

4.3
Lærkeholt I/S
v/Niels og Claus Kræmmergaard Pedersen
Møgelvangvej 10
7830 Vinderup

Dato: 08-08-2012
Sagsnr.: 007631-2011
Henv. til: Kirsten Bruun Pedersen
Tlf.: 9611 7808

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget **LÆRKEHOLT I/S**

Møgelvangvej 10, 7830 Vinderup
Matr. nr. 60f m.fl. Sønderhede, Sevel

**MILJØGODKENDELSE MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF
4/12-2009 OM MILJØGODKEN-
DELSE M.V. AF HUSDYRBRUG**

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	8
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	9
GENERELLE FORHOLD	9
Dokumentation	9
Frist for udnyttelse af godkendelse	9
Ansøger og ejerforhold	9
Ophør af husdyrbruget	9
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	10
Landskabelige og kulturhistoriske forhold.....	10
Det ansøgte husdyrhold	10
Stalde.....	10
Rengøring af staldanlæg	11
Foder.....	11
Ensilageopbevaring og håndtering samt markstakke	11
Døde dyr	12
Opbevaring af flydende husdyrgødning.....	12
Påfyldning af gyllevogne	12
Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning	13
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	13
Lugt	13
Transport.....	13
Støj.....	13
Støv.....	14
Lys	14
Spildevand	14
Skadedyr	15
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	15
Miljø- og ressourcestyring	15
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	16
Drift af husdyrbrugets arealer	16
Sædskitte	17
Udbringning af husdyrgødning	17
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer</i>	17
Fosfor.....	17
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	17
Arter på habitatdirektivets bilag IV	18
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	18
KLAGEVEJLEDNING	18
OFFENTLIGGØRELSE	19
RETSBESKYTTELSE	20
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	21
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	21
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	23
GENERELLE FORHOLD	23
Ansøger og ejerforhold	23
Lokalisering og planmæssige forhold	24
Landskabelige og kulturhistoriske områder.....	26
Ophør af husdyrbruget.....	27
Alternative muligheder.....	28
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	28

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det ansøgte husdyrhold	28
Produktionsniveau	29
Stalde	29
Valg af teknologi i staldanlæg	30
BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak	33
Ventilation	34
Rengøring af staldanlæg	34
Foder	34
Ensilageopbevaring og håndtering	36
Fyringsanlæg	37
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof	38
Affald og kemikalier	38
Døde dyr	40
Sprøjtemidler, kemikalier og medicin	41
Opbevaring af flydende husdyrgødning	42
Påfyldning af gyllevogne	43
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning samt foderrester	44
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>45</i>
Ammoniak	45
Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning	47
Lugt	47
Transport	49
Støj	52
Støv	53
Lys	54
Spildevand	54
Skadedyr	57
Driftsforstyrrelser eller uheld	57
Renere teknologi og ressourcestyring	59
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	64
Drift af husdyrbrugets arealer	64
Udskiftning af udbringningsarealer	66
Sædskifte	67
Udbringning af husdyrgødning	67
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	<i>69</i>
Grundvand	69
Bilag IV-arter	70
<i>Natura 2000-områder og udpegningsgrundlag</i>	<i>70</i>
Beskrivelse af Natura 2000-vandopland Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning og udpegningsgrundlag	72
Beskrivelse af Natura 2000-vandopland Nissum Fjord og udpegningsgrundlag	80
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	<i>81</i>
Nitrat	82
Fosfor	86
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	91
BILAG	92
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	92
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	93
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING DEL 1 / 2	94
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING DEL 2 / 2	95
BILAG 4 – SPRINKLERANLÆGGETS PLACERING	96
BILAG 5 – AFLØBSPLAN FOR TAG- OG OVERFLADEVAND	97
BILAG 6 – NÆRMESTE NABOEJENDOMME	98
BILAG 7 – LÆHEGN, DER SKAL BIBEHOLDES OG EVT. SUPPLERES	99
BILAG 8 – GYLLETRANSPORTRUTER	100
BILAG 9 – OVERSIGTSKORT OVER UDBRINGNINGSAREALERNE	101
BILAG 9 – AREALER DEL 1 / 2	102
BILAG 9 – AREALER DEL 2 / 2	103
BILAG 10 – EJENDOM I FORHOLD TIL § 3-BESKYTTET NATUR	104
BILAG 11 – MARK 9-0 I FORHOLD TIL § 3-BESKYTTET NATUR	105

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 12 – § 3-BESKYTTET NATUR OG NATURA 2000	106
BILAG 13 – JORDBUNDSTYPER.....	107
BILAG 14 – GRUNDEVANDSFORHOLD	108
BILAG 15 – NATURA 2000-VANDOPLANDE DEL 1 / 2	109
BILAG 15 – NATURA 2000-VANDOPLANDE DEL 2 / 2	110
BILAG 16 – RISIKOAREAL I FORHOLD TIL TERRÆNFORHOLD – MARK 9-0	111
BILAG 17 – DETAILAFVANDING I OPLANDET TIL STUBBERGÅRD SØ.....	112
BILAG 18 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSEOMRÅDER OMKRING AREALER	113
BILAG 19 – DRIFTSJOURNAL DEL 1 / 4	114
BILAG 19 – DRIFTSJOURNAL DEL 2 / 4	115
BILAG 19 – DRIFTSJOURNAL DEL 3 / 4	116
BILAG 19 – DRIFTSJOURNAL DEL 4 / 4	117
BILAG 20 – MILJØSTYRELSENS NOTAT AF 22. DECEMBER 2011	118

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	08-08-2012
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 12 (over 250 DE)
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Lærkeholt I/S v/Niels og Claus Kræmmergaard Pedersen
CVR-nr. / P-nr.	29267855 / 1002637204
Husdyrbrugets adresse	Møgelvangvej 10, Møgelvang, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	9745 2147 / mobil 4027 5285
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Niels Peder og Claus Kræmmergaard Pedersen
Husdyrbrugets e-mail	cp1977@live.dk
Matrikel	60 f m.fl. Sønderhede, Sevel
CHR	57318
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12 2006	Ja
Ejendomsnr.	6610186346
Husdyrbrugets konsulent	Heden og Fjorden, Karen V. Thomasen, Nupark 47 G, 7500 Holstebro E-mail: kvt@hflc.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 9611 7563

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 14-02-2011 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Møgelvangvej 10, Møgelvang, 7830 Vinderup. Husdyrbruget er større end 250 dyreenheder (DE) og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet². Dette betyder blandt andet at ansøgning om og forslag til miljøgodkendelse af husdyrbruget skal offentliggøres.

Husdyrbruget er tidligere godkendt af Holstebro Kommune med miljøgodkendelse af 01-03-2004 efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven og miljøgodkendelse af 03-09-2008 efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Den gældende miljøgodkendelse omfatter en produktion på: 284 malkekøer, tung race, 211 kvier (6-25 mdr.), tung race, 31 småkalve (0-2,5 mdr.), tung race, 44 småkalve (2,5-6 mdr.), tung race og 142 tyrekalve 40-55 kg), tung race, svarende til 427,45 DE (efter dagældende beregning af dyreenheder) og 502,60 DE med nugældende DE-beregning.

Den eksisterende miljøgodkendelse af 03-09-2008 erstattes af nærværende miljøgodkendelse, som træder i kraft den dato den meddeles. Samtidig hermed bortfalder eksisterende miljøgodkendelse af 03-09-2008.

Den ansøgte udvidelse skal jf. Husdyrlovens § 26 stk. 2 vurderes ud fra en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden den 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusive husdyrbrugets arealer, dog højst over en 8-årig periode. Idet husdyrbruget tidligere er godkendt af Holstebro Kommune, jf. ovenstående, skal den nu ansøgte udvidelse vurderes i forhold til den drift, der var gældende før den nugældende miljøgodkendelse trådte i kraft. Der er derfor indsendt to ansøgninger:

1. Ansøgning, der belyser påvirkningerne på omgivelserne fra de udvidelser, der er foretaget siden 1. januar 2007, det vil sige nudrift for Møgelvangvej 10 sammenholdt med ansøgt drift (scenarieberegning ansøgning 41237).
2. Ansøgning, der belyser påvirkningerne på omgivelserne fra den udvidelse, der foretages i forhold til gældende miljøgodkendelse og ansøgt drift (ansøgning 20310).

Alle vurderinger af beskyttelsesniveauerne i denne godkendelse er foretaget på baggrund af scenarieberegning ansøgning 41237, bortset fra vurdering af overholdelse af det generelle ammoniak-krav, som for første udvidelse var 15 % og for næste udvidelse er på 25 %.

Produktionen udvides til 511 malkekøer, tung race, 319 kvier (6-26 mdr.), tung race, 120 småkalve (0-6 mdr.), tung race, 136 tyrekalve (40-55 kg), tung race, 120 tyrekalve (40-220 kg), tung race og 120 ungtyre (220-420 kg), tung race, svarende til i alt 950,74 DE.

Udvidelsen finder sted i eksisterende stalde samt i ny bygning (malkecenter og kælvningsafdeling), som bliver cirka 2.000 m². Den nye bygning placeres øst for den eksisterende

¹ Lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

kostald fra 2009. Plansiloanlægget udvides mod syd med cirka 1.620 m², og der søges om udsprinkling af vand fra plansiloanlægget. Herudover søges om etablering af ekstra syretank på 15 m³, som skal placeres ved siden af den eksisterende syretank til forsuringsanlægget.

Ansøger råder over i alt 196,97 hektar (ha) ejet og forpagtet areal til udbringning af husdyrgødning fra husdyrbruget I/S Lærkeholt samt 73,04 ha aftalearealer. Gylleaftalearealerne behandles særskilt i to § 16 arealgodkendelser. I alt 411,74 DE afsættes til biogasanlæg Maabjerg Bioenergy A/S.

Husdyrbruget ligger i en afstand længere end 1.000 meter fra naturtyper med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug eller øvrige naturområder, der vurderes som værende følsomme overfor atmosfærisk kvælstof. Afstanden til naturtyper, der er kortlagt indenfor habitatområde og som er meget følsomme overfor atmosfærisk kvælstof, er knap 4 kilometer. Der er tale om næringsfattige moser/tørvegrave i Ryde Plantage med en fin vegetation af blandt andet hvid næbfrø, rundbladet og liden soldug m.v. Afstanden til B-målsatte naturtyper ved Stubbergård Sø er cirka 3 kilometer, her er tale om nogle mindre, næringsfattige overdrev og vældprægede kær. På grund af den store afstand vurderes udvidelsen på husdyrbruget ikke at have nogen væsentlig negativ effekt på naturområderne. På husdyrbruget anvendes forsuringsanlæg som ammoniakreducerende teknik.

Husdyrbruget og hovedparten af udbringningsarealerne, 185,8 hektar, er beliggende i oplandet til Stubbergård Sø og i oplandet til Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning. Cirka 11,2 hektar ligger i oplandet til Felsted Kog i Nissum Fjord. Stubbergård Sø og fjordene er udpeget som Natura 2000-områder. Udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 0 og udenfor fosforklasser jf. husdyrlovens beskyttelsesniveau. 12,8 hektar ligger på drænet og/eller på lavbundsarealer i oplandet til Stubbergård Sø, som er overbelastet med fosfor. Disse arealer drives med fosforbalance, og der er stillet vilkår til sikring heraf. Herudover er der stillet vilkår om, at markdriften, på den del af mark 9-0, der er beliggende på 1h Hjelm Hede, Sevel, tilrettelægges således, at denne finder sted parallelt med vandløbet, hvilket minimerer risikoen for overfladeafstrømning i kørespor og planterækker.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives biverksomhed i form af produktion af elektricitet.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 511 malkekøer (tung race, 10.100 kg mælk pr. ko pr. år), 319 kvier (6-26 mdr.), tung race, 120 småkalve (0-6 mdr.), tung race, 136 tyrekalve (40-55 kg), tung race, 120 tyrekalve (40-220 kg), tung race og 120 ungtyre (220-420 kg), tung race, svarende til i alt 950,74 DE, på husdyrbruget I/S Lærkeholt matr. nr. 60f m.fl. Sønderhede, Sevel, beliggende Møgelvangvej 10, Møgelvang, 7830 Vinderup.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer) og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Kirsten Bruun Pedersen
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Nærværende § 12 miljøgodkendelse ophæver miljøgodkendelse af 3. september 2008 meddelt i henhold til § 12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.
2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af eksempelvis husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jf. bilag 19), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Frist for udnyttelse af godkendelse

4. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen. Det vil sige, at der inden 2 år fra godkendelsesdatoen skal foreligge en skriftlig aftale med entreprenør om opførelse af kælvningsafdeling, plansiloanlæg, opsamlings-tank samt syretank, som herefter skal være opført indenfor 1 år. Dyreholdet skal derefter konstant udvides til det når den godkendte størrelse. Husdyrholdet skal være fuldt etableret inden for 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.

Ansøger og ejerforhold

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal skriftligt meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

6. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere og gyllekanaler/kummer m.v. tømmes, foderoplæg skal tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplæg af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Husdyrbrugets anlæg

Landskabelige og kulturhistoriske forhold

7. Der skal opretholdes en afskærmende løvtræsbeplantning mod syd, øst, vest og nord, således at stalde, siloanlæg og gyllebeholdere bliver mindre fremherskende i landskabet. Der skal eventuelt suppleres med 1-2 rækker løvtræer, således at læhegnet er 3-rækket.

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper.

8. Husdyrbruget har per planår (01/08-31/07) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Malkekøer, tung race	511	718,84
Kvier (6-26 mdr.), tung race	319	156,78
Småkalve (0-2,5 mdr.), tung race	50	12,04
Småkalve (2,5-6 mdr.), tung race	70	20,36
Tyrekalve (40-55 kg), tung race	136	1,33
Tyrekalve (40-220 kg), tung race	120	14,12
Tyrekalve (220-420 kg), tung race	120	27,27
I alt		950,74

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i skema 3 (side 29). Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Nedgang i mælkeydelse må ikke omsættes til flere dyr. Mælkeydelsen skal dokumenteres ved tilsyn.

Stigning i mælkeydelse kan accepteres ved tilsvarende reduktion i andre dyretyper, under forudsætning af, at det godkendte maksimale dyrehold (DE) ikke overskrides.

Stalde

9. Staldene skal indrettes med de staldsystemer, som er angivet i skema 3 (side 29).
10. I stalde med dybstrøelsesafsnit (stald 61601, stald 61602, stald 61603 og stald 70979) skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
11. I stald 61603 (stald A, bilag 3) skal der etableres et forsøringsanlæg efter Miljøstyrelsens Teknologibeskrivelse 'Svovlsyrebehandling af kvæggylle' revideret maj 2011. Anlægget skal være i drift hele året, svarende til 8.760 driftstimer om året.
12. Syretanken skal være dobbeltskroget.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

13. Overpumpning af syre skal ske via et vakuumsystem, der sikrer mod dråbetab.
14. Via forsuring skal det sikres, at pH på månedsbasis har en gennemsnitlig pH på maksimalt 6,0. Alle målte pH-værdier skal altid være mindre end 6,5. Gyllens pH-værdi skal registreres før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal yderligere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling og kunne forevises til dokumentation for korrekt drift.
15. Der skal udføres daglig kontrol af forsøringsanlægget (check pH-værdier og syreforbrug i det enkelte staldafsnit, check restmængde af syre, check skueglas (lækage m.v.)). Driftsfejl og alarmer vedlægges driftsjournalen, jf. bilag 19.
16. Der skal indgås fast serviceaftale med producenten om kontrol jf. servicemanualen, herunder kalibrering af pH-målere, minimum 3 gange årligt.
17. Kontrol og kalibrering skal noteres i husdyrbrugets driftsjournal (bilag 19) og kopi af kontrolrapporten skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i minimum 5 år. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at hyppigere kontrol og kalibrering er nødvendig for korrekt funktion/effektivitet af anlægget, kan serviceintervallerne kræves sat op.
18. Til sikring mod forurening af jord, undergrund og grundvand med syrespild ved lækage på svovlsyretankene, skal svovlsyretankene være placeret på en plads med støbt bund, med fald mod afløb til fortank/gyllebeholder. Faldet fra svovlsyretanke mod afløb skal være 3 %, analog til randbelægning ved ensilagesiloer, jf. Landbrugets byggeblad nr. 103.09-01 eller 103.09-02. Svovlsyretankene skal være sikret mod påkørsel.

Rengøring af staldanlæg

19. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Foder

20. Der skal foretages endagsfoderkontrol (EFK) mindst fire gange årligt, hvor fodertildelingen optimeres og foderplanen justeres på baggrund heraf.

Råproteinindholdet i foderet skal fremgå af foderplanen. Analyser af grovfoder skal foretages af et akkrediteret laboratorium. Foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontroller samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder/tilskudsfoder og råvarer skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ensilageopbevaring og håndtering samt markstakke

21. Ensilagesiloer skal etableres efter Landbrugets byggeblad nr. 103.09-01 eller 103.09-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

02.

22. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem placering af markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænedede arealer eller lavbundsjord, jf. bilag 17.

I de tilfælde, hvor ensilage eller placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målfast kortbilag i driftsjournalen, jf. bilag 19.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandsboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret materiale fra markstakke skal fjernes løbende (minimum én gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, gyllebeholder eller plansilo for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom plansilo.

Døde dyr

23. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, at den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

24. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
25. Gylleholdere skal minimum en gang om året, eksempelvis i forbindelse med forårstømning, inspiceres for revner/utætheder m.v. og vedligeholdes. Inspektion og eventuel vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jf. bilag 19.

Påfyldning af gyllevogne

26. Der skal anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne og lignende, kan der stilles krav om, at påfyldning og lignende skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

27. Al dybstrøelse og fast husdyrgødning skal bringes direkte fra stald til udbringning på mark.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Lugt

28. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra Miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.

Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

29. Transport til og fra husdyrbruget skal primært foregå indenfor normal arbejdstid klokken 07.00-18.00. Der accepteres dog perioder med forøget aktivitet i forbindelse med sæsonpræget arbejde.
30. Transport med husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske uden om bymæssig bebyggelse.

Gylletransporter må ikke ske igennem bymæssig bebyggelse i tidsrummet klokken 18-07.

Støj

31. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

32. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen kræve, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 31 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregulering og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Støv

33. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.

Lys

34. Ved udskiftning af lysstofrør skal der anvendes lavenergilystofrør.

Spildevand

35. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandmiljøet ved overfladeafstrømning.
36. Ved etablering af udsprinklingsanlæg til overfladevand fra ensilageplansiloer og befæstet areal, skal opsamlingsstanken være minimum 135 m³, pumpekapaciteten minimum 14 m³/time med pumpestart ved 30 m³ og udsprinklingsarealet minimum 4.230 m². Hvis det ønskes at afvige fra denne dimensionering, skal der forinden indsendes ansøgning herom, og en anden dimensionering skal skriftligt accepteres af Holstebro Kommune, inden anlægget opføres.
37. Al vask af maskiner, redskaber m.v., hvorfra der kan forekomme gødningsrester og sprøjtemiddelrester, skal foregå på støbt, tæt vaskeplads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystem. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

38. Der skal etableres faskine til afledning af tagvand fra ny malkestald/nyt kælvningsafsnit (70979, O på bilag 3).

Skadedyr

39. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

40. Der skal, inden den 1. oktober 2012, udarbejdes en revideret beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være skriftlig og accepteres af Holstebro Kommune. Forslag til beredskabsplan skal sendes til kommunen senest den 1. september 2012.

Beredskabsplanen/driftsforskriften skal som minimum indeholde:

- Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse af materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Beredskabsplanen skal herudover indeholde et oversigtskort over placering af afløb og deres udløbspunkter, samt diverse rørforbindelser mellem stalde, fortank/gyllebeholdere, befæstede arealer, opsamlingstank og brønde.

Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende og minimum én gang årligt opdateres. Seneste dato for opdatering skal fremgå af beredskabsplan.

Miljø- og ressourcestyring

41. Husdyrbruget skal minimum én gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
42. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre re-
nere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller bespa-
relser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende
områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
- Affaldsreducerende tiltag.

43. Husdyrbruget skal minimum hvert 5. år gennemgås af en energifaglig person med det sigte at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. 5-års lønsomme teknologier skal som udgangspunkt indføres. Kontrol-
ler inklusiv rapport skal fremgå af driftsjournalen.
44. Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum én gang om året kontrolleres og ved-
ligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i drifts-
journalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndighe-
den i 5 år.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

45. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 9.
46. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 437,10 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af skema 14 side 64, og således at der på husdyrbrugets udbringningsarealer ikke udbringes mere end 2,22 DE/ha.
47. Der skal afsættes husdyrgødning svarende til 513,64 DE med den husdyrgødningssammensætning, næringsstofmængde og fordeling, der fremgår af skema 14 side 64.
48. Forinden dyreholdet udvides udover 539 DE skal der foreligge skriftlig aftale om af-
sætning af husdyrgødning, produceret på husdyrbruget, til Maabjerg BioEnergy A/S svarende til 411,74 med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af skema 14 side 64.
49. I forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig god-
kendelse, skal husdyrbruget kunne dokumentere, at husdyrgødningen udbringes på de hertil ansøgte og godkendte arealer, jf. skema 15 side 64.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Sædskifte

50. Udbringningsarealerne skal drives i overensstemmelse med et K12-sædskifte, og der skal etableres efterafgrøder på udbringningsarealerne svarende til 8,0 procentpoint ud over det til enhver tid gældende lovpligtige krav fra NaturErhvervstyrelsen.

Udbringning af husdyrgødning

51. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

MILJØPÅVIRKNING FRA HUSDYRBRUGETS AREALER

Fosfor

52. Udbringningsarealerne mark 5-0, 10-0, 11-0, 21-1, 22-1, 22-2, 23-0 og 23-1 skal dyrkes med fosforbalance, hvis der ikke er dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet i jorden, jf. vilkår 53. Fosforbalance skal dokumenteres, eksempelvis ved gødningsregnskab, gødnings- og markplaner. Fosforbalancen skal udarbejdes af husdyrbruget og skal opgøres som forskellen mellem den tilførte mængde fosfor og den mængde fosfor, som fraføres med afgrøderne efter NaturErhvervstyrelsens retningsgivende normer for fosfor for de respektive år. Vilkåret gælder enhver planperiode efter 1. august 2013.
53. Hvis markerne nævnt i vilkår 52 ikke dyrkes med fosforbalance, skal der være dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet på de pågældende marker. For humusjordene, som findes på mark 10-0, skal der udtages prøver, som analyseres for forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstraherbart jern og fosfor, og dette skal være større end 20 for at der er dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet i marken. For de øvrige marker skal det gennemsnitlige fosfortal være mindre end Pt 4, for at der er dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet. Analyser / fosfortal må maksimalt være 5 år gamle. Jordprøver til analyse skal udtages for hver 5 hektar markareal. Fosfortallene skal fremgå af et kortbilag over markerne og anføres for hvert delareal. Dokumentation for fosforbalance skal udarbejdes af husdyrbruget. Dokumentation, herunder kortbilag over markplan med analyser for fosfortal, skal vedlægges driftsjournalen (bilag 19).

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

54. Markdriften på del af mark 9-0, der er beliggende på 1h Hjelm Hede, Sevel, skal tilrettelægges således, at denne finder sted parallelt med vandløbet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

55. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
56. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst.

Ved afgrødehøjde under 10 centimeter skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejforhold, det vil sige køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

57. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Arter på habitatdirektivets bilag IV

58. Såfremt der konstateres padde (stor vandsalamander, spidssnudet frø, løgfrø og strandtudse) i vandhuller ved udbringningsarealerne, gøres gældende, at der skal etableres en 10 meter dyrkningsfri zone omkring de pågældende vandhuller på udbringningsarealerne.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, det vil sige inden den 5. september 2012 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce på Holstebro Kommunes hjemmeside den 8. august 2012.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, så vidt muligt elektronisk på teknik.miljoe@holstebro.dk eller via post til Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyret er 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Lærkeholt I/S v/ Niels Peder og Claus Kræmmergaard Pedersen, Møgelvangvej 10, 7830 Vinderup (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt kopi af miljøgodkendelse er sendt til:

- Karen V. Thomasen, Heden og Fjorden, Nupark 47G, 7500 Holstebro. E-post: kvt@hflc.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – v/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. E-post: nst@nst.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov. E-post: enie@eaaa.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. E-post: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland). E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk.

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Eigil Kjær Jørgensen, Møgelvangvej 13, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Theodor Christensen Fihl, Kokborgvej 14, 7830 Vinderup (gyllemodtager)
- Inger og Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup (gyllemodtager)

I perioden 22. juni 2012 til 3. august 2012 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Forslaget er annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside og er sendt til nedenstående.

- Gert Moody Jacobsen, Møgelvangvej 4, 7830 Vinderup (nabo)
- Brian Meldgaard, Møgelvangvej 6, 7830 Vinderup (nabo)
- Kristen Thomsen, Møgelvangvej 8, 7830 Vinderup (nabo)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Lasse Kræmmergaard, Møgelvangvej 12, 7830 Vinderup (nabo)
- Eigil Kjær Jørgensen, Møgelvangvej 13, 7830 Vinderup (nabo og bortforpagter)
- Finn Ebbesen, Møgelvangvej 16, 7830 Vinderup (nabo)
- Ove Christensen, Møgelvangvej 17, 7830 Vinderup (nabo)
- Erik Brøndgaard Nielsen, Møgelvangvej 19, 7830 Vinderup (nabo)
- Theodor Christensen Fihl, Kokborgvej 14, 7830 Vinderup (gyllemodtager)
- Inger og Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup (gyllemodtager)
- Karen V. Thomasen, Heden og Fjorden, Nupark 47G, 7500 Holstebro. E-post: kvt@hflc.dk (ansøgers rådgiver)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. E-post: nst@nst.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov. E-post: enie@eaaa.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. E-post: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland). E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk.

I 6 ugers høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

- ingen bemærkninger modtaget.

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i Holstebro Onsdag i perioden 15-02-2012 til den 29-02-2012.

- ingen bemærkninger modtaget.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Møgelvangvej 10, 7830 Vinderup, samt de udbringningsarealer, der fremgår af ansøgningen og miljøgodkendelsen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12 2009, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år – det vil sige i 2020.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 8. august 2012. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Ansøger har oplyst, at bygninger og faste installationer ønskes opført umiddelbart efter meddelelse af miljøgodkendelsen og under alle omstændigheder er etableret inden for 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen. Ansøger ønsker dog en længere frist til udvidelsen af dyreholdet, da udvidelsen skal ske på baggrund af egen avl. Ansøger har ansøgt om en fristforlængelse, så husdyrudvidelsen først skal være fuldendt 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen. Holstebro Kommune finder dette acceptabelt, da BAT i staldanlæggene vil blive etableret sammen med bygninger og faste installationer. Der stilles vilkår herom.

Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse. Herved forstås, at der inden 2 år fra godkendelsen er meddelt, skal foreligge skriftlig aftale med entreprenør om opførelse af den nye bygning, plansiloanlæg, opsamlingstank samt syretank, som derefter skal være opført indenfor 1 år. Dyreholdet skal derefter konstant udvides til det når den godkendte størrelse. Husdyrholdet skal være fuldt etableret inden for 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og blandt andet følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 1/2005 om rotter
- Vejledning nr. 1027/2007 om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003
- Skadedyrslaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan blandt andet findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning, herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, det vil sige at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er ufor- enelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det blandt andet sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil husdyrbrugets aktiviteter blive vurderet i henhold til ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Lærkeholt I/S er et interessentselskab, der drives af Niels Peder Kræmmergaard Pedersen og Claus Kræmmergaard Pedersen under CVR nr. 29267855. Ejendommen drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

andre ejede ejendomme. Det oplyses dog, at oplagringen af fast gødning foregår på anden ejet ejendom, Møgelvangvej 15, og at en del af gyllen opbevares på Møgelvangvej 12, som også er ejet af I/S Lærkeholt. Der er ikke opstaldning af dyr på de to ejendomme. De drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Niels Peder Kræmmersgaard Pedersen og Claus Kræmmersgaard Pedersen. Det er de drifts- og miljøansvarliges ansvar, at andre personer, der arbejder på husdyrbruget, kender godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer i ejerforhold, eller ændringer i de personer, der er ansvarlige for driften, herunder ansvarlig for de miljømæssige forhold på husdyrbruget, skal dette skriftligt anmeldes til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger cirka 2,7 kilometer vest for Herrup (landsbyafgrænsning) og cirka 3,9 kilometer nordøst for byzonen til Skave. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1, og de respektive afstandsforhold af skema 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er beliggende i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Skema 1. Afstandsforhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand
Nærmeste nabo – krav 50 meter - plansilo til Møgelvangvej 8 - gyllebeholder til Møgelvangvej 8	109 m 132 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Skave) - krav 50 meter	ca. 3,9 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Herrup) - krav 50 meter	ca. 2,7 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren - krav 300 meter	> 300 m

Afstand fra husdyrbrugets anlæg til nærmeste naturområder:	Afstand
Højmose	ca. 9 km
Lobeliesø (Skånsø)	ca. 11 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	ca. 6,9 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	ca. 4,1 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	ca. 3,8 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	ca. 2,9 km
Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer* og vandhuller med kransnållager og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	ca. 2,9 km

*Disse søtype er endnu ikke fuldstændigt kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra stalde, gyllebeholdere og plansilo:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m)* - løsdriftsstald - ny malkestald/kælvningsafsnit - nye plansiloer	90 m 180 m 165 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - ny malkestald/kælvningsafsnit - gyllebeholder - nye plansiloer	2,9 km 2,9 km 2,9 km
Vandløb, grøft, dræn, søer (krav 15 m) - ny malkestald/kælvningsafsnit - gyllebeholder - nye plansiloer	670 m 785 m 780 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny malkestald/kælvningsafsnit - gyllebeholder - nye plansiloer	250 m 38 m 185 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - ny malkestald/kælvningsafsnit - gyllebeholder - nye plansiloer	> 1.000 m > 1.000 m > 1.000 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny malkestald/kælvningsafsnit - gyllebeholder - nye plansiloer	155 m 62 m 108 m
Naboskel (krav 30 m) - ny malkestald/kælvningsafsnit - gyllebeholder - nye plansiloer	200 m 34 m 30 m

*Ansøger oplyser, at markvandingsboring DGU nr. 65.755 er sløjfet, idet afstandskravene til løsdriftsstalden (61603, A på bilag 3) ellers ikke vil være opfyldt. Holstebro Kommune afventer sløjfningsrapport.

Af bilag 6 fremgår husdyrbrugets lokalisering i forhold til naboer. Kvægbruget ligger forholdsvist tæt på naboejendommen Møgelvangvej 8. Forhold omkring lugt er behandlet under afsnit omkring 'Lugt', og er ikke med i denne vurdering.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbrugets anlæg, herunder stalde (løsdriftsstald?), gyllebeholdere og plansiloer, opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv m.v.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 hektar, overdrev større end 10 hektar, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg, offentlig og privat fællesvej samt egen beboelse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Vurdering i forhold til anlægget

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Ny malkestald/kælvningsafsnit (stald 70797, O – bilag 3):

Nyanlæg (malkestald/kælvningsafsnit) på i alt 2.000 m² opføres i to etaper. I marts 2012 er der givet tilladelse til opførelse af malkestald på 743 m² i medfør af § 19³. Nyanlægget opføres øst for kostalden (61603, A på bilag 3) og forbundet med denne.

Placeringen af ny malkestald/kælvningsafsnit er valgt af logistikmæssige hensyn og af hensyn til udvidelsesmuligheder, hvor det er vigtigt at der ikke blokeres for fremtidige byggefelter.

Der er spredte læhegn mellem nyanlæg og naboejendomme, hvorfor det vurderes at nyanlægget ikke vil være til gene for naboers udsyn.

Nyt siloanlæg:

Plansiloanlægget udvides med 1.620 m² mod syd. Plansiloanlægget udvides bag eksisterende plansiloanlæg og gyllebeholdere i forhold til Møgelvangvej. Imellem nyt plansiloanlæg og naboejendomme er der læhegn, hvorfor det vurderes, at nyanlægget ikke vil være til gene for naboers udsyn.

Syretank:

Der etableres en ekstra syretank på 15 m³ umiddelbart op ad eksisterende syretank til forsuringsanlægget. Syretanken opføres på den nordvestlige side af kostalden (61603, A på bilag 3). Syretanken vil ikke være synlig for naboer.

Det samlede anlæg:

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke inden for kulturhistoriske og landskabelige interesseområder, kystnærhedszone, kirkezoner, øvrige bygge- og beskyttelseslinier eller fredede områder. Der er ingen beskyttede diger, fortidsmindeanlæg eller –fund i anlæggets umiddelbare nærhed (bilag 18).

Samlet vurdering

Samlet vurderes det, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke vil ændre væsentligt på området. Det vurderes, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Kommunen vurderer tillige, at den nye malkestald/kælvningsafsnit ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Driftsbygningerne er skærmet mod syd, øst og vest og delvist mod nord af eksisterende læhegn i området. Plansiloerne er afskærmet af eksisterende bygninger og anlæg mod nord og øst samt af læhegn mod vest. Det sikres ved vilkår at eksisterende læhegn, der

³ Bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug.

omkranser de nærmeste marker omkring husdyrbruget, til enhver tid skal bibeholdes med henblik på at sikre, at bygningsmassen er mindre fremherskende i landskabet.

Vurdering i forhold til arealer

Husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i Holstebro og Herning kommuner. Herning Kommune behandler arealerne i denne kommune i en § 16 arealgodkendelse, mens gylleaftalearealerne i Holstebro Kommune behandles særskilt i en § 16 arealgodkendelse. Nærværende afsnit vil derfor udelukkende omfatte ejede og forpagtede arealer i Holstebro kommune.

Udbringningsarealerne mod vest ligger i område udpeget som primært jordbrugsområde, mens udbringningsarealerne mod øst ligger i område udpeget som sekundære jordbrugsområder. Udpegninger fremgår af bilag 18. De nordligste udbringningsarealer ligger i et område, der i Kommuneplan 2009-2021 er udpeget som særligt værdifuldt kulturhistorisk område. Kulturarvsarealet dækker dele af den såkaldte "Oldtidsvej", som løber langs sidste istids hovedopholdsline gennem hele Vestjylland fra Vesterhavet ved Trans ind til Karup Å. Vejforløbet eller vejkorridoren markeres af 1) fredede og overpløjede gravhøje, samt af 2) vejspor, som ses i heder og på luftfotos, og af 3) eksisterende veje og hulveje. Forløbet er meget markant fra Vesterhavet og helt ind til Stubbergård Sø og Flynder Sø. Herefter på det sidste korte stræk er der flere forløb, som hver især er markeret med gravhøje, men ikke så markant, som på resten af strækningen. Forløbet strækker sig over cirka 77 kilometer. Der er cirka 430 fredede gravhøje i forløbet og registreret cirka 1.070 overpløjede høje (hvoraf nogle kun er registrerede på luftfotos), altså i alt cirka 1.500 gravhøje. Højrækken er uden tvivl en af de mest markante i landet.

Mark 9-0 ligger i et område, der er udpeget som landskabeligt interesseområde i Kommuneplanen. Tilgrænsende mark 9-0, det nordvestlige hjørne, findes et dige (bilag 18), som er beskyttet jf. museumslovens § 29a. Ved sten- og jorddiger og lignende forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Der må således ikke ske tilstandsændringer uden forudgående dispensation. Tilstandsændringer kan eksempelvis være at fjerne diget eller dele af diget. Under forudsætning af at diget bevares, vurderes det, at arealdriften ikke medfører tilstandsændringer i digets struktur.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved overdragelse eller ved ophør af husdyrbrugets aktiviteter skal tilsynsmyndigheden orienteres inden for 14 dage.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ved husdyrbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning, hvorefter staldene rengøres.
- Gyllebeholdere, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.
- Foderoplag skal tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke skal fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
- Alle olietanke skal tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Der stilles vilkår til sikring af, at der ved eventuelt ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø.

ALTERNATIVE MULIGHEDER

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres.

Ansøger oplyser, at alternativet til at udvidelsen ikke realiseres er status quo. En udvidelse af besætningen vil medføre arbejdspladser til 2-3 mand ekstra på husdyrbruget. Disse arbejdspladser vil ikke blive oprettet ved status quo.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse (skema 2) i de staldsystemer, der er angivet i skema 3.

Skema 2. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Nuværende produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Mælkekøer, tung race*	284	379,02	511	718,84
Kvier (6-25 mdr.), tung race	211	101,92	-	-
Kvier (6-26 mdr.), tung race	-	-	319	156,78
Småkalve (0-2,5 mdr.), tung race	31	7,47	50	12,04
Småkalve (2,5-6 mdr.), tung race	44	12,80	70	20,36
Tyrekalve (40-55 kg), tung race	142	1,39	136	1,33
Tyrekalve (40-220 kg), tung race	-	-	120	14,12
Ungtyre (220-420 kg), tung race	-	-	120	27,27
I alt (DE)		502,60		950,74

*Mælkeydelse 10.100 kg/år/ko i ansøgt produktion og 9.234 kg/år/ko (norm) i nudrift.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger på grund af sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Mælkeydelse og beregning af dyreenheder

Der er i ansøgningen taget højde for mælkeydelsen i forhold til beregning af dyreenheder. Korrektionen for mælkeydelse i beregningen af DE er medtaget, da besætningen har en højere mælkeydelse end normen. For at sikre at de ekstra dyreenheder som følge af mælkekorrektion ikke omsættes til køer, stilles der vilkår om, at nedgang i mælkeproduktionen ikke må omsættes til ekstra dyr. Årsagen hertil er, at disse ekstra dyreenheder hverken indgår i ammoniak- og lugtberegninger fra husdyrbruget eller i beregningerne for kvælstof og fosfor i gødningen. Så længe der kun er tale om en øget mælkeydelse, påvirker det kun beregningen af dyreenhederne. Der er endvidere stillet krav til dokumentation af, at den maksimale mælkeydelse ikke overskrides.

Hvis mælkeydelsen stiger udover de 10.100 kg/år/ko, skal de ekstra dyreenheder dette afføder ske ved tilsvarende reduktion i andre dyregrupper, således at det maksimalt godkendte dyrehold i DE ikke overskrides.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af skema 3, hvor antallet af dyr i nudrift (2007) og ansøgt drift samt staldsystem fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 3.

Stald nr. angiver staldnummeret som det er angivet i ansøgningskemaet og staldnavn er jævnfør situationsplan (bilag 3).

Skema 3. Dyreholdets sammensætning i relation til dyretyper og staldsystem.

Stald nr.	Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Drift 2007		Ansøgt drift		Staldsystem
			Antal	DE	Antal	DE	
61603	Kostald (A)	Årsko, tung race**		0	9	12,66	Dybstrøelse (hele arealet)
		Årsko, tung race**		0	467	656,94	Sengestald med spalter (bagskyl) Forsuring
61600	Løsdriftsstald (B)	Årsko, tung race*	165	220,21		0	Sengestald med spalter (bagskyl)
		Kvier, 6-27 mdr. (før) Kvier, 6-26 mdr. (nu)	141	70,50	31	15,24	Spaltegulvbokse
		Kvier, 6-26 mdr.		0	288	141,54	Sengestald med spaltegulv (bagskyl)
61601	Småkalvestald (C)	Småkalve, 0-2,0 mdr. (før) Småkalve, 0-2,5 mdr. (nu)	13	3,08	50	12,04	Dybstrøelse (hele arealet)
61602	Kalvestald (F)	Småkalve, 2,0-6 mdr. (før) Småkalve, 2,5-6 mdr. (nu)	26	7,45	70	20,36	Dybstrøelse (hele arealet)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stald nr.	Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Drift 2007		Ansøgt drift		Staldsystem
			Antal	DE	Antal	DE	
		Tyrekalve, 40-220 kg	90	10,59	120	14,12	Dybstrøelse (hele arealet)
		Tyrekalve, 40-55 kg		0	136	1,33	Dybstrøelse (hele arealet)
		Ungtyr, 220-350 kg (før) Ungtyr, 220-420 kg (nu)	90	13,30	120	27,27	Dybstrøelse (hele arealet)
		Årsko, tung race*	15	20,02		0	Dybstrøelse (hele arealet)
70979	Nyt malkecenter/kælvningsafsnit (O)	Årsko, tung race**		0	23	32,35	Sengestald med spalter (bagskyl).
		Årsko, tung race**		0	12	16,88	Dybstrøelse hele arealet.
Sum:				345,15		950,74	

* 10.000 kg mælk pr år.

** 9234 kg mælk pr. år.

I forbindelse med udvidelsen opføres malkecenter og kælvningsafdeling på cirka 2.000 m². Der er 21. marts 2012 givet tilladelse til opførelse af malkestald på 743 m², jf. § 19 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug. Der skal således opføres en kælvningsafdeling på 1.257 m² i tilknytning til malkestalden. Malkecenter og kælvningsafdeling opføres i tilknytning til eksisterende anlæg, jf. bilag 2.

Udvidelsen i malkekælvbesætningen finder sted i stald 61603 (2009 – kostald A), eksisterende stald 61601 (småkalvestald C), eksisterende stald 61602 (kalvestald F) og i ny stald 70979 (kælvningsafsnit O) (bilag 3).

I det følgende afsnit 'Valg af teknologi i staldanlæg' er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelse med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Valg af teknologi i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Herunder er beskrevet ansøgers valg af teknologi i husdyrbrugets staldanlæg. I henhold til Miljøstyrelsens materiale om bedste tilgængelige teknik (BAT) for malkekælv og opdræt (maj 2011) har Holstebro Kommune vurderet for hver stald hvad der er BAT, ud fra ansøgningsmaterialet, Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier og teknologibeskrivelser.

Til grund for de vejledende emissionsgrænseværdier ligger, at en teknik maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 100 kr. pr. kg reduceret kvælstof (N), for at det både er proportionalt og omkostningseffektivt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stald 61603 – kostald (A på bilag 3)

Løsdriftsstald opført i 2009. Der er etableret gylleforsuringsanlæg til at reducere ammoniakfordampningen. Det er angivet i ansøgningen, at forsuringsanlægget vil være i drift 8.760 timer årligt (det vil sige året rundt) med en effekt på 50 % ammoniakreduktion i forhold til referencestaldsystemet (løsdriftsstald med sengebåse, spaltegulv i gangarealet og ringkanal), i overensstemmelse med Miljøstyrelsens teknologibeskrivelse om svovlsyrebehandling af kvæggylle.

Der stilles vilkår om, at forsuringsanlægget skal drives ifølge Miljøstyrelsens teknologibeskrivelse 'Svovlsyrebehandling af kvæggylle', revideret 23. maj 2011. Derudover stilles en række vilkår til drift af forsuringsanlægget, til sikring af de forventede 50 % ammoniakreduktion.

Ved forsuring af gylle tilsættes koncentreret syre, som sænker pH i gyllen til 5,5. Derved forskydes den kemiske ligevægt mellem ammoniak og ammonium i gyllen, og fordampningen af ammoniak reduceres herved. For at opnå den ønskede effekt af forsuringen er det nødvendigt, at pH ligger på 5,5-6,0, og der stilles derfor vilkår om, at pH i den forsurede gylle maksimalt må være 6,0 i gennemsnit over en måned. Alle målte pH-værdier skal altid være mindre end 6,5.

Forsuringen foregår ved, at gylle og syre blandes i en mixerbrønd/procestank. Derfra pumpes forsuret gylle tilbage under stalden, og overskydende gylle pumpes til gylletank/lager. Alle processer styres automatisk, og al overvågning foregår via anlæggets PC-styring, som sender alarm til mobiltelefon ved driftsfejl etc. Alle data og alarmer lagres elektronisk som dokumentation for korrekt drift. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal registrere og dokumentere driften af anlægget i driftsjournal. Gyllens pH-værdi skal registreres før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal yderligere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandlingen.

Til sikring mod forurening af jord, undergrund og grundvand med syrespild ved lækage på syretanken, stilles vilkår om, at syretanken skal være dobbeltskroget og forsuringsanlæg med tilhørende syretank skal placeres på støbt bund med mulighed for opsamling af minimum den mængde syre, som syretanken kan indeholde. Fra syretankene skal der være et fald på 3 % mod afløb til gyllebeholder, jf. randbelægning ved etablering af ensilagesilo, Landbrugets byggeblad nr. 103.09-01 og 103.09-02. Der stilles vilkår herom.

Øvrig håndtering, transport og opbevaring af syre skal følge gældende regler og forskrifter på området, herunder miljøbeskyttelsesloven og Arbejdstilsynets vejledninger. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår hertil.

Forsuringsanlægget er allerede i drift. Der stilles vilkår om, at der skal udføres minimum 3 årlige servicekontrolbesøg / serviceeftersyn, inklusiv pH-målerkalibreringer, for at sikre korrekt drift af anlægget, idet effekten på ammoniakreduktion er afhængig heraf. For yderligere sikring af korrekt drift stilles vilkår om daglig visuel kontrol af forsuringsanlægget, som mindst omfatter check af pH-værdier og syreforbrug samt check af restmængde af syre, således at det undgås, at syretanken løber tør.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stald 61600 – ungdyrstald (B på bilag 3)

Løsdriftsstald opført i 1981/1988, anvendes nu som ungdyrstald. Stalden er indrettet med forskellige afsnit: sengebåsestald med spaltegulv og spaltegulvbokse til kvier fra 6 måneder til kælvning.

Ansøger oplyser, at der fravælges skrabe anlæg i stalden, da det er en ældre stald med diverse staldafsnit/gulve og det vil således være vanskeligt at få et skrabe anlæg eller en robot til at fungere.

Stald 61601 – småkalvestald (E på bilag 3)

Småkalvestalden er opført i 1981/1991. Stalden er indrettet med dybstrøelse til småkalve (0-2,5 mdr.). Der er aktuelt ingen teknologiblade for kalvestalde som alternativ til dybstrøelse, men der er udarbejdet et vejledende emissionsniveau for malkekvæg uden for gyllesystemer (se skema 4). Dybstrøelse er således i praksis det eneste anvendte staldsystem til småkalve (0-6 mdr.), og den eneste valgmulighed i husdyrgodkendelse.dk.

Holstebro Kommune vurderer, at den overordnede staldtype – dybstrøelse – principielt godt kan karakteriseres som BAT, såfremt der strøs halm i tilstrækkelig mængde, så dybstrøelsesmåtten og strøelsen altid er tør i overfladen, og ammoniakemissionen derved er lavest mulig. Der stilles vilkår til sikring heraf.

Stald 61602 – kalvestald (F på bilag 3)

Kalvestalden er opført i 1993. Stalden er indrettet med forskellige afsnit med dybstrøelse til småkalve (2,5-6 mdr.), tyrekalve (0-6 mdr.) og ungtyre (6 mdr.-slagting 420 kg). Der er aktuelt ingen teknologiblade for kalvestalde som alternativ til dybstrøelse, men der er udarbejdet et vejledende emissionsniveau for malkekvæg uden for gyllesystemer (se skema 4). Dybstrøelse er således også i praksis det eneste anvendte staldsystem til småkalve (0-6 mdr.), og den eneste valgmulighed i husdyrgodkendelse.dk.

Holstebro Kommune vurderer, at den overordnede staldtype – dybstrøelse – principielt godt kan karakteriseres som BAT, såfremt der strøs halm i tilstrækkelig mængde, så dybstrøelsesmåtten og strøelsen altid er tør i overfladen, og ammoniakemissionen derved er lavest mulig. Der stilles vilkår til sikring heraf.

Stald 70979 – kælvningsafsnit (O på bilag 3)

Kælvningsafsnittet opføres som en tilbygning til malkecenteret. Der er givet tilladelse til opførelse af malkecenter i medfør af § 19⁴ i marts 2012. Stalden indrettes dels med senge-stald med spalter (bagskyl) med plads til 23 malkekøer og dels med dybstrøelsesafsnit med plads til 12 malkekøer. I kælvningsafdelingen er det ikke hensigtsmæssigt at placere skraber, da nyfødte kalve vil tage skade af et sammenstød med en skraber. Gylleforsuring til 35 køer i kælvningsafdelingen er ikke proportionalt.

Samlet vurdering for bedste tilgængelige staldteknologi

Det står ansøger frit for at vælge teknikker eller teknologier indenfor fodring, staldindretning eller i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning, herunder i hvilke dele af stald-

⁴ Bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug.

anlægget, det vil være mest hensigtsmæssigt. Det afgørende er således, at anlægget samlet lever op til den emissionsgrænseværdi, som kommunen vurderer opnåelig ved anvendelse af BAT. Samlet for anlægget skal emissionen maksimalt være 5.469 kg N/år, jf. nedenstående afsnit og skema 4.

Ansøger har valgt at anvende gylleforsuring i stald 61603 (kostald A, bilag 3) til at reducere ammoniakfordampningen fra husdyrbruget. Med det ansøgte er ammoniakudledningen fra husdyrbruget 5.234 kg N, og derved overholder projektet det beregnede BAT emissionsniveau, som er 5.460 kg N.

Den ansøgte totale udledning er 5.234 kg N, og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 5.469 kg N (skema 4). Som tidligere nævnt stilles vilkår som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Derudover stilles en række vilkår til drift af forsøringsanlægget, til sikring af de forventede 50 % ammoniakreduktion.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpede vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

Overordnet vurderer Holstebro Kommune, at en landmand gennem god landmandspraksis, via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften m.m. kan overholde kravet om BAT med hensyn til husdyrbrugets indretning og drift. Såfremt der på et senere tidspunkt ønskes ændringer i husdyrbrugets indretning og/eller drift, herunder byggeri og/eller renovering af staldanlæg og lignende, skal dette vurderes i henhold til BAT.

På baggrund af det ansøgte og de stillede vilkår vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets staldindretning opfylder kravet til implementering af BAT.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Af nedenstående skema 4 fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre, i henhold til Miljøstyrelsens BAT emissionsgrænseværdier for malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer og uden for gyllesystemer).

Skema 4. Beregning af BAT-niveau for husdyrbruget.

Antal	Dyretype	Staldtype	Etableringstype	Emissionsgrænseværdi	Alders- ell. vægtinterval		Korrektionsfaktor	Korr. emissionsgrænseværdi	Maksimal anlægs-emission
					Fra	Til			
21	Årskøer	Dybstrøelse (hele arealet)	Eksisterende	10,04 kg N pr. dyr			1,000	10,04 kg N pr. dyr	211 kg N
490	Årskøer	BAT-niveau 250-750 DE	Ny/renovering	7,27 kg N pr. dyr			1,000	7,27 kg N pr. dyr	3566 kg N
319	Årsopdræt > 6 mdr.	Sengestald spalter (ringkanal bagskyl)	Eksisterende	3,11 kg N pr. dyr	6 mdr	26 mdr	0,967	3,01 kg N pr. dyr	959 kg N
120	Småkalve < 6 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	Eksisterende / Ny	2,42 kg N pr. dyr	0 mdr	6 mdr	1,000	2,42 kg N pr. dyr	290 kg N
120	Tyrkalve 40-220 kg	Dybstrøelse (hele arealet)	Eksisterende / Ny	1,22 kg N pr. dyr	40 kg	220 kg	1,000	1,22 kg N pr. dyr	146 kg N

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Antal	Dyretype	Staldtype	Etableringstype	Emissionsgrænseværdi	Alders- ell. vægtinterval		Korrektionsfaktor	Korr. emissionsgrænseværdi	Maksimal anlægs-emission
					Fra	Til			
136	Tyrekalve 40-220 kg	Dybstrøelse (hele arealet)	Eksisterende / Ny	1,22 kg N pr. dyr	40 kg	55 kg	0,059	0,07 kg N pr. dyr	10 kg N
120	Ungtyre 220-440 kg	Dybstrøelse (hele arealet)	Eksisterende / Ny	2,68 kg N pr. dyr	220 kg	420 kg	0,890	2,39 kg N pr. dyr	286 kg N
Samlet BAT-ammoniakemissionsgrænseværdi for projektet									5469 kg N

Den ansøgte totale udledning er 5.234 kg N, og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 5.469 kg N (skema 4). Som tidligere nævnt stilles vilkår som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder krav om anvendelse af BAT.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde, med afkast tæt på kip. Ventilation på husdyrbruget forventes dermed ikke at kunne give anledning til gener for omboende i forhold til støj eller lugt, der føres med ventilationsluft til omgivelserne.

Idet staldventilationen er naturlig, er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Der findes ikke en fast definition af, hvad der er BAT for ventilation i kvægstalde, men i praksis anvendes kun naturlig ventilation i nye kvægstalde. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde. Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes i henhold til principperne for BAT, og forhold omkring blandt andet støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god hygiejne i form af rene og tørre stalde, fodringsanlæg m.v. ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Foder

På husdyrbruget er der en stor egenproduktion af foder, men der suppleres med indkøbt tilskudsfoder. I ansøgt drift anvendes 900 ton kraftfoder/tilskudsfoder, 5.100 ton ensilage samt 500 ton halm. Korn og tilskudsfoder opbevares i silo ved stald 61600 (B, bilag 3) og i silohus (D, bilag 3) og halm opbevares i halmlade (G, bilag 3).

Hovedparten af ensilage vil fremover opbevares i køresiloer (I og N, bilag 3), men der kan fortsat være behov for at opbevare en mindre del af grovfoderet i markstakke.

Der anvendes ikke og opbevares ikke kartoffelpulp eller saftgivende ensilage typer på husdyrbruget.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Foderet blandes i en mobil foderblander, som er placeret i silohus D (bilag 3) eller på befæstet areal udenfor.

Husdyrbrugets fodermidler opbevares på husdyrbruget tæt på staldene, således at foder-spild og energiforbrug minimeres, samtidig med at støv-, støj- og transportgener for omboende begrænses. I ansøgt drift opbevares hovedparten af foderet i siloanlæg på fast bund. Afhængigt af høstudbyttet i enkelte år kan det forekomme, at mindre partier ensilage opbevares i markstak (se under afsnittet 'ensilage').

Der er i ansøgningen ikke anvendt korrektion af protein eller fosfor i foderet. Der stilles ikke skærpede vilkår omkring anvendelse af bestemte fodermidler.

Det er oplyst, at foderplanen udarbejdes af ansøger, idet han holder sig ajour med ny viden.

Vurdering

I henhold til husdyrloven skal kommunen sikre, at produktionen optimeres, således at blandt andet råvareforbruget udnyttes mest effektivt og at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt, således at tab til omgivelserne bliver minimeret. Med hensyn til management skal der stilles krav til den egenkontrol, som husdyrbruget skal foretage, og den dokumentation, der skal foreligge, og på forlangende skal forevises myndigheden.

Ifølge teknologibladet 'Reduceret tildeling af råprotein til malkekøer (AAT-PBV-teknologien) 24.11.2010' fodrer halvdelen af alle danske besætninger med malkekøer over referenceniveauet på 173 gram råprotein per foderenhed (FE), og der er således gode muligheder for at anvende fodringstiltag under AAT-PBV-teknologien til at reducere udledningen af ammoniak, uden at mælkeproduktion og sundhed hos malkekøer påvirkes negativt. Der stilles som nævnt ovenfor ikke skærpede krav til anvendelse af bestemte typer af foder eller til foderets indhold af råprotein eller fosfor. Idet husdyrbruget er over en vis størrelse, over 250 DE jf. § 12 i husdyrloven, der udvider til 950,74 DE, skal der stilles krav om renere teknolog og ressourcebesparende tiltag, også i forhold til management.

Holstebro Kommune henholder sig til Miljøstyrelsens BAT-workshops afholdt i 2009 og 2010, med indlæg af fagpersoner inden for de specifikke områder. Inden for området kvæg og fodring er 4 årlige endagsfoderkontroller (EFK) et krav i forhold til management og egenkontrol, jf. indlæg afholdt den 7. december 2010 af Ole Aaes fra Videncentret for Landbrug. Ved EFK registreres vægt af alle fodermidler, der tages analyser af alt grovfoder og for kraftfoder og råvarer anvendes følgesedler, således at rationens indhold af blandt andet råprotein, AAT og PBV kan beregnes, samtidig med at mælkeydelsen angives. Med udgangspunkt i EFK kan fodertildeling optimeres og foderplanen justeres ud fra rationens indhold af foderremner og sammensætning.

Holstebro Kommune vurderer, at for at kunne optimere mest muligt, skal der foretages endagsfoderkontrol (EFK) mindst fire gange årligt. De fleste landmænd benytter en kvægrådgiver, når foderplanen skal optimeres. I gennemsnit udarbejdes der en foderplan 6 gange om året. Holstebro Kommune er af den opfattelse, at man ved at benytte en fag-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

konsulent sikrer, at der altid anvendes den nyeste viden på området, en ensartet prøveudtagning samt ensartet dokumentation herfor.

Ansøger oplyser, at han holder sig ajour med ny viden, og derfor selv udarbejder foderplan, hvilket han fortsat ønsker at gøre.

Holstebro Kommune stiller vilkår om, at der på husdyrbruget skal foretages EFK mindst fire gange årligt. Der skal tages analyser af grovfoder, således at der fodres med foderop-timerede foderblandinger, hvor tildeling af N og P begrænses mest muligt. Analyser af grovfoder skal foretages af et akkrediteret laboratorium. Af foderplan skal råproteinindholdet i foderet fremgå. De heraf afledte udarbejdede foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontroller samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder/tilskudsfoder og råvarer skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndigheds forlangende. Der stilles vilkår herom.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT og ikke forårsager væsentlige miljøpåvirkninger.

Ensilageopbevaring og håndtering

Ensilage opbevares i et silohus (D, bilag 3) og i to plansiloer (I, bilag 3). I et vist omfang opbevares ensilage i markstak. I forbindelse med udvidelsen opføres yderligere plansiloer, cirka 1.620 m² (N, bilag 3), således at plansiloerne udgør i alt 3.407 m². Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak. Det forventes, at der kan være behov for at opbevare maksimalt 20 % af ensilagen i markstak, svarende til cirka 700 m².

Ensilage i markstakke

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke-saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Under visse omstændigheder kan oplag af ensilage i markstak medføre risiko for punktkildeforurening, grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT at placere eksempelvis gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme recipienter reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilage-markstakke, kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og eventuel foderblanding, hvilket kan være til gene for naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage, oplagt direkte på marken i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening (skema 5).

Skema 5. Afstandskrav fra ensilageoplag til indvindingsanlæg m.v. og nabobeboelse.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Naboskel	30 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum én gang om ugen, og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand, stilles der vilkår om, at ensilage-markstakke ikke må placeres på arealer, der skrånere mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse. For nuværende råder husdyrbruget ikke over arealer med omtalte hældninger mod overfladevande.

Lavbundsarealer uden okkerklasse har et ringe indhold af jern i jorden og dermed en ringe evne til at binde partikulært fosfor, hvorfor arealerne er risikoarealer med hensyn til fosforudvaskning. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på lavbundsarealer uden okkerklasse, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer. Lavbundsarealer uden okkerklasse fremgår af bilag 17.

Ensilageplads og BAT

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Området, hvor ensilagepladserne skal etableres, er ikke drænet, ifølge ansøgers oplysninger og de af Hedeselskabets drænkort, som Holstebro Kommune har adgang til. Såfremt der ligger dræn indenfor en afstand af 15 meter fra ensilagepladserne, er det ansøgers ansvar at sløjfe disse inden etablering af ensilageplads.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i høstudbyttet kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

Fyringsanlæg

Der genanvendes varme fra stalden, hovedsageligt fra nedkøling af mælken, hvilket er den eneste varmekilde, der benyttes til stuehuset. Der er ikke stillet yderligere vilkår til op-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

varmningsformen, idet det vurderes, at genanvendelsen af varmen fra mælkekølingsanlægget er miljømæssigt fordelagtigt, og anses som værende BAT.

Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof

På husdyrbruget har Holstebro Kommune registreret én olietank, som fremgår af skema 6.

Skema 6. Husdyrbrugets olietank.

Type	Placering	Etableret år	Indhold
Overjordisk stål-tank	I maskinhus på betongulv uden afløb	1993	Under 6.000 liter dieselolie

Husdyrbrugets eneste olietank er placeret i maskinhuset (bilag 3) på betongulv uden afløb.

Ansøger har oplyst, at hvis der sker spild eller dieselolietanken bryder læk, flyder olien ud i maskinhuset. Betongulvet har ikke fald og er uden afløb. Savsmuld kan benyttes til opsugning af eventuelt spild.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles, eksempelvis ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at risikoen for forurening af jord, undergrund, grundvand eller vandmiljø er minimal, samt at krav om BAT og gældende lovgivning er overholdt. Området er reguleret af gældende lovgivning, og der stilles ikke yderligere vilkår til husdyrbrugets opbevaring og håndtering af olie og brændstof.

Affald og kemikalier

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald, som er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres i henhold til affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Kemikalieaffald, herunder produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg m.v. samt sprøjtemidler i markbruget m.v., skal opbevares i egnede, lukkede beholdere under tag (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på fast, tæt underlag, med opkant eller således, at eventuelt spild kan opsamles i eksempelvis en spildbakke, og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Brugte kanyler skal behandles som klinisk risikoaffald i henhold til affaldsbekendtgørelsen og regulativ for erhvervsaffald, herunder skal det opbevares i en egnet brudsikker beholder, og den anvendte emballage skal lukkes forsvarligt og mærkes, før affaldet forlader husdyrbruget. Bortskaffelse af affald, såsom spildolie, skal ske i henhold til affaldsregulativet, herunder skal transport af farligt affald foregå med godkendt transportør, til godkendt modtager. Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

skal dette ske til godkendte modtagere. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside. Herudover skal der foreligge kvitteringer for aflevering af farligt affald, der skal gemmes i 5 år. Affald må ikke afbrændes eller nedgraves.

På husdyrbruget fremkommer der fast affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler, kemikalier m.v. Det er oplyst, at brændbart affald og ikke brændbart affald opbevares i silohus indtil det afleveres til Vinderup Genbrug. Tømte og skyllede kemidunke opbevares i kemirum og afleveres til Vinderup Genbrug. Tømte medicinglas og kanyler opbevares i teknikrum i ny stald og afleveres ligeledes til Vinderup Genbrug. Jern afsættes til Stena, Holstebro. Landbrugsplast indsamles og opbevares henholdsvis i silohus og lade indtil det afleveres på Vinderup Genbrug. Øvrigt affald håndteres i henhold til nedenstående oversigt, skema 7.

Skema 7. Oversigt over affaldsproduktion og bortskaffelse.

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG 19.00	Erhvervsaffald (brændbart)	5 tons årligt. Silohus.	Vinderup Genbrug
ISAG: 23.00	Ikke brændbart affald	2 tons årligt. Silohus.	Vinderup Genbrug
EAK 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	50 kg årligt. Teknikrum i ny stald.	Vinderup Genbrug
ISAG 51.00	Glas (medicin-/hætteglas)		
EAK 02-01-10	Jern	2 tons årligt. Værksted.	Stena, Holstebro
ISAG 50.00	Papir/pap	5 tons årligt. Silohus.	Vinderup Genbrug
ISAG 52.00 EAK 02-01-04	Plast	5 tons årligt. Silohus.	Vinderup Genbrug
ISAG 52.06	PVC	2 tons årligt. Lade.	Vinderup Genbrug
EAK 02-01-09	Kemikalieaffald	1 kg årligt. Kemirum.	Vinderup Genbrug
	Rengjort tom emballage	50 kg årligt. Kemirum.	Vinderup Genbrug
EAK 13-02-03-00	Spildolie og	50 kg årligt. Kemirum.	Vinderup Genbrug
	oliefiltre	10 kg årligt. Maskinhus.	Vinderup Genbrug
ISAG 79.00	Lysstofrør	5 kg årligt. Teknikrum.	Vinderup Genbrug

Ansøger har oplyst, at spildolie opbevares i maskinhuset i olietromler med fast låg. Tromlerne er placeret på fast bund uden fald og uden afløb. Ved eventuelt spild benyttes savsmuld til opsugning af olien. Der gøres opmærksom på, at sand, savsmuld og andet materiale med olierester og opsamlet olie skal bortskaffes som farligt affald, ligesom spildolie. Spildolie afleveres til Vinderup Genbrug.

Oliefiltre opbevares i olietønde i maskinhuset, og afleveres til Vinderup Genbrug.

Eventuelle medicinrester opbevares i teknikrum i ny stald og afleveres til Vinderup Genbrug. Kemikalierester opbevares i kemirum og afleveres til Vinderup Genbrug.

Inden for affaldsområdet er BAT, blandt andet, at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres i henhold til gældende lovgivning, og affald

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

det skal løbende bortskaffes i henhold til ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

Animalsk affald opbevares overdækket på fast bund, beliggende mellem gyllebeholder nr. 2 og 3, tæt på tilkørselsvejen (jf. bilag 3), indtil afhentning til destruktionsanstalt (DAKA). Døde dyr tilmeldes hurtigst muligt til DAKA. Pladsen ligger tæt på vejen således at afhentningsmateriellet har nemt ved at køre til, samtidig med at pladsen ikke er synlig fra vejen.

Fødevarestyrelsen er myndighed vedrørende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr⁵. I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Opbevaring af kadavere må ikke medføre uhygiejniske forhold eller være til gene for omboende. Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld, dog maksimalt 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, at den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Der gøres opmærksom på, at idet husdyrbruget overstiger 500 DE skal der udarbejdes en sundhedsrådgivningsaftale med en praktiserende dyrlæge og en smittebeskyttelsesplan med den sundhedsrådgivende dyrlæge. Smittebeskyttelsesplanen skal godkendes af Fødevarestyrelsen. Holstebro Kommune vurderer det derfor hensigtsmæssigt, at placeringen af opbevaringspladsen for døde dyr indgår i smittebeskyttelsesplanen for den samlede drift. Ansøger har oplyst, at smittebeskyttelsesplanen er ved at blive udarbejdet.

Under forudsætning af, at ovenstående forhold overholdes, vurderes det, at opbevaringen ikke giver anledning til uhygiejniske forhold i perioden indtil afhentning, og således ikke giver anledning til forurening eller gener for omboende.

⁵ Bek. nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring af døde dyr.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning og de stillede vilkår.

Sprøjtemidler, kemikalier og medicin

Opbevaring

Sprøjtemidler/kemikalier, herunder produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg m.v, rester og tom emballage, skal opbevares miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt, i den oprindelige emballage, uden mulighed for afløb til overfladevand, jord, grundvand eller kloak m.v., utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler eller lignende. Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal desuden opbevares under lås. Oplagspladsen skal være under tag og indrettet således, at eventuelt spild kan opsamles i eksempelvis en spildbakke.

Kemikalier opbevares forsvarligt i en gammel fryser i et aflukket rum i maskinhuset på fast bund (bilag 3). Pesticidrester og tomme, skyllede dunke opbevares i kemirum indtil afhændelse til Vinderup Genbrug.

Produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg opbevares i teknikrum.

Medicin opbevares i køleskab i teknikrum.

Handelsgødning opbevares i storsække i maskinhus.

Håndtering af marksprøjte

Påfyldning af marksprøjte sker på vaskeplads med afløb til fortank. Rengøring af sprøjteudstyret sker ligeledes på vaskepladsen.

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig punktkildeforurening, som forårsager pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten. Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand, eller på det markareal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål, eller mindre end 50 meter fra henholdsvis overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3-beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads, eller på det markareal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder, og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra henholdsvis overfladevande, § 3-beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning (herunder markvandingsboringer) er 25 meter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord m.v.

Vaskeplads

Vaskepladsen er beliggende ved gyllebeholdere (bilag 5). Vaskepladsen er etableret i henhold til gældende byggeblad Gr.nr. 103.11-03 'Udenomsfaciliteter - Vaskeplads til landbrugsmaskiner'. Vaskepladsen er etableret med afløb til gyllebeholder.

Udbringning af gylle med indhold af vaskevand på bedriftens markarealer eller på husdyrbrugets arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Ved udbringning af gylle med indhold af vaskevand hos tredjemand, skal der indhentes tilladelse hertil ved kommunalbestyrelsen. For eksisterende anlæg indhentes en særskilt tilladelse hos kommunalbestyrelsen. Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at opbevaring og håndtering af kemikalier ikke udgør en væsentlig risiko for forurening af jord, undergrund, grundvand eller overfladevand, samt at krav om BAT og øvrig gældende lovgivning er overholdt. Området er reguleret af gældende lovgivning, og der stilles ikke yderligere vilkår til husdyrbrugets håndtering og opbevaring af kemikalier.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Der er ingen udegående dyr, hvorfor al gødning afsættes til gyllesystemet, eller som fast gødning, til udbringning indenfor harmoniarealet.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 14.681 m³ gylle inklusiv vaskevand, overfladevand og nedbør i gyllebeholderne. Opbevaring af flydende husdyrgødning efter udvidelsen sker i gyllekanaler samt i eksisterende gyllebeholdere, som angivet i skema 8.

Skema 8. Opbevaring af flydende husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Seneste 10 års beholderkontrol	Opbevaret andel af flydende gødning [%]	Kapacitet [m ³]
LA-40324 (L) Gyllebeholder 1	1981	2008	8	1.000
LA-40325 (K) Gyllebeholder 2	1991	2008	12	1.530
LA-40326 (J) Gyllebeholder 3	1996	2008	19	2.500
LA-40329 (M) Gyllebeholder 4	2008	---	30	3.935
LA-40330 Gyllekanaler, - eksisterende stalde - stald (2009)		---	26	500 2.891
Samlet opbevaringskapacitet:			95	12.356

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

95 % af den flydende husdyrgødning opbevares på Møgelvangvej 10, idet der rådes over en gyllebeholder på anden ejet ejendom, Møgelvangvej 12, 7830 Vinderup, på 750 m³.

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til cirka 10 måneders produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Husdyrbrugets gyllebeholdere er ikke forsynet med fast overdækning. Dog er gyllebeholder 4, LA-40329 (M) forberedt til låg eller teltoverdækning til eventuel senere etablering. Idet der er etableret gylleforsuringsanlæg i stald 61603 ledes der forsuret gylle til gyllebeholder 3 (LA-40326) og 4 (LA-40329), hvorved ammoniakfordampningen herfra reduceres. Endvidere er der etableret naturligt flydelag på gyllebeholderne, og der føres logbog i overensstemmelse med gældende regler.

BAT i forhold til opbevaring af flydende husdyrgødning er blandt andet følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Det er i ansøgningen oplyst, at der er naturligt flydelag på gyllebeholdere og at beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

For at sikre anvendelsen af BAT, som ikke er omfattet af gældende lovgivning, stilles der vilkår om, at gyllebeholderne minimum én gang om året, eksempelvis i forbindelse med forårstømning, skal inspiceres for revner/utætheder m.v. og vedligeholdes. Inspektion og eventuel vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jf. bilag 19. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår og overholdelse af gældende lovgivning anvender BAT for opbevaring af flydende husdyrgødning.

Påfyldning af gyllevogne

På husdyrbruget anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb. Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Det er derfor ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning og lignende skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

De generelle regler for pumper, anvendt til gyllepumpning, blev den 15. september 2008 ændret ved bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. I henhold til de nye regler skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpede vilkår. Det vurderes, at kravet om BAT og øvrig lovgivning er opfyldt med det stillede vilkår.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning samt foderrester

Ud fra supplerende oplysninger fremgår det, at der årligt produceres ca. 1.100 tons fast gødning og dybstrøelse på husdyrbruget efter udvidelsen.

Dybstrøelse fra kalvestald (61602), kostald (61603) og det nye kælvningsafsnit (70979) udbringes fortrinsvis direkte fra stald til mark og pløjes ned, idet dybstrøelsen ligger på stald næsten et helt år, inden der rengøres i staldene. Strøelse og fast gødning fra småkalvestald (61601) udbringes enten direkte fra stald til mark eller opbevares overdækket på en møddingsplads i perioden indtil udbringning. Møddingspladsen, som benyttes, er beliggende Møgelvangvej 15, 7830 Vinderup. Møgelvangvej 15 er ligeledes ejet af I/S Lærkeholt v / Niels Peder og Claus Kræmmergaard Pedersen.

Der sker ingen opbevaring af dybstrøelseskompst i markstakke. Opbevaring af dybstrøelseskompst i markstakke vurderes som værende uhensigtsmæssig på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse, i markstakke, let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer.

I den elektroniske ansøgning er det angivet, at 100 % af dybstrøelsen bringes direkte fra stalden til udbringning på marken. Dette betyder, at den beregnede ammoniakfordampning reduceres, og direkte udbringning af 100 % dybstrøelse er således anvendt som virkemiddel til at nedbringe ammoniakfordampningen. Der stilles derfor vilkår om at al dybstrøelse skal bringes direkte fra stalden til udbringning på marken.

Af dette følger, at der ikke benyttes hverken møddingsplads eller markstak til oplagring af fast gødning, dybstrøelse og komposteret dybstrøelse fra produktionen på husdyrbruget.

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT, at opbevare fast gødning på en plads med fast bund. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrbrugets opbevaring af dybstrøelse på stald, indtil udbringning, lever op til BAT. Der stilles vilkår om, at fast gødning og dybstrøelse skal opbevares på stald, hvorfor opbevaringskapaciteten er opfyldt. Holstebro Kommu-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ne vurderer, at husdyrbrugets opbevaring af fast gødning og dybstrøelse opfylder øvrig lovgivning.

Foderrester m.v.

Gødning, foderrester m.v. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg, eksempelvis ensilagesilo, gyllebeholder eller lignende.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Ammoniak

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på 2.210 kg kvælstof (N) per år (i forhold til nudrift 1. januar 2007), således at den samlede emission fra anlægget bliver på i alt 5.234 kg N/år (jf. skemaid 20310). Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre er sammenstillet i skema 9.

Skema 9. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	(2008-beregning) N-emission ved udvidelse i 2008 (krav 15 % reduktion)	N-emission Ansøgt drift ift. seneste miljø- godkendelser (25 % reduktions- krav)	N-emission ansøgt drift ift. nudriften i 2007
	SKEMA ID 3654	SKEMA ID 20310	SKEMA ID 41237
Emission fra stalde omfattet af kravet om 15/25 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	161 kg N / år	2.228 kg N / år	238 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	1.777 kg N / år	2.107 kg N / år	4.097 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år	0 kg N / år	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	824 kg N / år	899 kg N / år	899 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	159 kg N / år	0 kg N / år	0 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 15/25 % reduktion	2.921 kg N / år	5.234 kg N / år	5.234 kg N / år
Meremission	-364 kg N / år	2.057 kg N / år	2.210 kg N / år
Emission 2007 (før udvidelse)	3.285 kg N / år		

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 25 %

Da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE stilles der et generelt krav om 25 % reduktion (2011) af ammoniakemissionen på udvidelsen/ændringen i forhold til det tidssvarende staldsystem (referencestaldsystemet). Kravet er opfyldt jf. IT-ansøgningen. Der reduceres med 1.801 kg N/år udover det der er nødvendigt for at opfylde kravet, jf. skema id 20310.

I denne sag er kravet til ammoniakreduktion dog 15 % for den første udvidelse (Udvidelserne i 2008) og 25 % for den næste udvidelse (denne godkendelse). Ved indsendelse af

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ansøgning nr. 20310 fremgår at de 25 % er overholdt ved denne udvidelse (-1.801 kg N/år), således at der reduceres med 1.801 kg N/år mere end kravet. Kravet om 15 % ved den første udvidelse (til gældende miljøgodkendelse) var overholdt, merbelastningen var beregnet til -364 kg N/ år og den samlede ammoniakudledning til samlet 3.285 kg N/år (jf. tidligere miljøgodkendelse af 2008, skemaid 3654). Såfremt kravet havde været 25 % på hele udvidelsen fra 1. januar 2007 til den ansøgte udvidelse, havde dette også været overholdt, idet der reduceres med 47 kg N/år mere end kravet, jf. scenarieberegning skema id 41237.

Ansøgning skema id 20310 er indsendt i februar 2011. Siden er normerne ændret, hvorfor det har været nødvendigt at lave en scenarieberegning (skema id 41237) af den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007. Tallene i skema 9 er medtaget for at vise ammoniakemissionen for den enkelte udvidelse og for den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007.

Virkemidler, som er anvendt til at opnå reduktionen, er etablering af gylleforsuring i stald 61603 (kostald A, bilag 3) og forsuret gylle i gyllebeholder 40326 (nr. 3, bilag 3) og 40329 (nr. 4, bilag 3) samt udbringning af al dybstrøelse/fast gødning fra stald direkte til udbringning på mark.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område, i forhold til husdyrbrugets anlæg, er EF-habitatområde nr. 41, Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø. Området er beliggende mere end 3 kilometer nordøst for husdyrbruget.

Området rummer nogle vigtige, næringsfattige overdrev og heder samt rigkær og kildevæld, som dog ligger noget længere fra husdyrbruget.

Beregninger i et punkt indenfor habitatområdet viser et kvælstofnedfald på 0,0 kg N/ha/år fra de to udvidelser og 0,1 kg N/ha/år fra den samlede produktion efter udvidelsen.

Der forventes således ingen negativ effekt af udvidelserne på habitatområdets udpegningsgrundlag. Holstebro Kommune vurderer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil påvirke habitatområdet væsentligt negativt, hvorfor udpegningsgrundlaget i relation til tør natur ikke er behandlet yderligere.

Områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt højt målsatte naturområder

Der forekommer ikke naturtyper omfattet af lovens § 7 indenfor en afstand af 1.000 meter fra husdyrbrugets anlæg.

I en afstand af knap fire kilometer vest for husdyrbruget ligger det nærmeste A-målsatte naturområde. Der er tale om nogle næringsfattige moser/tørvegrave i Ryde Plantage med en fin vegetation af blandt andet hvid næbfrø, rundbladet og liden soldug med videre. Naturtyper fremgår af bilag 12.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det nærmeste B-målsatte naturområde ligger i en afstand af cirka 3 kilometer nordøst for husdyrbruget. Det drejer sig om nogle mindre, næringsfattige overdrev og vældprægede kær nær Stubbergård Sø (bilag 12).

Udvidelsen af husdyrbruget ventes ikke at have nogen væsentlig negativ effekt på disse naturområder i form af øget kvælstofnedfald. På grund af de store afstande er der ikke foretaget beregninger over kvælstofnedfaldet i det A-målsatte område.

Der ligger flere C-målsatte naturområder nærmere husdyrbruget, men de skønnes ikke at være særligt kvælstoffølsomme (bilag 10).

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der gøres opmærksom på, at der om naturlige og højt målsatte søer og vandhuller gælder krav om 2 meter brede dyrkningsfrie bræmmer. Kravet gælder dog ikke for søer uden til- og fraløb, som er mindre end 100 m² eller hvor der kun er én bredejær.

Mark 9-0 grænser op til eng- og hedeområde, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 (bilag 11). Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde, hvad enten der er tale om Natura 2000 eller § 3-beskyttet natur, er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til cirka 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer, der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative påvirkninger, skal der stilles skærpede krav om eksempelvis nedfældning indenfor en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha. Siden 1. januar 2011 har det været et generelt krav, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker uanset beliggenhed. Det vurderes, at det generelle krav om nedfældning medfører, at der ikke vil ske tilstandsændringer på området, der er C-målsat og dermed ikke særligt kvælstoffølsomt.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har blandt andet til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og nabo-ejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Den model, som resulterer i den højeste lugtemission, anvendes for det pågældende område. Staldlugtemission beregnes ved et produktions-tidspunkt i sommertiden med maksimalt antal dyr på stald, det vil sige under forhold, der resulterer i maksimal lugtafgivelse. I skema 10 fremgår resultatet af lugtberegningen, som er foretaget i den elektroniske ansøgning. I dette tilfælde er der mere end 1,2 gange den beregnede geneafstand til de tre områdetyper. Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne.

Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Skema 10. Beregnet geneafstand for lugt.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	663 meter (ny model)	---	---	---	Ja, ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	468 meter (ny model)	---	---	---	Ja, ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	134 meter (ny model)	---	---	---	Ja, ingen nabobeboelse indenfor 1,2 gange geneafstand.

Lugtgeneafstanden er ikke korrigeret i forhold til udegående dyr, da ingen dyr på ejendommen er udegående på græsarealer.

På bilag 6 ses nærmeste nabobeboelser. Nærmeste enkeltbolig i landzone, Møgelvangvej 17, 7830 Vinderup, ligger i en afstand af cirka 315 meter øst for husdyrbrugets staldbygninger. Nærmeste naboejendom med landbrugspligt, Møgelvangvej 8, 7830 Vinderup, ligger i en afstand af cirka 165 meter vest for husdyrbrugets staldbygninger. Byzonen til Sevel er beliggende i en afstand af cirka 3,9 kilometer nord for husdyrbruget. Den nærmeste landsby er Djeld, der er beliggende cirka 2,3 kilometer nord-nordvest for husdyrbruget.

Staldene har naturlig ventilation, hvilket skulle mindske lugtgenerne for omgivelserne i forhold til traditionel mekanisk ventilation med afkast.

Gylle udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning, mens fast gødning/dybstrøelse nedmuldes efter udbringning. Håndtering og udbringning af husdyrgødning sker normalt

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

på hverdage i tidsrummet 7.00-18.00. I forbindelse med forårsarbejde vil der kunne forekomme udkørsel udenfor dette tidsrum.

Der skal konstant være flydelag i gyllebeholderne, der ikke er overdækkede med fast overdækning. Efter omrøring og udkørsel af gylle skal det kontrolleres, at flydelaget er genetableret senest efter 7 dage, med mindre gyllebeholderen tømmes helt. Gylle omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Samlet vurdering for lugt

Beregningerne, jf. skema 10, viser, at genekriterierne er overholdt i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig.

Geneafstanden til byzoneområde, samlet bebyggelse og enkeltboliger er overholdt jf. beregningsmodellerne (skema 10). Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstand, men i en grad som ikke karakteriseres som værende generende. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På den baggrund vurderes det, at kvægbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboer.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger. Det vurderes dog, at der er taget højde for lugtgener fra gyllebeholdere i de generelle afstandskrav og krav om flydelag etc. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

Konsekvensradius

Lugtkonsekvensradius er beregnet til 641 meter. Omboende indenfor konsekvensradius indgår som høringsberettigede.

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, ensilage, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget samt på udbringningsarealerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

Den daglige transport foregår, med enkelte undtagelser, indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk kan forekomme udenfor normal arbejdstid. Ligeledes har ansøger ikke indflydelse på eksempelvis leverancer fra foderfirmaer, disse foregår sædvanligvis indenfor normal arbejdstid. Der opbevares gylle på Møgelvangvej 12, 7830 Vinderup, hvorfor der vil være transport mellem Møgelvangvej 10 og denne ejendom. Transporterne hertil foregår indenfor normal arbejdstid.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det estimerede antal transporter per år og transporttype er sammenstillet i skema 11. Transportveje for husdyrgødning og øvrige transporter vil foregå ad de veje, der er indtegnet på bilag 8.

Skema 11. Oversigt over transporttype og antal årlige transporter.

Type	Antal transporter pr. år		Ændring %
	Før udvidelse	Efter udvidelse	
Afhentning af mælk	183	183	0
Husdyr til/fra ejendommen	50	50	0
Dyr til destruktion	20	22	+ 10
Indkøbte foderstoffer	30	30	0
Grovfoder fra marker	250	325	+ 30
Halm	75	75	0
Husdyrgødning - total	450	550	+ 22
Husdyrgødning – heraf ad offentlig vej	400	500	+ 25
Handelsgødning	6	6	0
Kemikalier	1	1	0
Brændstof	7	8	+ 14
Dyrlæge	26	26	0
Andre (erhvervsaffald)	6	7	+ 17
Antal transporter i alt	1.104	1.283	+ 16

Antallet af transporter øges med 16 %, mens antallet af transporter ad offentlig vej stiger samlet med 17 %. Husdyrholdet på husdyrbruget øges med 605,60 DE svarende til 175 %. Antallet af transporter vurderes i øvrigt ikke at ligge over, hvad man kan forvente.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (eksempelvis mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud på udbringningsarealerne uden at der skal anvendes offentlig vej. For øvrige udbringningsarealer gælder, at udbringning af husdyrgødning foregår ad nærmeste offentlige vej (bilag 8). Transporter med husdyrgødning til ejede og forpagtede arealer foregår med traktor og vogn, mens transport af gylle til gylleaftalearealer i Herning kommune samt gylle til Maabjerg BioEnergy foregår med lastbil. Vejafstanden til udbringningsarealerne, herunder gylleaftalearealerne i Herning Kommune, er under 10 kilometer, hvorfor transport med husdyrgødning kan foregå med traktor og vogn. Såfremt husdyrgødning skal transporteres længere end 10 kilometer fra husdyrbruget (vejafstand), skal gødningen, jf. § 18 i bekendtgørelse nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v., transporteres med lastbil eller et påhængskøretøj hertil. Under transporten skal flydende husdyrgødning opbevares i lukkede tanke.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Transportruterne går igennem Bjergby til henholdsvis mark 9-0 og gylleaftalearealerne i Herning kommune (bilag 8). Antallet af transporter, der passerer igennem samlet bebyggelse, andrager cirka 60 kørsler, svarende til 12 % af transporterne med gylle på offentlig vej. Transporter med husdyrgødning til udbringningsarealerne i Herning kommune er ikke mulig ad anden alternativ rute. Samlet vurderes det, at det i begrænset omfang er nødvendigt at transportere husdyrgødning gennem samlet bebyggelse, ad ruter, der berører Bjergby, for at tilgå det ejede areal samt gylleaftalearealerne i Herning kommune (bilag 8). Til gylleaftalearealerne foregår transporten i lastbil. Der stilles vilkår om, at transport af husdyrgødning til øvrige marker, hvor det kan lade sig gøre at passere udenom bymæssig bebyggelse, skal foregå udenom bymæssig bebyggelse.

Beboere langs de viste transportveje (bilag 8) og tilstødende veje, som anvendes til transport, må således forvente at opleve et øget antal transporter til og fra husdyrbruget. I det transporterne normalt foregår i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes transporterne ikke at medføre væsentlige gener for omboende. Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støj, støv og rystelser herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset. Der stilles vilkår herom.

Holstebro Kommune har vurderet, at transportbelastningen, som følge af udvidelse af husdyrbruget, ikke forøges således, at der vil opstå væsentlige gener derved. Holstebro Kommune kan kun regulere transporter fra eksterne transportører, såsom mælkevognen, ved at meddele afslag på ansøgning om godkendelse, hvilket efter Holstebro Kommunes vurdering ikke er proportionalt i den konkrete sag. Holstebro Kommune kan derimod regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter, hvilket blandt andet er gjort i vilkår omkring tidspunkt for transporter af husdyrgødning gennem bymæssig bebyggelse, der er stillet for at sikre, at der tages hensyn til omboende. Hovedparten af den øgede transportbelastning til og fra husdyrbruget sker som følge af flere grovfodertransporter og gylletransporter.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørslens ophør, jf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er blandt andet

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for omboende.

Støj

Støjkloder i forbindelse med bedriften kommer fra produktionsapparatet på husdyrbruget, fra transporter til og fra husdyrbruget og markarbejde, i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, ensilering og høst. De primære støjkloder på selve ejendommen er kompressorer, transport med foder og blanding af foder, fuldfodervogn, indblæsning af foder, udmugning og overpumpning af gylle.

Transporter

Transporter til og fra husdyrbruget foregår hovedsageligt i dagtimerne. Udbringning af husdyrgødning foregår hovedsagelig i 3-4 perioder årligt. I perioden marts-juni udbringes hovedparten af husdyrgødningen indenfor en periode på 2 uger; tidligt forår og igen 2 uger sidst på foråret. Henover sommeren og efteråret udbringes gylle i perioder på 2-3 dages varighed på slætgræs m.m. Ensilering forekommer fra medio maj til slutningen af vækstsæsonen, mens høst forekommer i perioden fra juli til september.

Kompressor

Kompressor og vakuumpumper til malkebotter kører når der malkes, hvilket kan være hele døgnet. Kompressor er placeret i teknikrum, mens ny, støjsvag vakuumpumpe placeres udenfor stalden. Støjkloden er placeret på bilag 3 (O: Malkestald).

Fuldfodervogn

Fuldfodervognen anvendes hver dag i dagtimerne, hvor blandetiden typisk er 8 timer dagligt, mellem 6.00-11.00 og 14.00-17.00. Fuldfodervognen er placeret i silohus D eller på ensilageplads (bilag 3).

Foderlevering

Ansøger har ikke indflydelse på tidspunkter for levering af købte foderblandinger. Det er oplyst, at der vil være cirka 30 leverancer af foder årligt.

Udmugning

Det er oplyst, at der udmuges cirka 12 gange årligt i småkalvestald (61601), cirka 4 gange årligt i kalvestald (61602) og én gang årligt fra dybstrøelsesafsnit i øvrige stalde. Ved udmugning anvendes læssemaskine indenfor normal arbejdstid. I ansøgningen er det oplyst, at dybstrøelsen fremover bringes direkte fra stald til udbringning på marken.

Overpumpning af gylle

Overpumpning af gylle forekommer hver nat i cirka 15-20 minutter. Overpumpningen er lydløs.

Pumpe til sprinkleranlæg

Sprinkleranlæg kører efter behov, pumpen er meget støjsvag.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Samlet vurdering af støj

Der er naturlig ventilation på husdyrbruget og således ikke støj ved ventilering af staldene. Ovenstående driftsperioder søges i størst muligt omfang reduceret og driften forekommer overvejende indenfor normal arbejdstid. Transportgener er beskrevet og vurderet i ovenstående afsnit om transport. Øvrige beskrevne støjkloder på husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige gener for omboende. Der har aldrig været klager over støj fra husdyrbruget.

Husdyrbrugets nærmeste naboer ligger henholdsvis cirka 120 meter og 150 meter fra husdyrbrugets anlæg (bilag 6), mens Herrup by ligger cirka 2,7 kilometer fra husdyrbrugets anlæg. Støj fra husdyrbruget forventes ikke at være eller blive til væsentlig gene for de omboende, eftersom de lovpligtige afstandskrav er overholdt, og støjkloderne fra husdyrbruget ikke ligger ud over, hvad der kan forventes for et husdyrbrug af denne type.

Der findes ingen generelle regler for det maksimale støjniveau fra husdyrbrug i landzone. Miljøstyrelsen har angivet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjregninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for naboer fastsættes derfor vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

For de beskrevne støjkloder vurderes det, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af det pågældende materiel m.m. og ved de stillede vilkår. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for omboende, skal ændringen vurderes i henhold til principperne for BAT.

Støv

Der tørres ikke korn på husdyrbruget og der købes færdige foderblandinger, som anvendes via et lukket system. Driften af fodersilo og foderlade samt håndtering af snittet halm forventes ikke at give anledning til støvproblemer. Hovedparten af fodermidlerne udgøres af majs- og græsensilage, der ikke genererer støv. Eventuelle støvgener vurderes dog primært at være lokalt på husdyrbruget, og dermed ikke en væsentlig gene for omboende eller trafikanter.

Støvgener må påregnes i kortere perioder i forbindelse med høstarbejdet, og i tørre perioder kan der forekomme støv fra husdyrbruget ved færdsel med køretøjer og transporter til og fra husdyrbruget. Det vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger ud over det forventelige. Der henvises til god landmandspraksis, det vil sige at for at begrænse støvgener skal al transport til og fra husdyrbruget foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, herunder også levering og udkørsel, således omgivelserne påvirkes mindst muligt. Der har ikke været klager over støvgener fra husdyrbruget.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Til sikring af omgivelserne mod støvgener stilles vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbrugets eget areal. Det er Holstebro Kommune, der afgør, hvad der er væsentlige gener. Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

Der er installeret sensorer i staldene, således at lyset ikke er tændt hele tiden, i kostalden er der vågebelysning om natten. Der er etableret læbælter mellem staldbygningerne og nabobeboelser. Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for omboende.

Lavenergilysstofrør kan medvirke til at reducere energiforbruget på husdyrbruget. Der stilles derfor vilkår om, at der på husdyrbruget udskiftes til lavenergilysstofrør i staldene i forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør.

I henhold til BREF-notatet for svinestalde er det BAT at reducere energiforbruget gennem anvendelse af lavenergibelysning. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget lever op til BAT.

Spildevand

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i skema 12. Afløbsplan er skitseret på bilag 5.

Skema 12. Oversigt over spildevandstype og håndtering.

Spildevandstype	Håndtering
Tagvand og overfladevand fra befæstede arealer	Nedsives på stedet
Tagvand fra kostald	Ledes til faskine
Tagvand fra malkestald/kælvningsafsnit	Ledes til faskine
Vand fra vaskeplads	Ledes til gyllebeholder
Afløb fra plansiloer inkl. forplads	Ledes til samletank og udsprinkles på mark
Vaskevand fra stalde	Ledes til gyllekanaler
Vaskevand fra stalde	Ledes til gyllekanaler
Vaskevand fra malkeanlæg og mælketank	Anvendes til vask af kostald og ledes derefter til gyllebeholder
Malkerumsspildevand	Ledes til gyllebeholder
Husspildevand	Ledes til septiktank og videre til sivebrønd

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen eventuelt blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Vaskevand fra stalde

Vaskevand fra produktionen og afløb fra befæstede arealer er inkluderet i beregningen af opbevaringskapaciteten for husdyrgødning. Fra malkeum, vask af stalde og befæstede arealer ledes spildevand via gyllekanaler og/eller fortank til gyllebeholder.

Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllesy-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

stemet. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

Udsprinkling af overfladevand fra plansiloanlæg – ansøgers beskrivelse

Der er i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse ansøgt om etablering af anlæg til permanent udsprinkling af overfladevand fra husdyrbrugets plansiloanlæg. Udsprinklingssanlægget ønskes etableret for at undgå, at få de store mængder af regnvand fra plansiloeerne ledt til gyllebeholdere, og den deraf afledte øgede transport ved udkørsel af gyllen. Anlægget består af 4 plansiloer, forplads og befæstet areal heromkring. Ansøger oplyser, at overfladevandet fra plansiloanlægget ønskes udsprinklet på et areal (med en afgrøde med N, P, K norm) gennem et separat anlæg, der er dimensioneret til formålet, jf. Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05. På den måde udbringes overfladevandet (regnvand) løbende efter Husdyrgødningsbekendtgørelsens gældende regler.

Der kan være et mindre udtræk af næringsstoffer fra den opbevarede ensilage samt eventuelt spild ved læsning af fodervogne m.v. Mængden af næringsstoffer vil være meget lille i forhold til det samlede volumen. Udsprinklingsarealet fremgår af bilag 4. Sprinkleranlægget dimensioneres, så det overholder landbrugets byggeblad nr. 103.09-05. Det aktuelle opsamlingsareal er ca. 4.230 m², heraf 3.407 m² plansilo og 823 m² forplads. Der etableres en samletank på 20 m³. Anlægget bliver med en svømmer, som styrer, hvornår pumpen skal gå i gang. Der skal anvendes en pumpe med en ydelse på mindst 18 m³/time. Der etableres 6 stationære sprinklere på en del af mark 1-0, svarende til mindst 4.230 m². Sprinklerne får en kastelængde på cirka 20 meter.

Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05

- Total opbevaringskapacitet jf. byggeblad: 121 m³
- Pumpekapacitet: 12,1 m³/t
- Udspretningsareal: Minimum 4.230 m².

Faktiske forhold

- Opsamlingstank: 20 m³
- Buffer: Ved overløb, frost, tilstopning eller lignende samler vandet sig på ensilagepladsen i en sø. Der er en frostsikret hane, som lukker op, så jordledningen tømmes ved frost. Der vil midlertidigt kunne være cirka 110 m³ vand på pladsen. Hvis opbevaringskapaciteten på pladsen bliver overskredet, vil vandet nå en højere liggende brønd, hvorfra vandet ledes til gyllesystemet. Der er ikke dræn i umiddelbar nærhed.
- Total opbevaringskapacitet: Cirka 130 m³
- Pumpekapacitet: 18 m³/t eller større
- Udspretningsareal: 4.230 m² (del af mark 1-0 vest for plansiloanlæggene, i alt cirka 4 ha).

Ved recirkulering af næringsstoffer fra ikke-hygienisk spildevand, kan der anvendes flere typer af vegetation, som eksempelvis græs, korn, majs osv. Så længe afgrøden blot har en N-, P- K-norm. På arealet vil der altid være afgrøder med gødningsnorm.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Udsprinklingsanlæg – Holstebro Kommunes vurdering

Ensilagepladserne og forplads er samlet oplyst at være cirka 4.230 m². Der foreligger et byggeblad nr. 103.09-05 af 08/10 2009 som er baseret på gennemsnitlig nedbør på 57 mm/måned, målt i perioden 1961-1990. Jf. DMI ligger Midt- og Vestjylland højere end landsgennemsnittet, på 64 mm/måned. Herudfra har Holstebro Kommune beregnet, at der ved 4.230 m² opsamlingsareal er behov for 135 m³ opsamlingstankplads og en pumpekapacitet på 14 m³/time. Jf. byggebladet kan forpladsen anvendes som en del af buffertanken, såfremt det kan dokumenteres, at opsamlingsbrøndens højeste niveau er placeret i samme højde som forpladsen, og at forpladsens udformning tillader, at der kan ligge den givne mængde vand. I forbindelse med byggeansøgning til opførelse af udsprinklingsanlægget skal denne dokumentation således foreligge, såfremt det ønskes at anvende forpladsen som opsamlingsplads. Dokumentation skal være i form af plantegning og opsamlingsbrøndens niveau.

Der stilles i henhold til ovenstående vilkår om, at der skal være en pumpekapacitet på 14 m³/time, 135 m³ opsamlingskapacitet og et udsprinklingsareal på 4.230 m². Ansøger har dog mulighed for at indsende ansøgning om en alternativ dimensionering, som efterfølgende vil blive vurderet af Holstebro Kommune.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for indretning af afløb og anvendelse af ensilagesaft skal følges, herunder skal det opsamlede vand tilføres afgrøder med gødningsnorm, udsprinklingen må ikke give anledning til unødige gener, og fra høst til 1. november må kun udsprinkles på bevoksede arealer eller arealer med afgrøder den følgende vinter.

Såfremt der skulle forekomme et skybrud, hvor der ikke er plads til regnvandet i samletanken, og der så sker overløb, hvorved opbevaringskapaciteten på pladsen overskrides, vil vandet nå en højere liggende brønd, hvorfra vandet ledes til gyllesystemet. Der er cirka 780 meter til nærmeste vandløb, grøft eller dræn, hvorfor der ikke er risiko for forurening af disse med overfladevand iblandet ensilagesaft.

På baggrund af ovenstående og de stillede vilkår vurderes det, at anlægget til udsprinkling af vand fra plansiloerne kan finde sted uden risiko for forurening af omgivelserne til følge. Videre vurderes det, at opbevaringen af ensilage og udsprinklingsanlægget, med de stillede vilkår, lever op til BAT og øvrige krav i lovgivningen. Der gøres opmærksom på, at anlægget skal forhåndsansmelde til Holstebro Kommune, Byggeri og Ejendomme.

Tagvand

Tagvand fra kostald (61603, A på bilag 3) ledes til faskine. Tagvand fra øvrige driftsbygninger nedsives på stedet. Ansøger oplyser, at den eksisterende faskine ligger for højt i niveau til at overfladevandet fra ny stald kan ledes hertil. Der stilles vilkår om, at der skal etableres ny faskine til afledning af tagvand fra ny malkestald/kælvningsafsnit (70979, O på bilag 3).

Vandbesparende foranstaltninger

Ansøger er bevidst om ressourcebesparende tiltag, blandt andet genanvendes vaskevand fra malkeanlægget til vask af kostald.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Vurdering

På baggrund af ovenstående og de stillede vilkår vurderes det samlet set, at forhold omkring spildevand opfylder kravet om BAT og i øvrigt ikke giver anledning til væsentlig forurening eller gener. Dog kan der på udenomsarealer være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor vilkår til renholdelse af udenoms-arealerne.

Skadedyr

Rotter

Husdyrbruget forebygger forekomsten af rotter, idet et eksternt skadedyrsbekæmpelsesfirma har opsat rottekasser på ejendommen. Ansøger oplyser, at opbevaring af foder og affald sker på en sådan måde, at der ikke kan opstå risiko for tilhold af rotter.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for eksempelvis rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, eventuelt ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Der vandes med fluebekæmpelsesmiddel i kalveboksene og i staldene påsmøres et fluemiddel på flere flader.

Fluegener kan forebygges ved at holde en god hygiejne på husdyrbruget, særligt i stalderne og omkring foderopbevaring. Effektiv fluebekæmpelse i staldene er betinget af en god staldhygiejne og fjernelse af gødnings- og foderrester, så fluerne ikke har mulighed for at yngle heri. I Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinier for bekæmpelse af fluer på husdyrbrug, er forskellige metoder til forebyggelse og bekæmpelse gennemgået.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Ved håndtering af olie, kemikalier og gylle er der en potentiel risiko for forurening ved spild eller udslip som følge af driftsforstyrrelser eller uheld.

Håndtering af olie

Dieselolietanken er placeret på fast bund, uden fald, i maskinhuset (bilag 3). Ved eventuel lækage vil olien flyde ud på betongulvet, hvor savsmuld er til rådighed for opsamling af spild.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Håndtering af bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Overpumpning af gylle

Overpumpning af gylle sker altid under opsyn. Der anvendes gyllevogn med egen pumpe og returløb.

Den nyeste gyllebeholder (nr. 4, bilag 2) med automatisk overpumpning er monteret med alarm, der forhindrer pumpen i at køre, når beholderen er fuld.

Holstebro Kommune vurderer, at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Pumper, der pumper gylle fra fortank til gyllebeholder og fra stalde til gyllebeholder, skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold. Overpumpning skal altid ske under opsyn. Herved sikres, at der ikke pumpes meget store mængder gylle ud af beholderen ved et uheld, og at risikoen for udslip af store mængder gylle, ud af beholderne, dermed minimeres.

Der stilles ikke vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lignende i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Gylleuheld

Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk, eller en pumpe starter utilsigtet, vil gyllen, på grund af terrænets fald, løbe mod Møgelvangvej, hvor gyllen vil løbe over eller nedad vejen. Terrænet har et generelt fald mod nordøst. Terrænet er dog relativt fladt, og afstanden til den nærmeste § 3 naturtype, mose, er omkring 400 meter. Det vurderes, at det vil være muligt at foretage afhjælpende tiltag, inden gyllen når mosen. Der stilles derfor ikke skærpede vilkår.

Gylleforsuringsanlæg

Til sikring mod forurening af jord, undergrund og grundvand mod syrespild ved lækage på syretanken, er der stillet vilkår om at syretanken skal være dobbeltskroget og at overpumpning af syre skal ske ved et vakuumsystem, der sikrer mod dråbetab. Forsuringsanlægget er beskrevet i afsnittet 'Valg af teknologi i staldanlæg'.

Strømsvigt

Ved strømsvigt iværksættes opstart af nødstrømsgenerator.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Beredskabsplan

En beredskabsplan kan medvirke til at begrænse skadens omfang ved driftsforstyrrelser og uheld, og derigennem mindske risikoen for forurening, såfremt der skulle ske et uheld, herunder mindre uheld som eksempelvis oliespild, og mere alvorlige hændelser som eksempelvis brand etc. Ved brand kontaktes brandvæsnet, og der informeres om placering af flugtveje ved ankomst til husdyrbruget. Ved fare for forurening med olie, kemikalier, husdyrgødning, ensilagesaft m.v. kontaktes kommunen.

Der er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt eventuelle ansatte. Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er der udarbejdet et udkast til en beredskabsplan.

BAT er blandt andet:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan, der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle, der arbejder på husdyrbruget, er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved, hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående. Beredskabsplanen skal foreligge færdig inden den 1. oktober 2012, og den skal skriftligt accepteres af Holstebro Kommune. Beredskabsplanen er ikke færdig før den er skriftligt accepteret af Holstebro Kommune, og der skal være indsendt forslag hertil senest den 1. september 2012. Beredskabsplanen skal indeholde et oversigtkort over placering af afløb og deres udløbspunkter samt diverse rørforbindelser mellem stalde, fortank/gyllebeholdere, befæstede arealer, opsamlingstank og eventuelle brønde.

Renere teknologi og ressourcestyring

Renere teknologi

Renere teknologi sigter blandt andet mod at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer per produceret enhed, at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer samt at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, blandt andet ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og energi:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Energi**
- Der anvendes naturlig ventilation i staldene.
 - Der er etableret vågebelysning i kostald og i øvrige stalde er der sensorbelysning for derigennem at mindske brugen af strøm i staldene.
 - Der udskiftes løbende til energisparepærer/lavenergilysstofrør.
 - Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til at opvarme stuehus.
 - Husdyrbruget tilses af energisagkyndig person, hvorved man forventer at kunne foretage energibesparende foranstaltninger.
- Vand**
- Vaskevand fra malkeanlægget bliver genanvendt til rengøring i stalden.
 - Mængden af vand i malkeanlægget er reduceret til et minimum.
 - Der er monteret vandur på forbruget af vand i staldene og timetæller på vandingsanlægget.
- Management**
- Produktionskontrol (kvægnøglen) sikrer, at der ikke sker overproduktion i forhold til produktionens godkendte størrelse.
 - Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på husdyrbruget, hvor såvel forbrug af handelsgødning og husdyrgødning dokumenteres.
 - I husdyrbrugets driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
 - Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
 - Der udarbejdes beredskabsplan for husdyrbruget til brug i forbindelse med eventuelle uheld eller driftsforstyrrelser på ejendommen.
- Fodring**
- Anvendelse af fodersiloer sikrer, at kun en meget lille del af tørfoderet går til spilde.
 - Der sikres med opførelse af yderligere plansiloer en god opbevaring af ensilage og dermed et minimalt spild af foder og eventuelt tab af næringsstoffer.
 - Foderplanen udarbejdes af ansøger, der holder sig jour med ny viden.
- Ammoniak**
- Der er etableret gylleforsuringsanlæg i kostald (61603, stald A), hvilket forventes at medføre en 50 % reduktion i ammoniakemissionen fra stalden.
- Gødningsopbevaring**
- Gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige 10 års eftersyn.
 - Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag.
- Gødningsudbringning**
- Udbringning af husdyrgødning afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.
 - Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
 - Så vidt det er muligt, i forhold til afgrødetyper og driften i øvrigt, vælges udbringning af husdyrgødning på tidspunkter, hvor fordampningen er mindst.
 - Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder m.v.
 - Hovedparten af gyllen nedfældes.

Ressourcestyring

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om, at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Sagt med andre ord drejer det sig om, at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelser bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Forbruget af råstoffer til husdyrproduktionen består primært af foder, vand, el og olie. Desuden er der et forbrug af handelsgødning. Husdyrbrugets ressourceanvendelse før og efter udvidelsen fremgår af skema 13.

Skema 13. Husdyrbrugets ressourceanvendelse.

Type	Forbrug Før-før udvidelse	Forbrug efter udvidelsen	Ændring %
El [kWh]	45.000	360.000	+ 700
Vand [m ³]	10.000	12.000	+ 20
Markvanding [m ³]	162.000	162.000	0
Diesellole [liter]	26.000	29.000	+ 12
Motorolie [liter]	200	200	0
Foder, købt [ton]	750	900	+ 20
Foder, ensilage [ton]	3.800	5.100	+ 34
Halm [ton]	330	500	+ 52
Handelsgødning-N [kg]	11.717	12.000	+ 3
Handelsgødning-P [kg]	500	1.000	+ 100
Svovlsyre [liter]	0	53.000	++

Energiforbrug

Elektricitet anvendes til malkeanlæg, nedkøling af mælk, gyllepumper, elhegn, markvanding samt belysning. Energiforbruget øges i forbindelse med udvidelsen, specielt de poster, som direkte er affødt af det øgede husdyrhold. Samlet set anvendes langt den overvejende del af ressourceforbruget på husdyrbruget i forbindelse med grovfoderproduktion og håndtering heraf til husdyrene. Før udvidelsen var elforbruget 45.000 kWh, og det forventes at forbruget stiger i ansøgt drift til cirka 360.000 kWh. Forbruget kan variere en del mellem årene, blandt andet afhængig af behov for at anvende vandingsanlægget.

På et gennemsnitligt kvægbrug anvendes op til 15 % af energiforbruget på mælke-/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende med hensyn til vedligeholdelse, rengøring m.v. I godkendelsen stilles derfor vilkår om, at husdyrbrugets malkeanlæg løbende og minimum én gang om året skal gennemgås af autoriserede teknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournalen og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

Ud fra energiguide.dk er et typisk energiforbrug 870 kWh pr. årsko, svarende til 444.570 kWh for 511 årskøer. Det anslåede energiforbrug på 360.000 kWh inklusiv vanding er dermed i underkanten i forhold til energiguide.dk. Der stilles vilkår om, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsjournal med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget. I eksisterende miljøgodkendelse af husdyrbruget er der vilkår om, at husdyrbruget skal gennemgås af en energifaglig person. Der stilles fortsat vilkår om, at husdyrbruget løbende og minimum hvert 5. år skal gennemgås af en energifaglig person. Næste gennemgang skal være senest 5 år efter seneste energigennemgang.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at energigennemgangen skal tage udgangspunkt i energisparkataloget fra Videntcenter for Landbrug, og som minimum skal indeholde en

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedrørende belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, maskiner og lignende samt de heraf afledte forhold såsom varmegenindvindingspotentialer, pumpe-typer etc. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres.

Forbruget af dieselolie var før udvidelsen på 26.000 liter, dette forbrug forventes at stige til cirka 29.000 liter, da der skal dyrkes flere marker. Motorolien er uændret på 200 liter.

Energibesparende foranstaltninger

Der er ovenlys i løsdriftsstalden og lyset kan komme ind fra siderne, hvorved dagslyset udnyttes optimalt. Vågebelysning og sensorstyret belysning i staldene sparer på energien sammenlignet med almindelig belysning.

Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til opvarmning af stuehus.

Vandforbrug

Der er et vandforbrug på årsplan på cirka 12.000 m³, som dækker privat forbrug og alt til driften: vaskevand til stald, mælketank og maskiner samt drikkevand til dyrene, som udgør hovedparten af vandforbruget. Der er monteret vandur på forbruget af vand i staldene. Ansøger vil ved vedligehold og reovering af drikkekummer m.v. have fokus på at vælge systemer med mindst muligt vandspild.

Gennemsnitlig anvendes cirka 162.000 m³ vand til markvanding. Markerne vandes efter behov, hvorfor forbruget af vand til markvanding vil variere fra år til år. Der er monteret timetæller på anlægget, hvorved anlæggets driftstid registreres.

BAT

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT blandt andet følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på elforbrug og andre energikilder, eventuelt sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt handelsgødning,
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Samlet vurdering

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En række af disse krav bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedste tilgængelige teknologi (BAT).

Generelt skal husdyrbruget registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget, i forbindelse med tilsyn, skal redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og res-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

sourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Desuden stilles der vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Holstebro Kommune vurderer desuden, at godt management omfatter:

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af hvert område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det bemærkes, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen udbringes på ejede og forpagtede udbringningsarealer. Der afsættes desuden gylle til aftalearealer samt til Maabjerg BioEnergy A/S. Husdyrbruget anvender ordningen for 2,3 dyreenheder per hektar (DE/ha).

Husdyrgødningen er sammensat som vist i skema 14. Der stilles vilkår om den maksimale mængde og sammensætning af udbragt husdyrgødning på udbringningsarealerne, jf. skema 14, eftersom dette ligger til grund for de beregninger, ansøgningen er vurderet ud fra.

Skema 14. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Tilført ejede og forpagtede arealer				
Lærkeholt I/S, Møgelvangvej 10, 7830 Vinderup	Kvæggylle	33.483	4.974	332,44
	Dybstrøelse	10.227	1.541	104,66
I alt		43.710	6.515	437,10
Fraført til gylleaftaler og biogasanlæg				
Theodor Fihl, Kokborgvej 14, 7830 Vinderup	Kvæggylle	5.000	749	50,00
Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	Kvæggylle	5.190	776	51,90
Maabjerg BioEnergy A/S, Nupark 51, 7500 Holstebro	Forarbejdet husdyrgødning	41.174	6.166	411,74
I alt		51.364	7.691	513,64

I ovennævnte beregning indgår 10.850 kg N, der tilføres udbringningen for at kompensere for omregning til de nye DE (100 kg N/DE).

Husdyrbruget råder over et samlet udbringningsareal (ejet og forpagtet) på 196,97 hektar (ha), hvoraf de forpagtede udbringningsarealer udgør 43,20 ha. Derudover er der indgået skriftlige aftaler om overførsel af husdyrgødning for 73,04 ha. Udbringningsarealernes beliggenhed og fordeling fremgår af bilag 9 og skema 15.

Gylleaftalearealerne tilhørende Theodor Fihl behandles i en § 16 arealgodkendelse, idet arealerne er beliggende i oplandet til Skive Fjord, hvor husdyrtrykket er stigende. Gylleaftalearealerne tilhørende Poul Erik Poulsen er beliggende i Herning kommune. Herning Kommune har behandlet arealerne i en § 16 arealgodkendelse, grundet arealernes beliggenhed i oplandet til Skive Fjord.

Skema 15. Fordeling af udbringningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr	Ha	Ejer
Ejede arealer		
1-0	20,77 Ha	Lærkeholt I/S
5-0	1,96 Ha	Lærkeholt I/S
5-1	10,89 Ha	Lærkeholt I/S
6-0	4,37 Ha	Lærkeholt I/S
7-0	5,02 Ha	Lærkeholt I/S
8-1	12,71 Ha	Lærkeholt I/S
9-0	8,29 Ha	Lærkeholt I/S
10-0	3,70 Ha	Lærkeholt I/S

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Marknr	Ha	Ejer
11-0	0,89 Ha	Lærkeholt I/S
11-1	12,88 Ha	Lærkeholt I/S
13-0	12,23 Ha	Lærkeholt I/S
15-0	14,26 Ha	Lærkeholt I/S
16-0	2,17 Ha	Lærkeholt I/S
17-0	10,51 Ha	Lærkeholt I/S
19-0	15,28 Ha	Lærkeholt I/S
24-0	8,22 Ha	Lærkeholt I/S
24-2	9,51 Ha	Lærkeholt I/S
24-3	0,13 Ha	Lærkeholt I/S
	153,79 Ha	ejede arealer

Forpagtede arealer

21-0	10,30 Ha	Egil Kjær Jørgensen, Møgelvangvej 13, 7830 Vinderup
21-1	1,65 Ha	Egil Kjær Jørgensen, Møgelvangvej 13, 7830 Vinderup
22-0	5,11 Ha	Egil Kjær Jørgensen, Møgelvangvej 13, 7830 Vinderup
22-1	2,11 Ha	Egil Kjær Jørgensen, Møgelvangvej 13, 7830 Vinderup
22-2	0,62 Ha	Egil Kjær Jørgensen, Møgelvangvej 13, 7830 Vinderup
23-0	1,10 Ha	Egil Kjær Jørgensen, Møgelvangvej 13, 7830 Vinderup
23-1	0,75 Ha	Egil Kjær Jørgensen, Møgelvangvej 13, 7830 Vinderup
Obj-171	21,56 Ha	Kristen Thomsen, Møgelvangvej 8, 7830 Vinderup
	43,20 Ha	forpagtede arealer
	196,97 Ha	forpagtede og ejede arealer

Gylleaftalearealer

1-0	7,83 Ha	Theodor Christensen Fihl, Kokborgvej 14, 7830 Vinderup	§ 16 arealgodkendelse
2-0	7,56 Ha	Theodor Christensen Fihl, Kokborgvej 14, 7830 Vinderup	§ 16 arealgodkendelse
4-0	4,42 Ha	Theodor Christensen Fihl, Kokborgvej 14, 7830 Vinderup	§ 16 arealgodkendelse
6-0	1,42 Ha	Theodor Christensen Fihl, Kokborgvej 14, 7830 Vinderup	§ 16 arealgodkendelse
7-0	7,55 Ha	Theodor Christensen Fihl, Kokborgvej 14, 7830 Vinderup	§ 16 arealgodkendelse
9-0	4,20 Ha	Theodor Christensen Fihl, Kokborgvej 14, 7830 Vinderup	§ 16 arealgodkendelse
10-0	2,91 Ha	Theodor Christensen Fihl, Kokborgvej 14, 7830 Vinderup	§ 16 arealgodkendelse
'690694'	3,96 Ha	Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	§ 16 arealgodkendelse
'690695'	3,87 Ha	Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	§ 16 arealgodkendelse
'690696'	6,53 Ha	Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	§ 16 arealgodkendelse
'690698'	1,37 Ha	Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	§ 16 arealgodkendelse
'690699'	4,09 Ha	Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	§ 16 arealgodkendelse
'690700'	4,01 Ha	Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	§ 16 arealgodkendelse
'690701'	1,26 Ha	Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	§ 16 arealgodkendelse
'690702'	5,29 Ha	Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	§ 16 arealgodkendelse
'690703'	1,60 Ha	Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	§ 16 arealgodkendelse
'690704'	1,95 Ha	Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	§ 16 arealgodkendelse
'690705'	1,45 Ha	Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	§ 16 arealgodkendelse
'690706'	1,76 Ha	Poul Erik Poulsen, Viborgvej 351, 7540 Haderup	§ 16 arealgodkendelse
	73,04 Ha	gylleaftalearealer	

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

I miljøgodkendelsen indgår arealspecifikke vurderinger. Der vil derfor i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal kunne dokumentere, at husdyrgødningen udbringes på de gylleaftalearealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Dette kan blandt andet sikres gennem privatretslige aftaler, der er indskrevet i overførselsaftalen. Dette betyder i praksis, at der ikke må udbringes husdyrgødning på de omhandlede arealer fra et eventuelt dyrehold på den modtagende ejendom, eller kan indgås andre gylleaftaler på de anmeldte udbringningsarealer, såfremt harmonitrykket på de pågældende arealer er fuldt udnyttet.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav).

Der er ansøgt om en samlet produktion svarende til 950,74 DE. Heraf afsættes 513,64 DE til gylleaftaler og til biogasanlæg (skema 14). Afsætningen sikres ved vilkår.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, svarende til 437,10 DE, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 190,04 ha til rådighed. Der er 196,97 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav vurderes at være opfyldt med 2,22 DE/ha.

BAT

BAT i forhold til udbringningsarealer er blandt andet, at den producerede husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet, afgrødernes gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af handelsgødning. Dette sikres, ifølge Holstebro Kommunes vurdering, ved gældende lov. Håndtering og udbringning af husdyrgødning vurderes i øvrigt at overholde bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. På baggrund heraf vurderes det, at kravet om BAT er opfyldt for udbringningsarealerne.

Dokumentation

Til sikring af ovenstående stilles vilkår om, at der til enhver tid, over for Holstebro Kommune, skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner, afregninger eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved indgåelse af aftale om forpagtning af jord og/eller overførsel af husdyrgødning skal der til stadighed foreligge skriftlige aftaler.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune! Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte

Arealerne drives med K12 sædskifte, jf. ansøgningen, da dette er en forudsætning for anvendelse af forhøjet harmonitryk op til 2,3 DE/ha for kvægbrug. Husdyrbruget skal overholde NaturErhvervstyrelsens krav for bedrifter, der drives under ordningen for 2,3 DE/ha.

Efterafgrødearealet øges med 8,0 procentpoint (se under afsnittet 'Husdyrelovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer'). De 8,0 procentpoint ekstra efterafgrøder, udover NaturErhvervstyrelsens generelle krav, skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår sortsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder, eller efterafgrøder, som følge af de generelle krav, må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder, som følge af grønne marker. Dette sikres ved vilkår.

Udbringning af husdyrgødning

Ansøgers betragtninger i relation til udbringning

Husdyrgødningen udbringes hovedsageligt i foråret. Gyllen nedfældes i vårsæd og på græsmarker og slangeudlægges i vintersæd. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og eventuel nedbør). Måden, hvorpå gødning håndteres ændres ikke i forhold til tidligere.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der blandt andet hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport

Transport af gylle til udbringningsarealerne fremgår af bilag 8. En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud på udbringningsarealerne uden at der skal anvendes offentlig vej. For øvrige udbringningsarealer gælder, at udbringning af husdyrgødning foregår ad nærmeste offentlige vej (bilag 8). Transportruterne går igennem Bjergby til henholdsvis mark 9-0 og gylleaftalearealerne i Herning kommune (bilag 8). Der stilles vilkår om, at gylletransporter, så vidt muligt, ikke må foregå gennem bymæssig bebyggelse mellem kl. 18-07. Der henvises til landbrugslovens generelle krav om, at transport af husdyrgødning til marker, der ligger længere end 10 kilometer fra anlægget, skal ske med tankvogn og ikke med traktor og vogn. Arealer, der indgår som udbringningsarealer i godkendelsen, ligger dog under 10 kilometer fra anlægget. Al transport til og fra husdyrbruget foregår generelt indenfor normal arbejdstid. Det vurderes, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bynære udbringningsarealer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende inden for 200 meter fra byzone, sommerhusområde eller område i landzone, der er udlagt til boligformål (bilag 1). Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Holstebro kommune vurderer at generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra husdyrbruget, er begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode. Det vurderes, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning.

Tilsvining af offentligt vejareal

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel opfordres der til, at der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselsens ophør. Politiet er myndighed herfor og der stilles derfor ikke vilkår herom i miljøgodkendelsen.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelser, så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det eksempelvis er et generelt lovkrav at:

- udarbejde mark- og gødningsplaner,
- at den producerede husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af handelsgødning,
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 meter fra byområder i weekend og på helligdage,
- anvende lovlige udbringningsmetoder,
- nedfælde gylle på sort jord og i græs,
- nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha),
- etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform,
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende nærmere end 20 meter fra overfladevande,
- der skal være en 2 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold, der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig forstand så som:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udbringning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 centimeter tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabobeboelser,
- behandling af husdyrgødning med henblik på at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende områder og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Der udarbejdes gødningsregnskab hvert år, og husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler. Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker.

Der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab, og at der ikke må udbringes husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket. Der er husdyrbruget ansvar, at eventuelle leverandører overholder godkendelsens vilkår. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT med hensyn til udbringning af husdyrgødning, med de stillede vilkår og gældende lovgivning.

MILJØPÅVIRKNING AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Grundvand

Udbringningsarealerne mark nr. 1-0, 5-0, 5-1, 7-0, 8-1, 10-0, 11-0, 11-1, 13-0, 15-0, 16-0, 17-0, 19-0, 21-0, 21-1, 22-0, 22-1, 22-2, 24-0, 24-2, 24-3 og Obj-171 ligger helt eller delvist inden for område med særlige drikkevandsinteresser og nitratfølsomt indvindingsopland (bilag 14). Alle udbringningsarealerne ligger uden for indvindingsopland til et vandværk, og 300 meters beskyttelseszone for vandværksboringer (hygiejnezone).

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen på udbringningsarealerne er, ifølge ansøgningsskemaet beregnet til mellem 40-50 mg/liter på ovennævnte udbringningsarealer, med en reduktion på 0 mg/l.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til vandværker og arealerne ligger uden for område for kommende indsatsplaner for vandværker vurderes det, at der ikke kan stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer, for dyrearternes vedkommende, blandt andet at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende, at arterne blandt andet ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

- Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.
- Birkemus: Arten forekommer ved Struer, men er ikke registreret så langt østpå som her.
- Odder: Lever udbredt i Vestjylland og givetvis også i Stubbergård Sø, men er med sin levevis næppe truet af projektet.
- Markfirben: Er i 2005 eftersøgt ved Stubbergård Sø / Flyndersø uden fund.
- Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: I tilknytning til udbringningsarealerne findes to moseområder med vandhuller, hvor spidssnudet frø er fundet. Det stilles vilkår om 10 meter brede dyrkningsfrie bræmmer omkring disse vandhuller, samt omkring vandhuller hvor en af de ovennævnte paddearter eventuelt bliver registreret i fremtiden.
- Grøn kølleguldsmed: Arten forekommer udbredt i Storå og Karup Å, men vurderes ikke at blive påvirket af projektet under forudsætning af korrekt gødningshåndtering.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udbringningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse. Det vurderes, at udvidelsen kun vil kunne påvirke bilag IV-arterne ved alvorlige uheld i forbindelse med eksempelvis håndteringen af husdyrgødningen. Der er i den forbindelse stillet vilkår, således at risici for uheld er minimeret.

NATURA 2000-OMRÅDER OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager i henhold til husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen⁶, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁷. Dette medfører, at hvis det ikke, på baggrund af objektive kriterier, kan udelukkes at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁸ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrbruget og hovedparten af udbringningsarealerne (cirka 185,8 ha) er beliggende i oplandet til Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning, hvoraf Lovns Bredning er udpeget som en del af Natura 2000-område (N30) på baggrund af EF-habitatområde (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)⁹. Disse udbringningsarealer ligger også i oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Hellesø og Skallesø, som er udpeget til Natura 2000-område (N41), Habitatområde (H41) og Fuglebeskyttelsesområde (F29), og i oplandet til Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder (N40). Natura 2000-områderne fremgår af bilag 15.

Cirka 11,2 ha af udbringningsarealet (del af mark 15-0, 16-0 og Obj-171) ligger i oplandet til Nissum Fjord, der er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområde (F38) og Ramsarområde (R4). Nissum Fjord, inklusiv den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tang Sø, er udpeget som Natura 2000-område¹⁰ (bilag 15).

Husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer, i alt 196,97 ha, behandles i denne miljøgodkendelse, idet gylleaftalearealerne behandles særskilt i to § 16 arealgodkendelser, henholdsvis udarbejdet af Herning Kommune og Holstebro Kommune.

⁶ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁷ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁸ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁹ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

¹⁰ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

Beskrivelse af Natura 2000-vandopland Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning og udpegningsgrundlag

Hovedparten af husdyrbrugets ejede og forpagtede udbringningsarealer, 185,77 ha ud af 196,97 ha, ligger i oplandet til Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning. Lovns Bredning er udpeget som en del af Natura 2000-område (N30) på baggrund af EF-habitat-område (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)¹¹. Disse udbringningsarealer ligger også i oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Hellesø og Skallesø, som er udpeget til Natura 2000-område (N41), Habitatområde (H41) og Fuglebeskyttelsesområde (F29), og i oplandet til Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder (N40) (bilag 15).

Skive Fjord, Lovns Bredning er inderfjorde, der afvander til Risgårde Bredning via Hvalpsund. Oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er på 144.339 ha, og er domineret af landbrugsarealer. Det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør cirka 101.037 ha¹².

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14) fremgår af nedenstående tabel 1, 2 og 3.

Tabel 1. Udpegningsgrundlaget for H30. Naturtyper, der er anført med "*" er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtyper
1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
1150	*Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
1220	Flerårig vegetation på stenede strande
1230	Klinter eller klipper ved kysten
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandenge
2140	*Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålgær
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks
3160	Brundvandet sø
3260	Vandløb med vandplanter
4010	Våd hede
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230	*Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våd eng
6420	Urtebræmme

¹¹ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

¹² Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

Nr.	Naturtyper
6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
7120	Nedbrudt højmose
7140	Hængesæk
7150	Tørvelavning
7220	*Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230	Rigkær
9110	Bøg på mor
9130	Bøg på muld
9160	Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
9190	Stilkegeskove og krat på mager sur bund
91D0	* Skovbevoksede tørvemoser
91E0	*Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Tabel 2. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A038	Sangsvane		X
A067	Hvinand		X
A069	Toppet skallesluger		X
A070	Stor skallesluger		X

Tabel 3. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art, der er anført med "*" er særligt prioriteret.

Nr.	Arter
1013	Kildevældsvindelsnegl (<i>Vertigo geyeri</i>)
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)
1042	Stor kærguldsmed (<i>Leucorrhina pectoralis</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)
1099	Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>)
1103	Stavsild (<i>Alosa fallax</i>)
1166	Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)
1318	Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>)
1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)
1393	Blank Seglmos (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)
1528	Gul stenbræk (<i>Saxifraga hirculus</i>)

SMV-analysen¹³ for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted, Nørre Ådale samt Skravad Bæk (Natura 2000-område nr. 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14 anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation.

¹³ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Grøn kølleguldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Bækلامpret, dette dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dette dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet.
- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kransnålalge-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet.
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter.
- Tørt kalksandsoverdrev og kalkoverdrev da typernes arealer generelt er små og fragmenterede.
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for Nbelastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter.
- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.
- Arealer med nedbrudt højmosse, hængesæk, tørvelavning, kildevæld og rigkær på grund af u hensigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmosse, hængesæk og tørvelavning.
- De 6 skovtyper da næringsstofbelastningen fra luften overskrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne.
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder.

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandengsvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.
- Stor kær guldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse
- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til arternes forekomst i området.
- Det eneste kendte areal med klithede i området, på grund af manglende kendskab til naturtypens forekomst og udbredelse i område.
- De ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab til deres forekomst og tilstand.
- Vandløb pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området.
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området.
- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Den primære påvirkning af EF-habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14) fra udvidelser af husdyrbrug i Holstebro kommune sker gennem udvaskning af næringsstoffer ved udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer. Projektet vurderes primært at kunne påvirke Lovns Bredning, der er en del af udpegningsgrundlaget, jf. større lavvandede bugter og vige (1160). Lovns Brednings prognose er ugunstig på grund af for store tilledninger af næringsstoffer fra land, især af kvælstof. Dette resulterer i nedsat sigtedybde, forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse, samt hyppige tilfælde af

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

iltsvind ved bunden. Bundfaunaens sammensætning påvirkes i høj grad af disse forhold. Lovns Bredning kan karakteriseres som en lukket inderfjord.

Naturtyper og arter i udpegningsgrundlaget er gengivet i fuld udstrækning¹⁴ ovenfor, men en række af disse vil ikke kunne påvirkes af et projekt i Holstebro kommune. En stor del af udpegningsgrundlaget for N30 forefindes i Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk, og denne del af udpegningsgrundlaget vurderes ikke at blive påvirket af husdyrbrug beliggende i Holstebro kommune. Med hensyn til naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniakpåvirkning, behandles disse ikke i indeværende miljøgodkendelse, da afstanden fra Holstebro kommunegrænse og til Natura 2000-området er over 18 kilometer, hvorfor ammoniakdepositionen fra projektet vurderes ikke at kunne medføre væsentligt forringelser i udpegningsgrundlaget.

Arter såsom sangsvane og stavsild vurderes at kunne påvirkes af projektet gennem påvirkningen af det marine miljø i Skive Fjord og Lovns Bredning, da fødegrundlaget for arterne til dels er betinget af vandkvaliteten i de marine områder. Holstebro Kommune vil derfor i det følgende vurdere projektet i relation til påvirkningen af de marine områder.

Natura 2000-områderne N40 og N41 er beliggende i delvandopland 374 til Limfjorden.

Beskrivelse af Natura 2000-området Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder (N40) og udpegningsgrundlaget

185,77 ha af husdyrbrugets 196,97 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer er beliggende i oplandet til Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder, der er udpeget til Habitatområde nr. 40.

Afstanden fra husdyrbrugets anlæg og til habitatområdet er cirka 8 kilometer. Udpegningsgrundlaget i relation til tør natur er ikke medtaget i nedenstående, da Holstebro Kommune, jf. afsnit om tør natur, har vurderet, at husdyrbrugets anlæg ikke vil påvirke et nærmere beliggende habitatområde (H41) væsentligt negativt, som følge af nærværende projekt.

Udpegningsgrundlaget (vandnaturtyper og arter) for habitatområdet fremgår af nedenstående tabel 4 og 5.

Tabel 4. Udpegningsgrundlaget for habitatområde N40 jf. SNS 2005¹⁵ og KGB¹⁶. De naturtyper og arter, der er anført med "*" er særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype
3260	Vandløb med vandplanter

Tabel 5. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Arter anført med "*" er særligt prioriterede.

Nr.	Art
1037	Grøn kølleguldsmed
1096	Bæklampret
1099	Flodlampret

¹⁴ Jvf. kritikpunkterne i EU-dom C-304/05, hvor det blev anført, at der i afgørelser skal være udtømmende oversigt over områdets beskyttede arter og følgelig et givent projekts konsekvenser for disse.

¹⁵ Harmoniserede tålegrænser, Skov- og Naturstyrelsen 2005

¹⁶ Kriterier for gunstig bevaringsstatus, DMU 2003

Nr.	Art
1355*	Odder

Udbringningsarealerne nord for ejendommen afvander via Navtrup Bæk (C/B1), Stubbergård Sø (A1/A2/B), Knuds Kær (B3), Hellesø (A1/B), Flyndersø (A1/B) og Strømmen til EF-habitatområde nr. 40 Karup Å. Det østligst beliggende udbringningsareal afvander via Strømmen (B2) til Stubbergård Sø (A1/A2/B) og ligeledes videre til EF-habitatområde nr. 40 Karup Å.

Tilstand

I henhold til basisanalyserne for habitatområde 40 kan vandløbene i habitatområde 40, som indeholder hovedløbet af Karup Å samt de nederste spidser af en række tilløb, i stort omfang karakteriseres som uregulerede vandløb med gode fysiske forhold. Dette betyder, at vandløbene i hovedtræk fremstår som fauna- og florarige vandløb med en god variation. Målsætningen for de afledende vandløb er opfyldt, og projektet vurderes ikke at påvirke vandløbene væsentligt negativt.

SMV-analysen anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Grøn kølleguldsmed på grund af en tilfredsstillende vandløbskvalitet og en stor bestand i Karup Å.
- Bæklampret, dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling såvel lokalt som i resten af Jylland de seneste år.
- Vandløb i området pga. generelt gode fysiske forhold og tilfredsstillende.
- Vandkvalitet.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Søtyperne på udpegningsgrundlaget på grund af stor belastning med næringsstoffer (både luftbåren og tilførsel fra overfladevand, dræn og evt. fosforfrigivelse fra søbunden).
- Våd hede på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal.
- Tør hede på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal of stedvise problemer med tilgroning.
- Surt overdrev på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal og på grund af fragmentering og dårlig strukturtilstand.
- Tidvis våd eng, da hovedparten af det kortlagte areal har problemer med manglende pleje.
- Hængesæk på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal og på grund af dårlig hydrologi og strukturtilstand.
- Kildevæld på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på næsten hele det kortlagte areal og på grund af dårlig strukturtilstand.
- Rigkær på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på næsten hele det kortlagte areal og på grund af dårlig hydrologi og strukturtilstand.

Prognosen er ukendt for:

- Flodlampret pga. manglende kendskab til artens forekomst i området.
- Urtebræmme, tørvelavning og naturtypen lobeliesø pga. manglende viden om naturtypernes forekomst og tilstand i området.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Beskrivelse af Natura 2000-vandområdet Flyndersø, Stubbergård Sø, Hellesø og Skallesø (N41) og udpegningsgrundlaget

185,77 ha af husdyrbrugets 196,97 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger i oplandet til Stubbergård Sø. Stubbergård Sø er sammen med Flyndersø, Hellesø og Skallesø udpeget til Natura 2000-område (N41), Habitatområde (H41) og Fuglebeskyttelsesområde (F29).

Natura 2000-områdets samlede areal er på 2.170 ha, bestående af cirka 160 ha sø, mens 2.010 ha er land.

Stubbergård Sø og Flyndersø ligger i en tunneldal og er omgivet af et meget kuperet dødislandskab, hvor flere af lavningerne er omdannet til små søer eller højmoser.

Oplandet til Natura 2000-vandområdet er på cirka 7.200 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør cirka 83 %¹⁷, hvilket svarer til et landbrugsareal på cirka 6.000 ha.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området¹⁸ fremgår af nedenstående tabel 6, 7 og 8. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition, behandles under tør natur, mens de resterende behandles i det efterfølgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 10, og andre arter fremgår af tabel 11.

Tabel 6. Udpegningsgrundlaget for habitatområde N41 jf. SNS 2005¹⁹ og KGB²⁰. De naturtyper og arter, der er anført med "*" er de særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype
3110	Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160	Brunvandede søer og vandhuller
7220*	Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand

Tabel 7. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A021	Rørdrum	X	
A094	Fiskeørn	X	
A070	Stor skallesluger		X

Tabel 8. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Arter anført med "*" er særligt prioriteret

Nr.	Art
1166*	Stor vandsalamander
1318*	Damflagermus
1355*	Odder
1393	Blank sejlmose

Hellesø, Skallesø, Flyndersø og Stubbergård Sø er alle A1/B-målsat, hvor særlige naturværdier ønskes beskyttet, selv om søerne udsættes for en vis kulturpåvirkning.

¹⁷ 83 % af oplandet er jf. gødningsregnskaberne landbrugsarealer

¹⁸ Udpegningsgrundlaget for den tørre natur er medtaget under afsnittet "Tør natur" såfremt husdyrbruget eller arealerne vurderes at have en effekt på disse.

¹⁹ Harmoniserede tålegrænser, Skov- og Naturstyrelsen 2005

²⁰ Kriterier for gunstig bevaringsstatus, DMU 2003

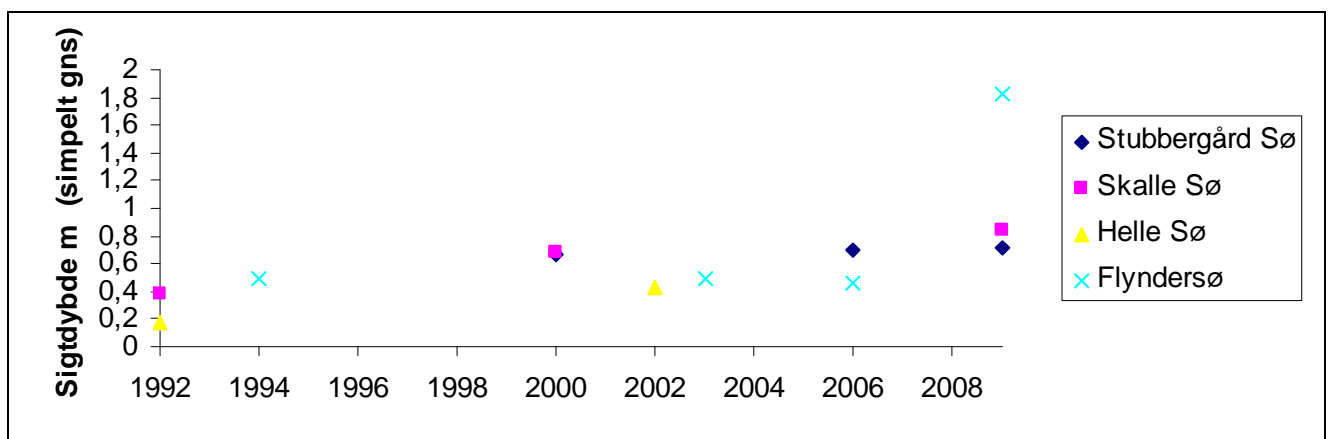
A1-målsætningen henfører til beskyttelsen af særlige naturværdier, A2 til badevandsmålsætning og B-målsætningen henfører til basismålsætningens krav til vandkvalitet og naturindhold i øvrigt. Stubbergård Sø og Flyndersø er herudover A2-målsat som badeområder. Søerne er målsat til at have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, upåvirket eller svagt påvirket af nærings-, organiske- og miljøfremmede stoffer, okker eller anden kulturpåvirkning, således at søernes økologiske tilstand er upåvirket eller kun svagt påvirket i forhold til den naturlige baggrundstilstand. Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af den overordnede skærpede målsætning:

- Fra 1. maj til 30. september skal sigtddybden være større end 1 meter i søer med en gennemsnitsdybde på under 3 meter.
- Søvandets indhold af total fosfor må som årgennemsnit ikke overstige 0,075 mg P/l.
- Arter og naturværdier, som ønskes beskyttet gennem den skærpede målsætning, skal have en god bevaringsstatus.
- Vandkvaliteten i badevandsmålsatte søer skal kunne leve op til kravene i Bekendtgørelse nr. 292 og i Miljøstyrelsens vejledning nr. 2 (1985), Kontrol med badevand.

Tilstand

Målsætningen for de næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150) er ikke opfyldt. Årsagen til den manglende opfyldelse af målsætningen er for alle søerne ekstern næringsstofbelastning og biologisk struktur. Herudover er alle søerne internt belastede med fosfor. Kilderne til den eksterne næringsstofbelastning er for alle søerne i Vandplanen²¹ angivet som værende det åbne land. Algevæksten i søerne er primært fosforbegrænset, men kvælstof kan i perioder være det begrænsende næringsstof.

Næringsstofftilledningen medfører en stor algevækst, hvilket reducerer sigtddybden og dermed undervandsplanternes potentielle udbredelsesområde. Dyre- og plantelivet i alle søerne er vurderet som værende utilfredsstillende. I nedenstående figur 1 er de målte sigtddybder for søerne illustreret, det fremgår at sigtddybden er svagt stigende for de fire søer.

Figur 1. Målte sigtddybder m (simpelt gns.) for Stubbergård Sø, Skallesø, Hellesø og Flyndersø i perioden 1992-2009.

²¹ Vandplan 2012-2015. Limfjorden. Hovedvandopland 1.2. Miljøministeriet Naturstyrelsen 2011.

SMV-analysen anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området og på baggrund af artens meget positive bestandsudvikling i Jylland i de seneste år.
- Rørdrum, da der er en mindre, men stabil ynglebestand og fordi arten har en meget positiv bestandsudvikling i Danmark de seneste år.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Tør hede, våd hede, surt overdrev, højmose, nedbrudt højmose, hængesæk, brunvandet sø og lobeliesø på grund af at laveste eller højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet samt tilgroning.
- Riggær, kilder og væld på grund af tilgroning, fragmentering, og på grund af at laveste tålegrænse er for kvælstofdeposition er overskredet.
- Blank seglmos på grund af truslerne mod levestederne (riggær, kilder og væld).
- Fiskeørn på grund af for stor belastning med næringsstoffer (både luftbåren og tilførsel med overfladevand, dræn, og fosforfrigivelse fra bunden m.v.)
- Stilkege-krat og elle- og askeskov som følge af, at kvælstofbelastningen fra luften overskrider højeste ende af tålegrænseintervallet for næste hele skovarealet.

Prognosen er ukendt for:

- Stor vandsalamander, på grund af utilstrækkelig viden om artens forekomst i området.
- Damflagermus. Arten er observeret inden for området ved punktovervågning, men bestand og bestandsudvikling kendes i øvrigt ikke.
- De ikke kortlagte terrestriske naturtyper og søer i området, samt øvrige habitatnaturtyper på de ikke kortlagte arealer.

Næringsstoffer

Fosfor vurderes at være det primært begrænsende næringsstof for søerne i Natura 2000-området. Dog er der i eksempelvis Stubbergård Sø igennem en længere periode registreret opblomstninger af blå-grønalger af slægten *Microcystis*, *Anabaena crassa* og *Woronichinia naegeliana* i sensommeren, hvilket indikerer, at kvælstof i kortere perioder er det begrænsende næringsstof.

Forholdene i Stubbergård Sø har, på baggrund af en indsats for at reducere den eksterne belastning med næringssalte, hvoraf det vigtigste har været nedlæggelse af renseanlægget i Sevel (1988), afskæring af Herrup renseanlæg (1992) og nedlæggelse af Stampestrømmens dambrug (1997-2002), været i bedring i de sidste år. Ringkjøbing Amts undersøgelser viste, at årsgennemsnittet for totalfosfor i perioden 1976 – 2000 varierede mellem 0,236 og 0,108 mg P/l. Amtets undersøgelser indikerede, at der var tale om et niveauskifte i fosforindholdet til et lavere niveau i perioden 1997-2002, som følge af reducerede eksterne belastninger med fosfor. Ringkjøbing Amt konkluderede i 2003, at den eksterne næringsstofbelastning burde reduceres yderligere. Ringkjøbing Amt vurderede i 2003, at Stubbergård Sø har en potentiel mobil fosforpulje på cirka 10 tons liggende i de øverste 20 cm. bundsediment, som er specielt mobilt i forbindelse med dårlige iltforhold ved søens bund. Det er således en forudsætning for opnåelse af god vand- og naturkvalitet i søen, at den eksterne belastning samt den biologiske struktur i søerne er af en kvalitet, der sikrer iltede forhold også ved søbunden. I 2005 blev der igangsat en biomanipulation, der havde til formål på sigt at nå målsætningsopfyldelse for Stubbergård Sø. Biomanipulationens mål var at fjerne mindst 80 % af den nuværende fredfiskebestand. Efter afslutningen på en vellykket opfiskning af fredfisk ved årsskiftet 2007/2008 var sigtddybden i søen netop tilfredsstillende i den efterfølgende sommer, men i sommeren 2009 er sigtddyb-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

den betydeligt mindre end 1 meter og der er atter konstateret blågrønalg i et omfang så badning i søen frarådes. Det er således Holstebro Kommunes vurdering, at det er en forudsætning for opfyldelse af søens målsætning, at den eksterne belastning med fosfor nedsættes. Søen indgik i statens Novana-overvågningsprogram i 2009.

Ifølge redegørelse i 'Vandplan – Hovedvandopland Limfjorden' er der, "ifølge de gennemførte beregninger, ikke noget indsatsbehov overfor eksterne tilførsler af næringsstoffer til Stubbergård Sø. Det vurderes ud fra de foreliggende data, at der forekommer intern belastning i søen, og at denne kan hindre målopfyldelse i 2015. Det vurderes dog på baggrund af arbejdsgruppens analyse, at der ikke er grundlag for at gennemføre sørestaurering i søen i denne planperiode".

Næringsstofniveauet i Flyndersø afhænger blandt andet af belastningen fra de 3 opstrømsliggende søer, Hellesø, Skallesø og Stubbergård Sø, der alle afvander til Flyndersø. Ifølge redegørelse i 'Vandplan – Hovedvandopland Limfjorden' opfylder Flyndersø nordlige del ikke målsætningen om god økologisk tilstand. Den eksterne fosforbelastning bliver reduceret i oplandet til opstrømsliggende søer. Selv når dette er gennemført i 2015 forventes ikke målopfyldelse på grund af intern belastning. Da indgreb overfor intern belastning først er relevant efter at den eksterne belastning er bragt ned, bør sørestaurering ikke iværksættes i denne planperiode. For Flyndersø sydlige del skal den eksterne fosforbelastning reduceres. Dette kan gøres ved indsats overfor den diffuse afstrømning fra oplandet (P-ådale) og/eller spredt bebyggelse. Det vurderes ud fra de foreliggende data, at der forekommer intern belastning, og at denne kan hindre målopfyldelse i 2015, men søen opfylder ikke de opstillede kriterier for at gennemføre restaurering i denne planperiode.

Generelt vurderes det, at søernes totalfosforkoncentration ikke bør overstige 0,075 mg/l, såfremt søernes målsætning skal kunne opfyldes, og søerne kan vurderes som i god økologisk tilstand. Fosforoverskuddet var i gennemsnit i årene 2005 og 2007 cirka 12 kg P/ha i oplandet til Stubbergård Sø i Holstebro kommune.

Beskrivelse af Natura 2000-vandopland Nissum Fjord og udpegningsgrundlag

11,20 ha af husdyrbrugets 196,97 ha udbringningsarealer ligger i oplandet til Nissum Fjord. Nissum Fjord er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitat-område (H58), Fuglebeskyttelsesområde (F38) og Ramsarområde (R4). Nissum Fjord, inklusiv den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tang Sø, er udpeget som Natura 2000-område²² (bilag 15).

Nissum Fjord består af 3 bassiner: Yder Fjord (inkl. Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog. Ca. 70 % af ferskvand tilledt fjorden kommer via Storå-systemet, der udmunder i Felsted Kog. Nissum Fjords opland er på 167.876 ha, og er domineret af landbrugsarealer. Det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør ca. 100.246 ha²³.

Det fremgår af basisanalysen at Felsted Kog, som er kategoriseret som "kystlagune" (1150) og derfor en del af udpegningsgrundlaget, har ugunstig bevaringsstatus, primært

²² For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

²³ Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

grundet en fortsat høj næringsstofbelastning fra de omliggende landbrugsarealer. Belastningen af næringsstoffer er en trussel for naturtypen kystlagune. Felsted Kog er derfor en stærk eutrofieret brakvandslagune, hvor eutrofieringen er slået fuldt igennem. Dette betyder blandt andet at dækningsgraden af bundplanter er vurderet at være langt fra den mål-satte udbredelse.

SMV-analysen²⁴ for N65 Nissum Fjord anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Næringsrige søer og vandhuller.
- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Bæklampret, på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb og på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbet/ene.
- Vandranke, da bestanden i kanalen syd for Felsted Kog er stor og i de senere år har været stigende. Vurdering af bevaringsstatus som gunstig er dog under forudsætning af at kanalen fortsat grødeskæres.
- Rørdrum, kortnæbbet gås, bramgås, krikand og rørhøg. Arterne vurderes at have stabile eller stigende yngle/raste bestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Strandeng på grund af dårlig hydrologi og visse steder tilgroning.
- Kystlagune naturtypen (Nissum Fjord) på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet og en ikke optimal slusedrift.
- Søbred med småurter (ret næringsfattige søer, Byn og Søndersund og mindre vandhuller) pga. at den højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet.
- Vandløb da vandløbene mange steder vedligeholdes for hårdt, der er for stor sandvandring eller strækningerne er regulerede.
- Knopsvane, sangsvane og klyde pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Pibesvane pga. faldende bestande på denne såvel som på øvrige danske rastepladser
- Lysbuget knortegås, spidsand og pibeand pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Klyde som ynglefugl pga. prædation fra rovdyr især på den tidligere største yngleplads på Fjandø
- Almindelig ryle, brushane og hvidbrystet præstekrave pga. tilgroning, dårlig hydrologi og generel tilbagegang for hele bestanden i Danmark. Endvidere fordi at arterne er meget ustabil forekommende i Natura 2000-området.
- Fjordterne, splitterne og havterne som ynglefugle på grund af tilgroning og prædation fra rovdyr i de tidligere største ynglekolonier på Fjandø.
- Dværgterne pga. generel tilbagegang på landsplan.
- Laks. På trods af god vandløbskvalitet i Storå og de store tilløb: Vegem Å, Gryde Å, Idom Å og Råsted Lilleå og gode passageforhold er opgangen af naturlige laks (ikke udsatte) i Storå-systemet kun vurderet til ca. 140 gydemodne fisk årligt (DTU Aqua 2008).

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter (ej kortlagt), enårig strandengsvegetation (ej kortlagt), tidvis våd eng (ej kortlagt) og rigkær (ej kortlagt).
- Havlampret, flodlampret og stavsild pga. manglende viden om arternes forekomst i området.
- Plettet rørvagtel, lille kobbersnepe og toppet og stor skallesluger grundet fluktuerende og ustabil forekomst.

HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU - NÆRINGSSTOFFER

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens

²⁴ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Nitrat

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er en forudsætning at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

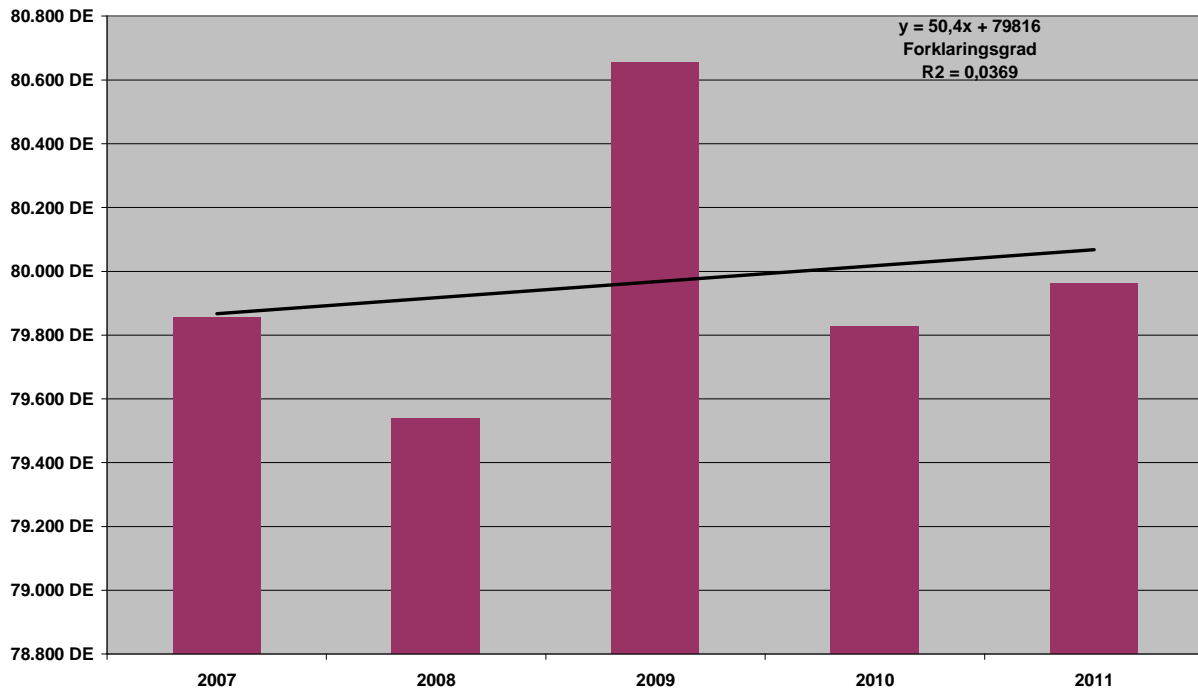
Ad pkt. 1A)

Felsted Kog (Nissum Fjord)

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra A/S for Miljøstyrelsen. Der er i data foretaget en korrektion af dyreenheder (DE) i forhold til blandt andet mælkeydelse for at fordele årsagerne til DE ændringer i august 2009 og 2010 over hele perioden. I figur 2 er data for dyreholdet i perioden 2007 til og med 2011 i oplandet til Felsted Kog (Nissum Fjord) sammenstillet.

Jævnfør seneste data fra Miljøstyrelsen er dyreholdet stigende i oplandet til Felsted Kog (Nissum Fjord). Fra 2007 til 2011 er antallet af producerede dyreenheder i oplandet til Felsted Kog (Nissum Fjord) steget fra 79.855 DE til 79.962 DE, hvilket er en stigning på 107 DE, svarende til 0,1 %. På den baggrund er forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau ikke opfyldt.

Udvikling i husdyrproduktion i oplandet til Felsted Kog (2007-2011)

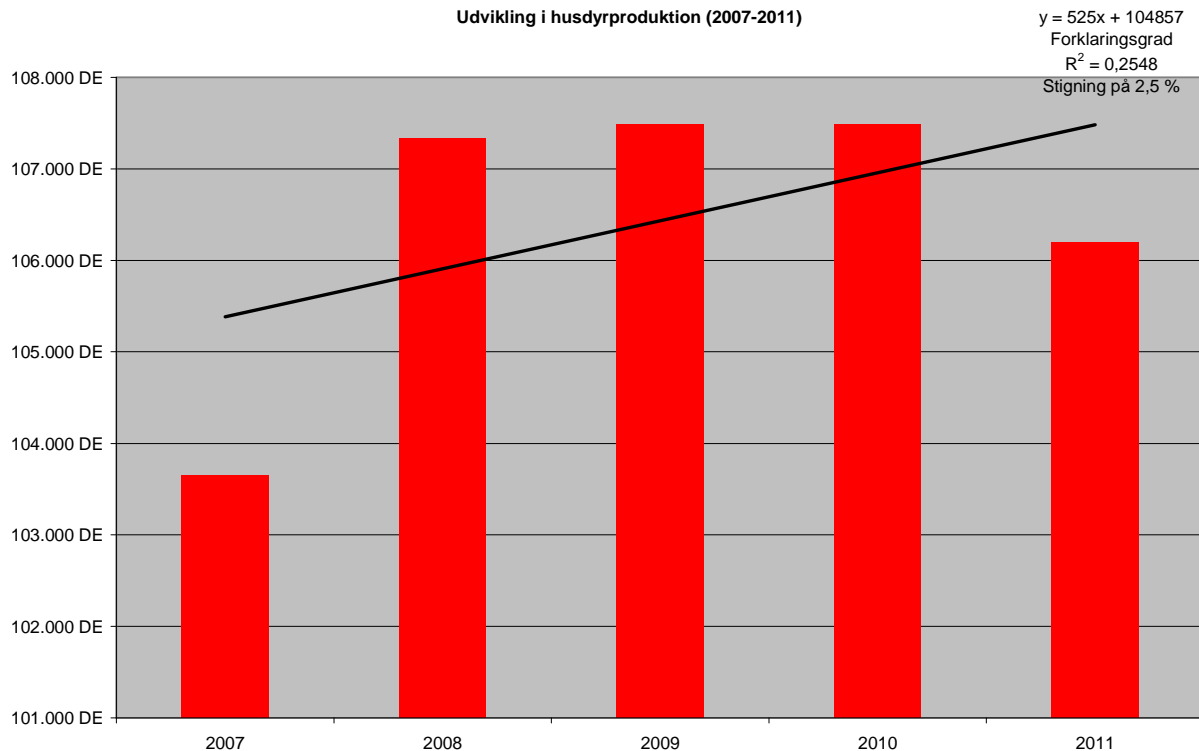
Figur 2. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplandet til Felsted Kog (Nissum Fjord) i perioden 2007 til 2011 baseret på Miljøstyrelsens ukorrigerede tal.

Punkt 1B og 1C beskrives ikke, idet punkt 1A ikke er opfyldt.

Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra for Holstebro Kommune. Der er i data foretaget en korrektion af DE i forhold til blandt andet mælkeydelse for at fordele årsagerne til DE ændringer i august 2009 og 2010 over hele perioden. I figur 3 er data for dyreholdet i perioden 2007 til og med 2011 i oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning sammenstillet.

Jævnfør seneste data fra Miljøstyrelsen er dyreholdet stigende i oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning. Fra 2007 til 2011 er antallet af producerede dyreenheder i oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning steget fra 103.652 DE til 106.201 DE, hvilket er en stigning på 2.549 DE, svarende til 2,5 %. På den baggrund er forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau ikke opfyldt.

Figur 3. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplandet og deloplandene til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning i perioden 2007 til 2011 baseret på Miljøstyrelsens ukorrigerede tal.

Punkt 1B og 1C beskrives ikke, idet punkt 1A ikke er opfyldt.

Idet husdyrproduktionen i oplandet til både Felsted Kog (Nissum Fjord) og Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er stigende, skal der som udgangspunkt meddeles afslag på det ansøgte projekt. Miljøstyrelsen har dog foretaget ændringer i vejledningen om husdyrgodkendelsesloven vedrørende konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevande, der ligger udover det fastlagte beskyttelsesniveau, jf. bilag 20. Dette betyder, at hvis husdyrbruget reducerer udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlbrug, nærmere defineret som udvaskningen fra arealer drevet som rent planteavlbrug, det vil sige uden husdyrgødning, kan der ses bort fra en stigning i husdyrholdet i oplandet.

Husdyrbruget har valgt at reducere udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlbrug (se nedenfor), hvorfor der kan ses bort fra en eventuel stigning i husdyrholdet i oplandet, jf. NMNK-133-00068 af 24/11 2011.

Det ansøgte projekt

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til henholdsvis Nissum Fjord (11,20 ha) og Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning (185,77 ha). Udbringningsarealerne beliggende i både oplandet til Nissum Fjord og i oplandet til Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning ligger i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne er derfor beliggende i nitratklasse 0. Fordelingen af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratreduktionsreducerende virkemidler fremgår af skema 16.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 16. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udbringningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	DE/ha uden virkemidler	Maksimalt antal DE til udbringning på arealerne
	Areal i alt [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]			
I alt / gennemsnit:	196,97	196,97	0,00	0,00	0,00	100 %	2,22	437,27

Ansøger har fremsendt en fiktiv ansøgning med S1/S3-sædscliffe, som er et planteavls-sædscliffe med brug af udelukkende handelsgødning. Ifølge ansøgningssystemet er N-udvaskningen til rodzonen for et tilsvarende planteavlsbrug beregnet til 76,0 kg N/ha (skema 34512).

N-udvaskningen til rodzonen beregnet ved hjælp af Farm N i det fremsendte projekt reduceres ikke, da ingen af arealerne er beliggende indenfor udpeget nitratklasseområde, jf. skema 17.

Skema 17. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved drift af udbringningsarealerne uden husdyrgødning (fiktiv ansøgning) og i ansøgt drift.

Scenarier	Anvendelse af handelsgødning og uden husdyrgødning (skema 34512)	Reduceret harmonitryk*	Ansøgt drift (skema 20310)
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning S1/S3-sædscliffe		2,22 DE/ha K12-sædscliffe 8,0 % ekstra efterafgrøder
N-udvaskning fra rodzonen	76,0 kg N/ha		60,4 kg N/ha

*Ikke relevant.

N-udvaskningen til rodzonen ved planteavls-sædscliffe (S1/S3 og uden husdyrgødning) bliver 76,0 kg N/ha. For den ansøgte drift bliver N-udvaskningen til rodzonen 60,4 kg N/ha, ved brug af virkemidlet 8,0 % ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens pligtige efterafgrøder, i et K12-sædscliffe med et reduceret dyretryk på 2,22 DE/ha, jf. skema 17. N-udvaskningen til rodzonen fra det ansøgte projekt er således mindre end N-udvaskningen fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er en forudsætning for den beregnede udvaskning, at der udbringes de ansøgte gødningstyper i de ansøgte mængder. Der stilles vilkår til sikring af, at ovenstående virkemidler anvendes, således at den ansøgte udvaskning opnås.

Idet husdyrbruget har valgt at reducere N-udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlsbrug, nærmere defineret som udvaskningen ved valg af et planteavls-sædscliffe, kan der ses bort fra en stigning i husdyrholdet i oplandet, jf. NMNK-133-00068 af 24/11 2011. Idet udvaskningen ved planteavls-sædscliffe (S1/S3 og uden husdyrgødning) giver en beregnet højere udvaskning af kg N/ha i forhold til det ansøgte projekt, er den husdyrgødningsbetingede udvaskning fra projektet således elimineret, jf. Miljøstyrelsens notat af 22/12 2011 (bilag 20). Som en følge heraf, vil de øvrige oplande (Stubbergård Sø, Skallesø, Hellesø og Flyndersø samt Karup Å) ikke blive påvirket.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Vurderingsparadigmet er udarbejdet af Miljøstyrelsen, hvor det anføres, at Kammeradvokaten har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Ligeledes anfører Miljøstyrelsen i skrivelsen til Miljø- og Planudvalget, at "*Vejledningen lever op til Danmarks forpligtelser efter EU's habitatdirektiv*". Herudover er vurderingen af det ansøgte projekt foretaget efter Miljøstyrelsens notat af 22. december 2011 vedrørende ændringer i Miljøstyrelsens vejledning om husdyrgodkendelsesloven vedrørende konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevand, der ligger udover det fastlagte beskyttelsesniveau (bilag 20).

På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt negativt.

Fosfor

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af eksempelvis dræn, nærhed til overfladevande og lignende. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Risikoen for overfladeafstrømning og brinkerosion ved grøfter, vandløb og søer er vurderet for samtlige udbringningsarealer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. Ved terrænhældninger < 6 grader vurderes terrænet i relation til omliggende område. I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om eksempelvis dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køreretning, er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for eksempelvis overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende udbringningsarealer ikke kan indgå i driften.

Udbringningsarealerne er overvejende beliggende på relativt fladt terræn, med undtagelse af mark 9-0. Den østlige del af mark 9-0 skåner mere end 6 grader ned mod en skrænt, der skråner kraftigt (> 12 grader) ned til vandløbet Strømmen. Udbringningsareal og vandløb fremgår af bilag 16. Strømmen afvander til Stubbergård Sø. Strømmen er B1/B2-målsat og lever ikke op til målsætningen. Stubbergård Sø er A1/A2/B-målsat og lever ikke

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

op til målsætningen. Ifølge redegørelse i vandplanen forekommer der intern belastning i søen som kan hindre målopfyldelse i 2015.

Mellem vandløbet Strømmen og den østlige del af mark 9-0 skråner terrænet kraftigt ned mod vandløbet (bilag 16). På den sydligste del af marken er terrænhældningen, målt inde fra markkanten og til vandløbet, mellem 12-14 grader. Hældningen fra marken mod vandløbet er på den korteste afstand 18 grader, hvor afstanden er 17-18 meter. På den sydligste del af mark 9-0 er der terrænhældninger > 6 grader på marken mod den stærkt skrånende skrænt mod vandløbet (bilag 16). Mark 9-0 er generelt faldende mod øst, hvorfor Holstebro Kommune vurderer, at der er stor risiko for overfladisk afstrømning og brinkerosion. Der gøres opmærksom på, at der på den del af marken, der ligger mindre end 20 meter fra vandløbet ikke må udbringes flydende husdyrgødning, da arealet hælder mere end 6 grader, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 26 stk. 3. Herudover skal markdriften, på den del af mark 9-0, der er beliggende på 1h Hjelm Hede, Sevel, tilrettelægges således, at denne finder sted parallelt med vandløbet, hvilket minimerer risikoen for overfladeafstrømning i kørespor og planterækker. Der stilles vilkår til sikring af dette.

For at reducere risikoen for forureningen af vandmiljøet stilles der vilkår om, at udbringning af gødning m.m. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende, da dette kan ændre risikovurderingen.

Holstebro Kommune har vurderet, at ovennævnte vilkår sikrer mod overfladeafstrømning til vandmiljøet.

Jordbundstyper og detailafvandringsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært beliggende på grovsandet (JB1) og finsandet (JB2) jorde. Undtaget herfra er mindre dele af mark 1-0, 11-0, 21-0, 22-0 og Obj-171, der er lerblandet sandjord (JB3 og JB4) og mark 10-0, der primært er beliggende på humusjord (JB11). Fordelingen af jordbundstyper fremgår af skema 18 og bilag 13.

Skema 18. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandringsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Mark nr.	Areal (ha)	Detailafvandring	Primær jordtype	Opland	Lavbundsareal	P-klasse	P-klasse areal (ha)
1-0	20,77	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
5-0	1,96	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Ja	3*	1,96
5-1	10,89	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
6-0	4,37	Nej	JB2	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
7-0	5,02	Nej	JB2	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
8-1	12,71	Nej	JB2	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
9-0	8,29	Ja*	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
10-0	3,70	Ja	JB11	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Ja	3*	3,70
11-0	0,89	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Ja	3*	0,89

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Mark nr.	Areal (ha)	Detail-afvanding	Primær jordtype	Opland	Lavbundsareal	P-klasse	P-klasse areal (ha)
11-1	12,88	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
13-0	12,23	Nej	JB2	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
15-0	14,26	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord Nissum Fjord	Nej	0	0
16-0	2,17	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord Nissum Fjord	Nej	0	0
17-0	10,51	Nej	JB2	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
19-0	15,28	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
21-0	10,30	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
21-1	1,65	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Ja	3*	1,65
22-0	5,11	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
22-1	2,11	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Ja	3*	2,11
22-2	0,62	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Ja	3*	0,62
23-0	1,10	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Ja	3*	1,10
23-1	0,75	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Ja	3*	0,75
24-0	8,22	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
24-2	9,51	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
24-3	0,13	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	Nej	0	0
Obj-171	21,56	Nej	JB1	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord Nissum Fjord	Nej	0	0

* Angiver arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøfte-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Ortho kort.

Hele eller dele af markerne 5-0, 10-0, 11-0, 21-1, 22-1, 22-2, 23-0 og 23-1 er beliggende i lavbundsområde uden okkerklasse i oplandet til Stubbergård Sø (bilag 17), hvor mark 10-0 er drænet. Disse udbringningsarealer udgør 12,76 ha. Arealerne regnes imidlertid jf. Husdyrlovens beskyttelsesniveau til fosforklasse 0, da kystvandene vurderes ikke at være overbelastet med fosfor. Med baggrund i Stubbergård Sø's fosforfølsomhed (se afsnit om Natura 2000 ovenfor) og fastholdelse af fosforbalance på lavbundsarealer, der afvander til søen, vurderer Holstebro Kommune imidlertid, at disse arealer placeres i fosforklasse 3, hvilket svarer til krav om fosforbalance, jf. skema 18. Der er stillet vilkår herom.

Holstebro Kommune har jf. Miljøstyrelsens wiki-vejledning lavet en konkret vurdering ud fra vejledningens anvisning herpå, jf. nedenstående og skemaerne 20 og 21. I henhold til denne konkrete vurdering bidrager husdyrbruget med 0,002 % af den samlede påvirkning på Natura 2000-området Nissum Fjord (Felsted Kog), henholdsvis 0,5 % og 0,02 % af den samlede påvirkning på Natura 2000-området Stubbergård Sø / Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal samt Skravad Bæk, hvilket er under vejledningens væsentlighedskriterie på 1 % for lukkede fjordsystemer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Samlet vurderes det, at der efter wiki-vejledningen ikke er mulighed for at skærpe beskyttelsesniveauet for fosfor for vandområderne Nissum Fjord og Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal samt Skravad Bæk, idet den konkrete vurdering viser, at bidraget fra husdyrbruget kun andrager 0,002 % af det samlede bidrag til Felsted Kog henholdsvis 0,02 % af det samlede bidrag til Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal samt Skravad Bæk (skema 20 og 21).

Udbringningsarealerne, der afvander til Stubbergård Sø, udgør cirka 5,7 % af søens samlede opland. For Stubbergård Sø er husdyrbrugets andel af påvirkningen 1 % (0,9959 %) jf. skema 21. I henhold til Miljøstyrelsens vejledning og væsentlighedskriteriet på 1 % for lukkede fjordsystemer, herunder fosforfølsomme søer, vurderes det, at beskyttelsesniveauet ikke skal skærpes yderligere. Ansøgningen er projektilpasset således, at fosforoverskuddet er reduceret fra 10,6 kg P/ha til 7,7 kg P/ha, netop for at nå ned på vejledningens væsentlighedskriterie på 1 %.

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som områder, der er overbelastet med fosfor. Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning henregnes ikke til område, der er overbelastet med fosfor, i henhold til statens kortværk.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udbringning af en fosformængde på 6.515 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 6.515 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 7,7 kg P/ha, jf. skema 19.

Skema 19. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-139,8 kg P/år
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	6.515 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	33,1 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	25,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	7,7 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit cirka 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord, henholdsvis i gennemsnit cirka 12 kg P/ha i oplandet til Stubbergård Sø²⁵. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 7,7 kg P/ha, jf. skema 19, hvilket er mindre end det gennemsnitlige i de(t) øvrige opland(e).

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på cirka 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab, for et sammenhængende landbrugsareal, vurderes at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på cirka 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 7,7 kg

²⁵ Beregning af P-overskud pr. ha pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet. Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte rottere over bedriftens omdriftsareal. For ikke-omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med cirka 3 % (skema 21 og skema 22). Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-området Nissum Fjord (Felsted Kog) er vurderet til 0,002 % (skema 20), mens husdyrbrugets andel af påvirkningen på henholdsvis Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal samt Skravad Bæk (N30), Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning (N41) og Stubbergård Sø er vurderet til 0,02 %, 0,5 % og < 1 % (skema 21).

Skema 20. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000-område ud fra et worst case scenarie baseret på Miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.049 kg P	14.783 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.410 kg P	3.708 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	25.460 kg P	18.490 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0014%	0,0019%
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	11,2 ha	11,2 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	7,7	7,7
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	3%	3%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	0 kg P	0 kg P

* Beregnet vha. Ctools.

Skema 21. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000-områder ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk	N41	Stubbergård Sø
Delområde - kystopland	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000-området	144.339 ha	7.653 ha	3.239 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000-området (gnst 2007-2009)*	101.037 ha	3.974 ha	2.629 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.207 kg P	795 kg P	526 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	3.464 kg P	294 kg P	49 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	23.672 kg P	1.089 kg P	575 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0242%	0,5254%	0,9959%
Husdyrbrugets arealer			
Ansøgt areal	185,8 ha	185,8 ha	185,8 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	7,7 kg P/ha	7,7 kg P/ha	7,7 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	3%	3%	3%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	6 kg P	6 kg P	6 kg P

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikringen af vandmiljøet. Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A ikke er opfyldt, hvorfor der er stillet vilkår til sikring af, at husdyrbruget har en udvaskning svarende til planteavlsbrug. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000-område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke kunne påvirke Natura 2000-områderne Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, samt Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning med Stubbergård Sø væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning af områderne er under 1 % i retsbeskyttelsesperioden.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

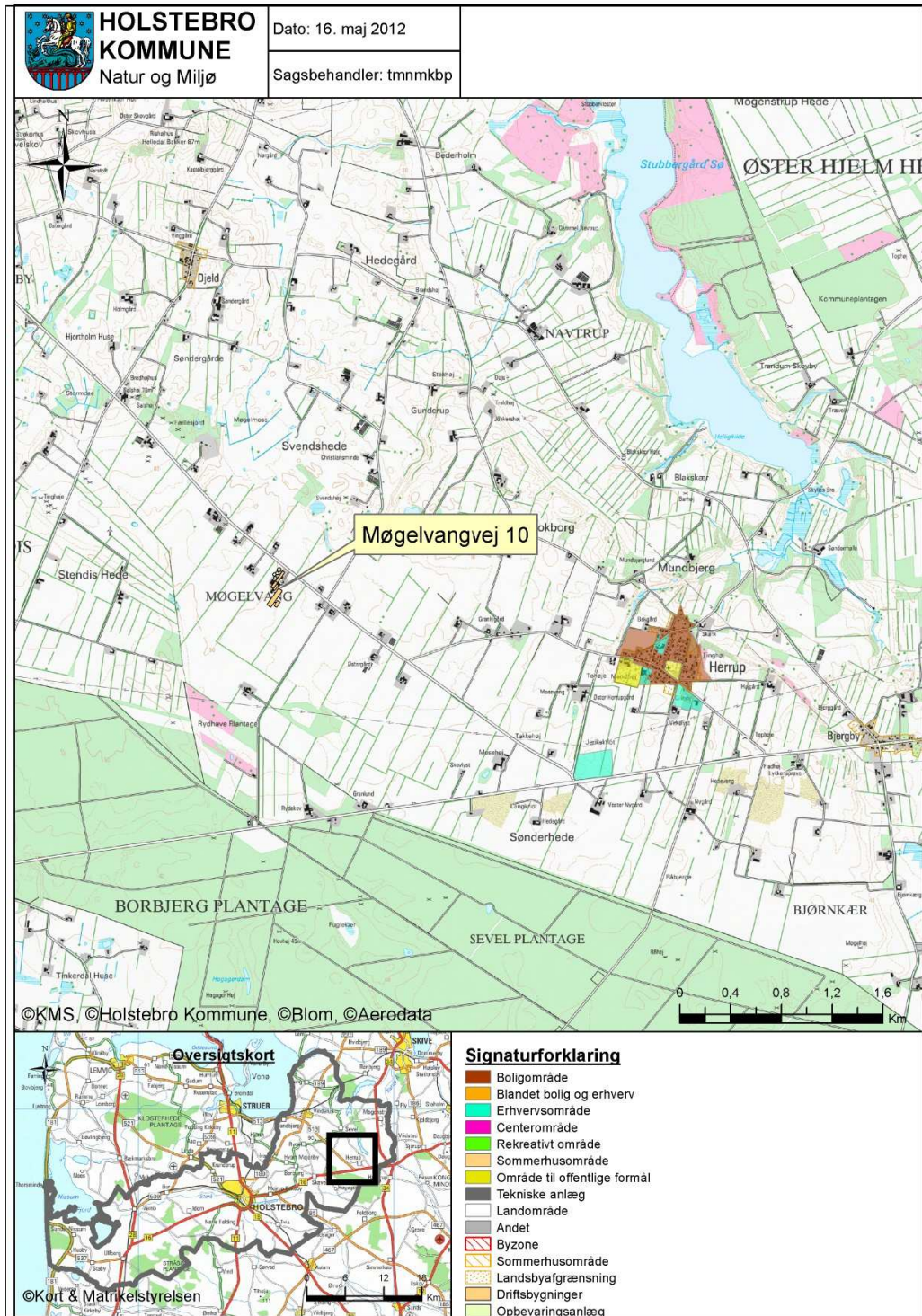
Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

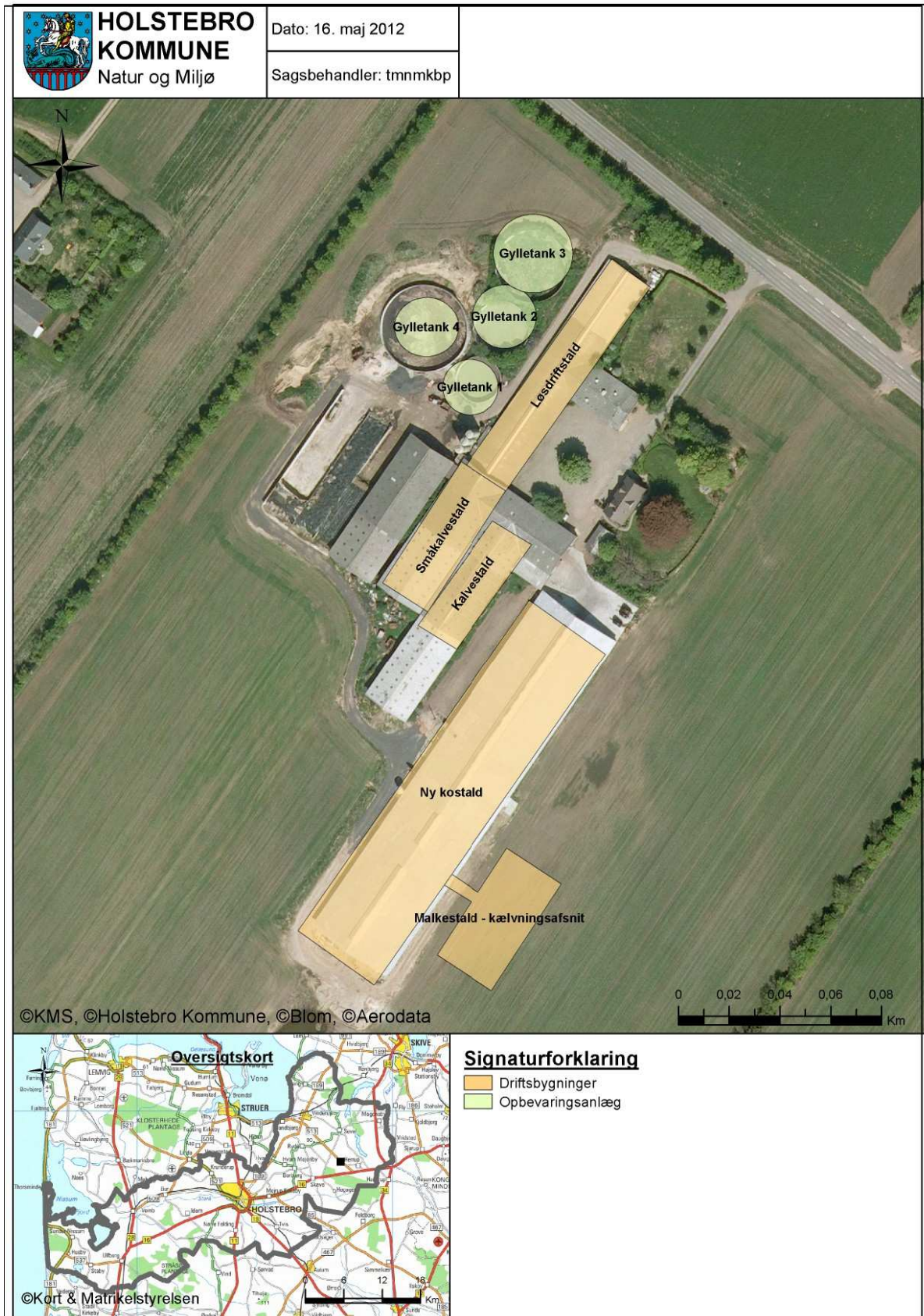

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2 – Situationsplan

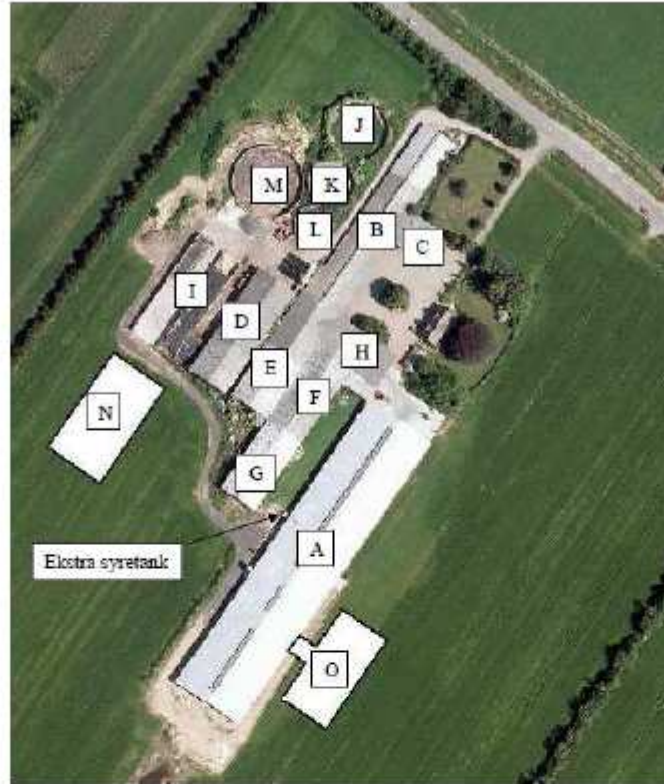

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning del 1 / 2

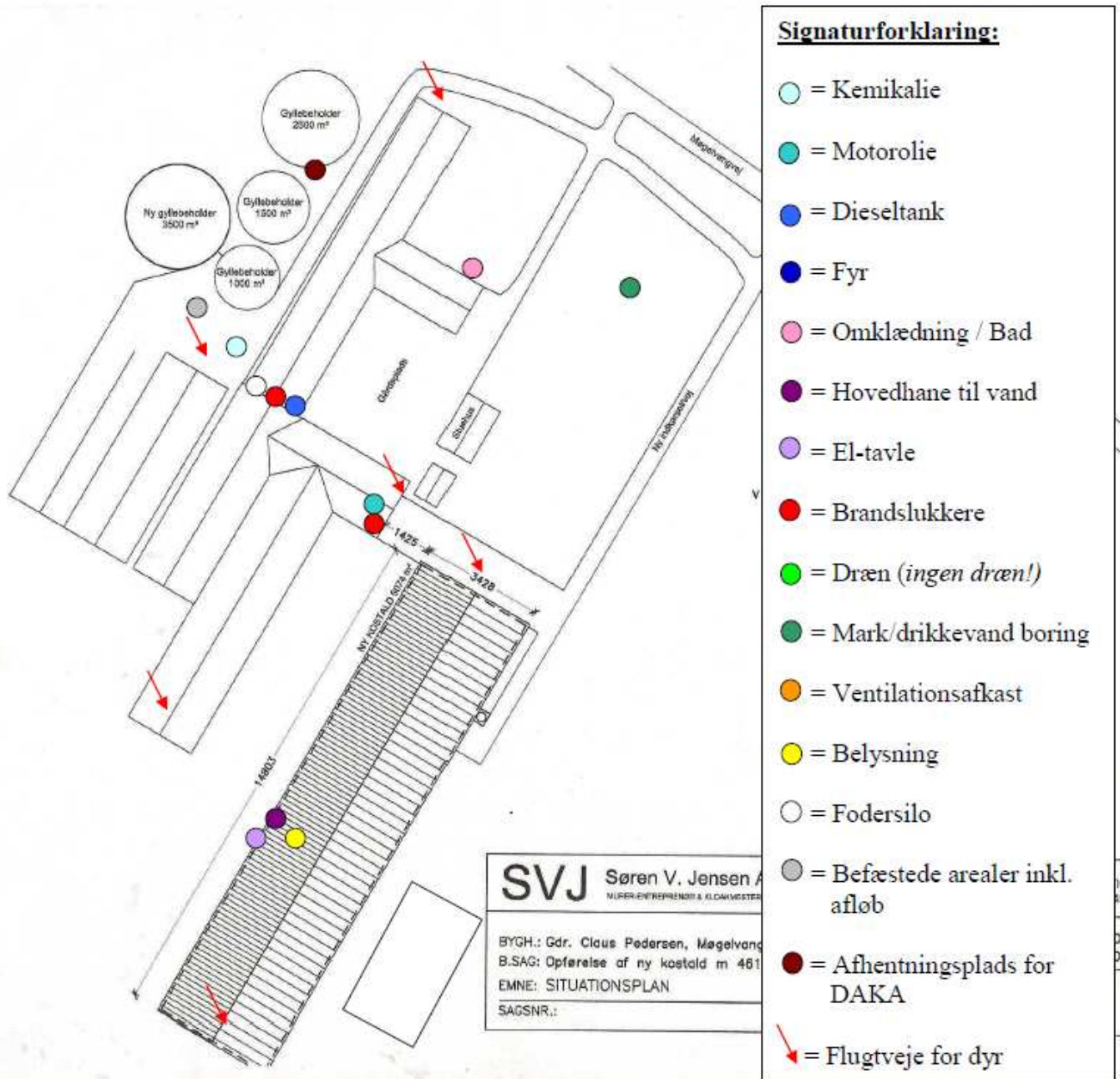
Bygning	Type	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer/furver	Bygningernes fremtidige anvendelse
A	Kostald	5074	10,5	20°	Gråt eternittag	Kostald
B	Løsdriftstald	1950	6	20°	Grøn eternittag	Ungdyrstald
C	GI Malkestald	372	5	20°	Gråt eternittag	Småkalvestald
D	Silohus	1170	8,5	20°	Gråt eternittag	Foderopbevaring
E	Foderlade	1182	8,5	20°	Gråt eternittag	Småkalve Foderopbevaring
F	Kalvestald	781	7	20°	Gråt eternittag	Ungdyr
G	Halmade	781	7	20°	Gråt eternittag	Halm
H	Maskinhus	697	7	20°	Gråt eternittag	Maskiner
I	Koresloer	977 + 810	-	-	-	Foderopbevaring
J	Gylletank	2500	-	-	-	Gylle
K	Gylletank	1530	-	-	-	Gylle
L	Gylletank	1000	-	-	-	Gylle
M	Gylletank	3500	-	-	-	Gylle
N	Nye koresloer	1620	-	-	-	Foderopbevaring
O	Ny malkestald / kølvningsafnit	1275	-	20°	Grøn eternittag	Ny malkestald / kølvningsafnit

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning del 2 / 2

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 4 – Sprinkleranlæggets placering

↙ = mark til udsprinkling

↘ = plansiloanlæg inkl. forplads

○ = ny opsamlingsstank

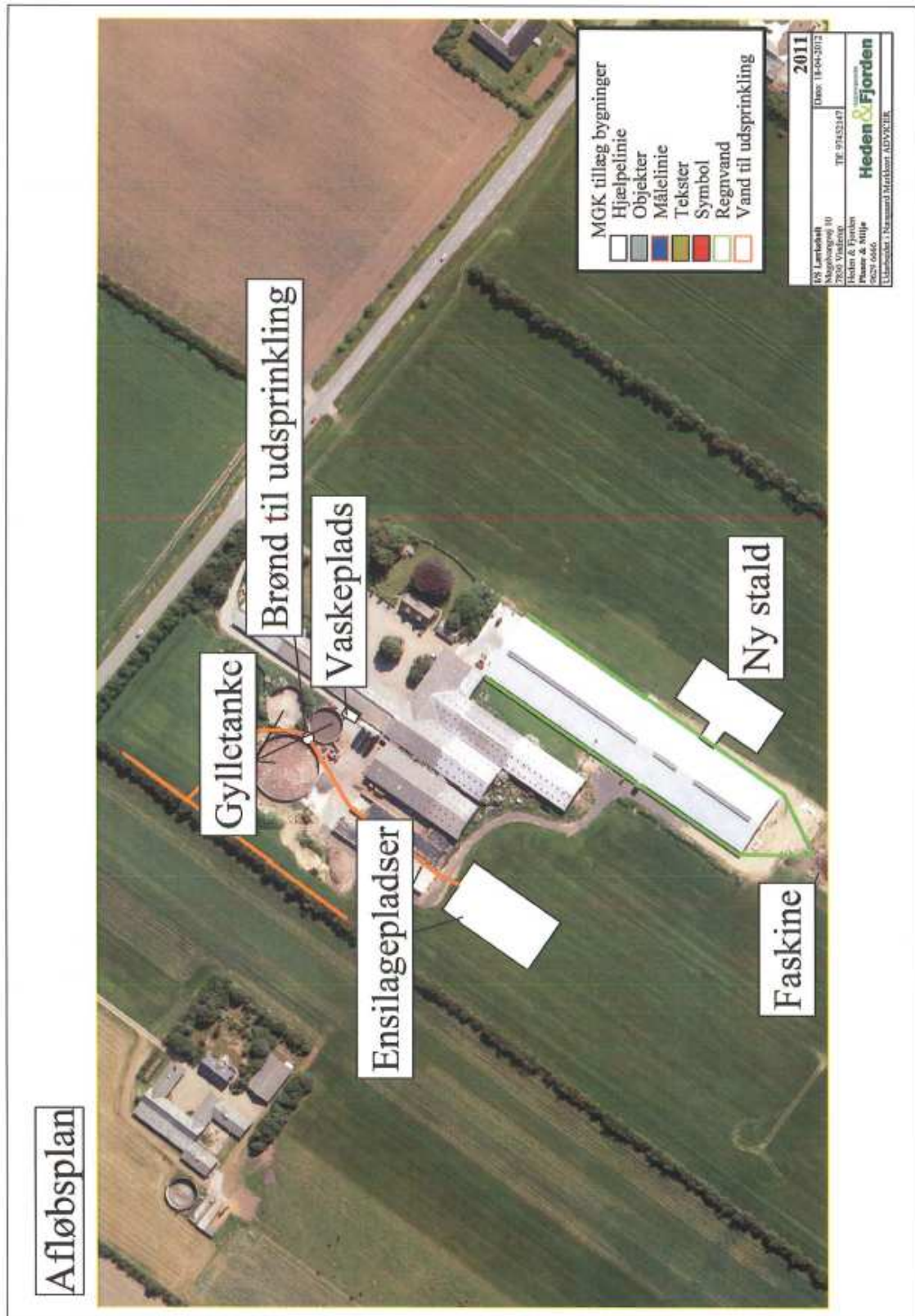
Sprinklerne vil fortrinsvist blive placeret i læbælterne nord og vest for plansiloanlæggene. Der vil måske blive placeret en sprinkler mellem gylletankene.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 5 – Afløbsplan for tag- og overfladevand

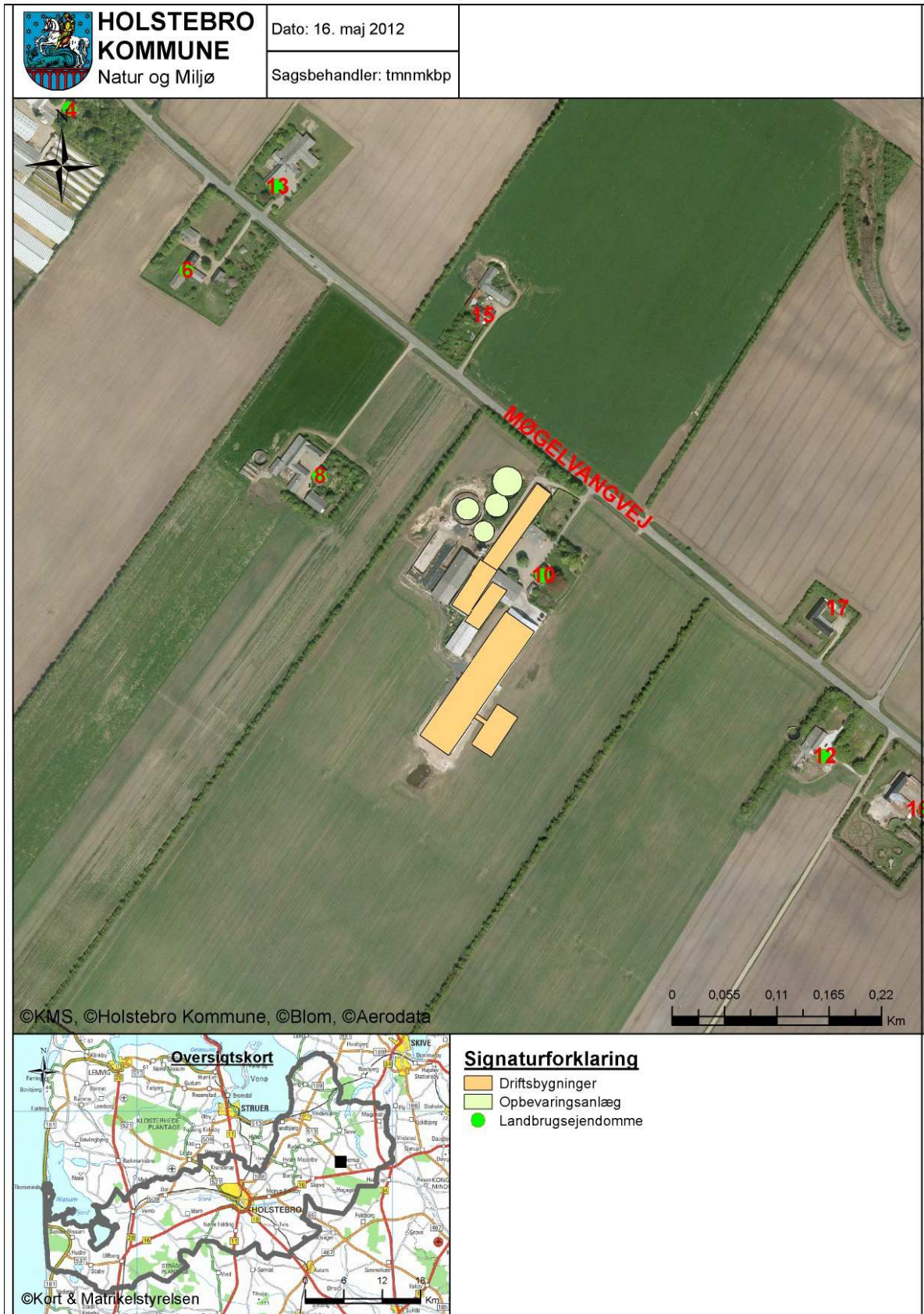

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Nærmeste naboejendomme

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7 – Læhegn, der skal bibeholdes og evt. suppleres

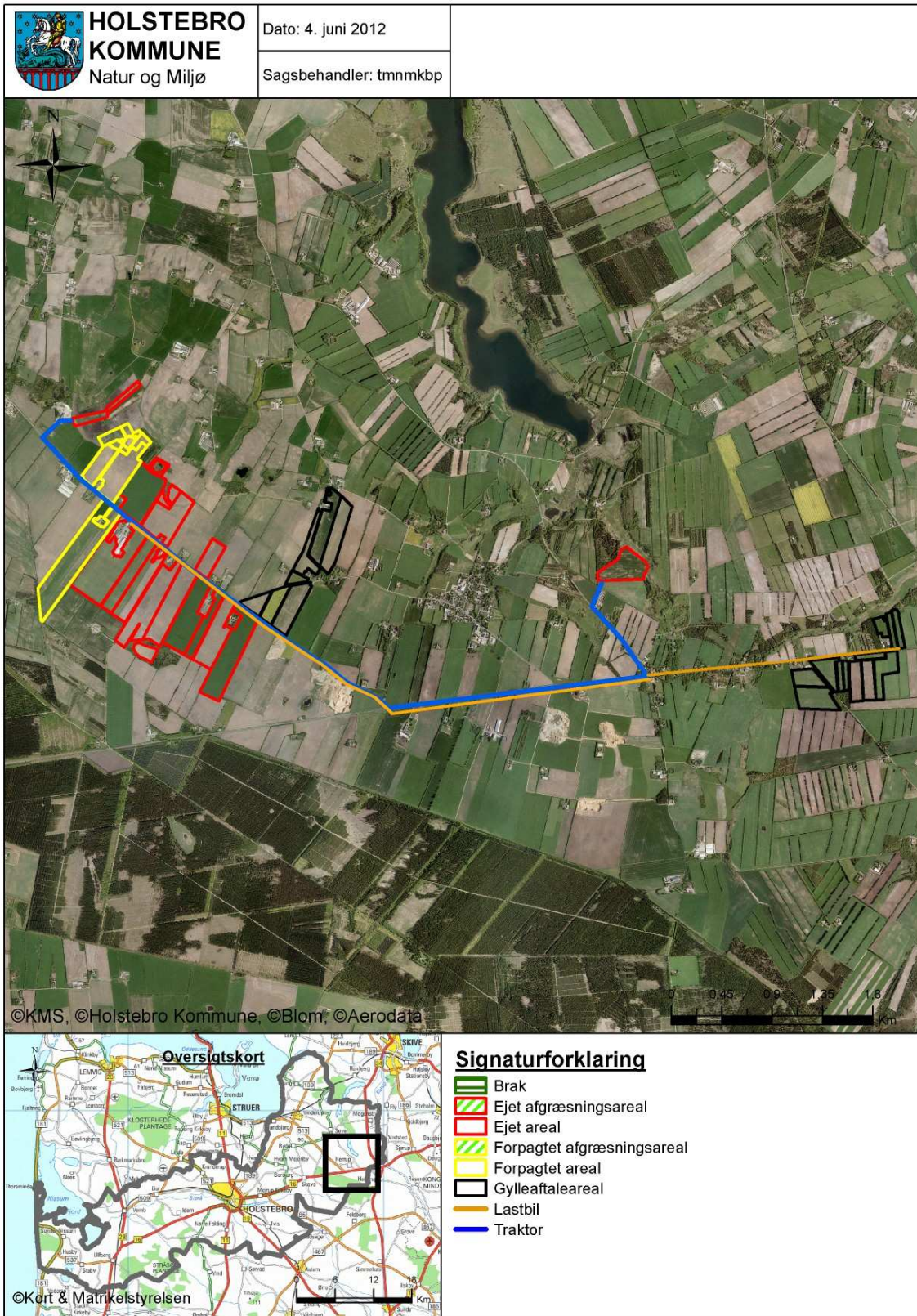

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – Gylletransportruter

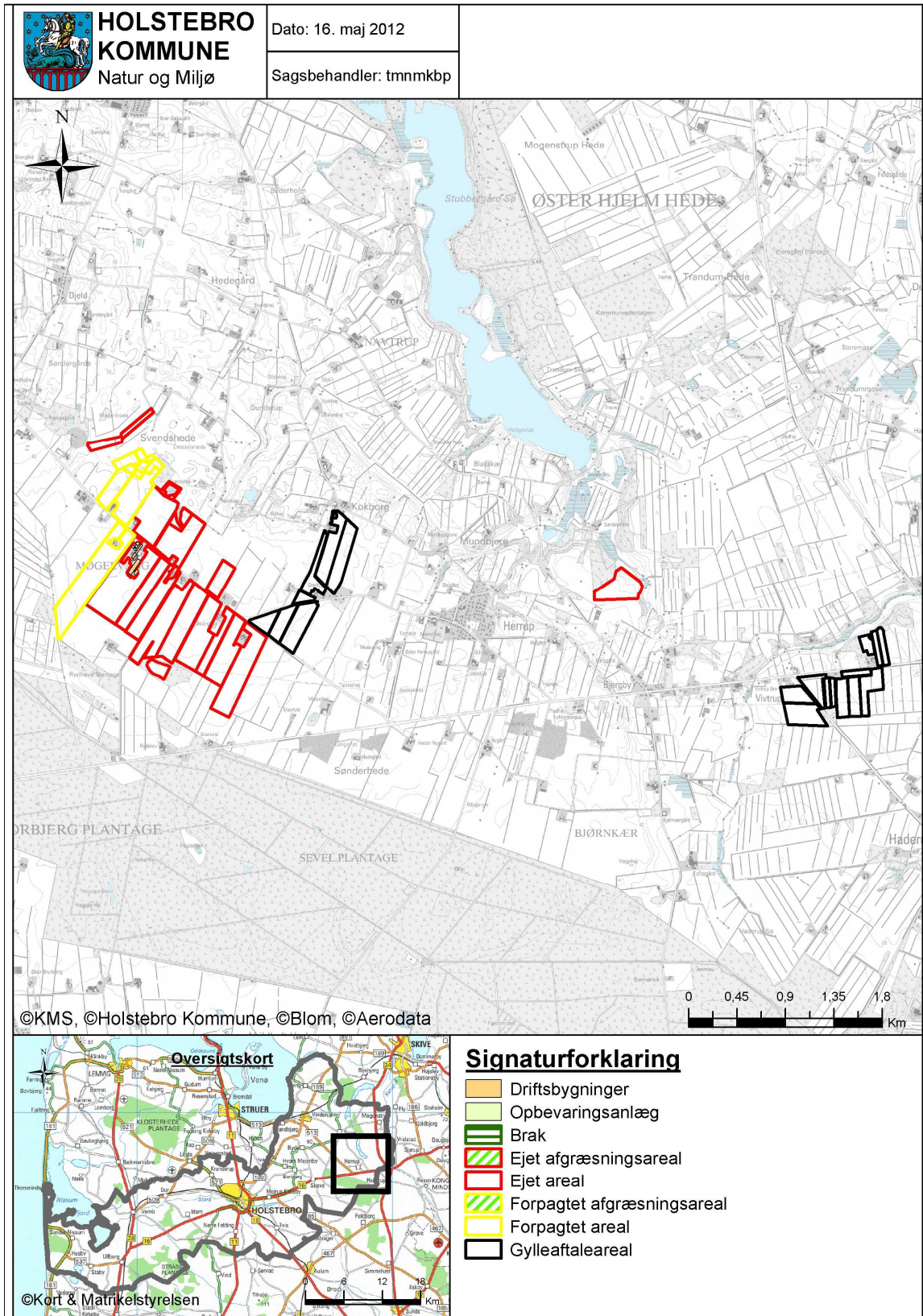

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Oversigtskort over udbringingsarealerne

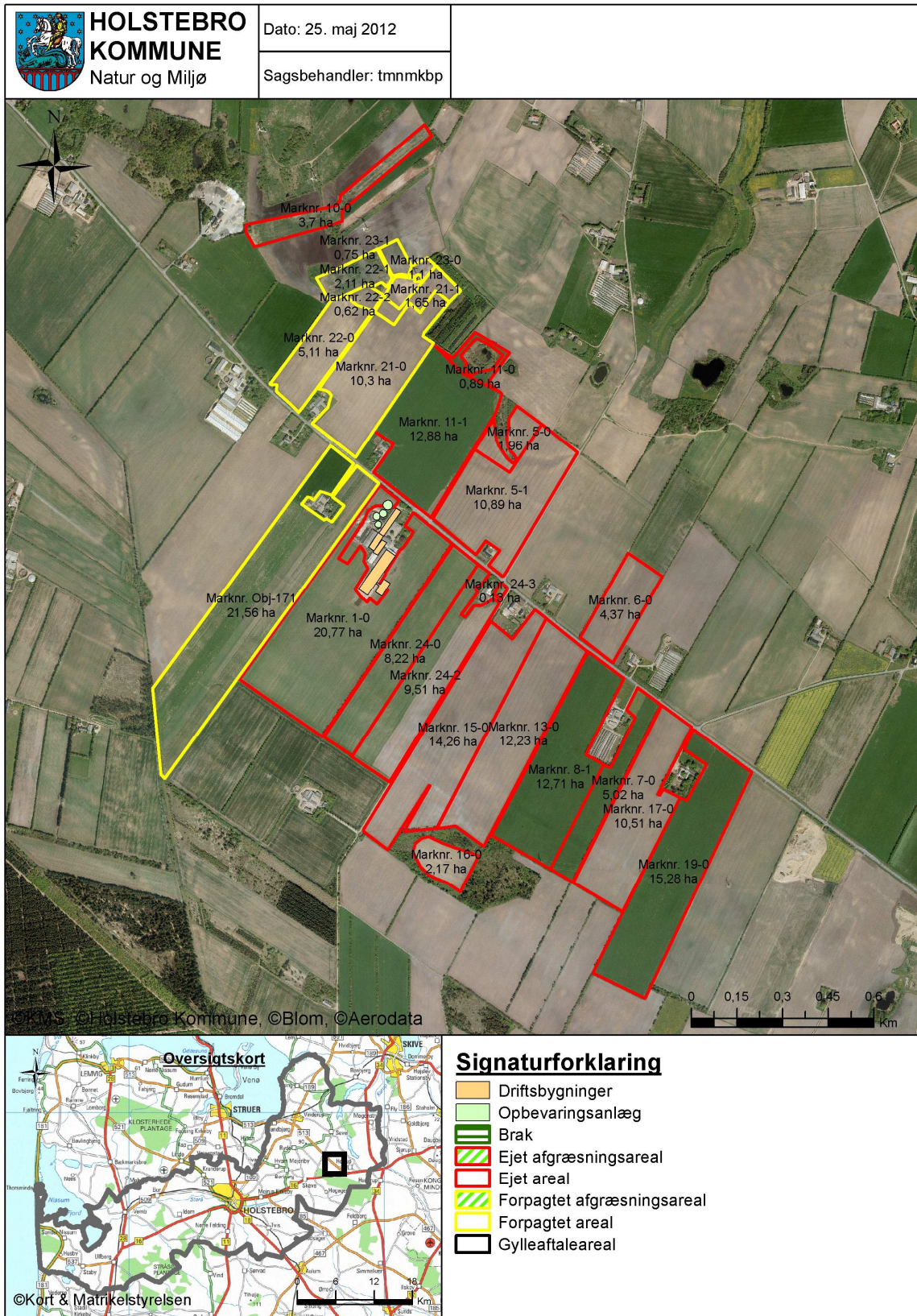

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Arealer del 1 / 2

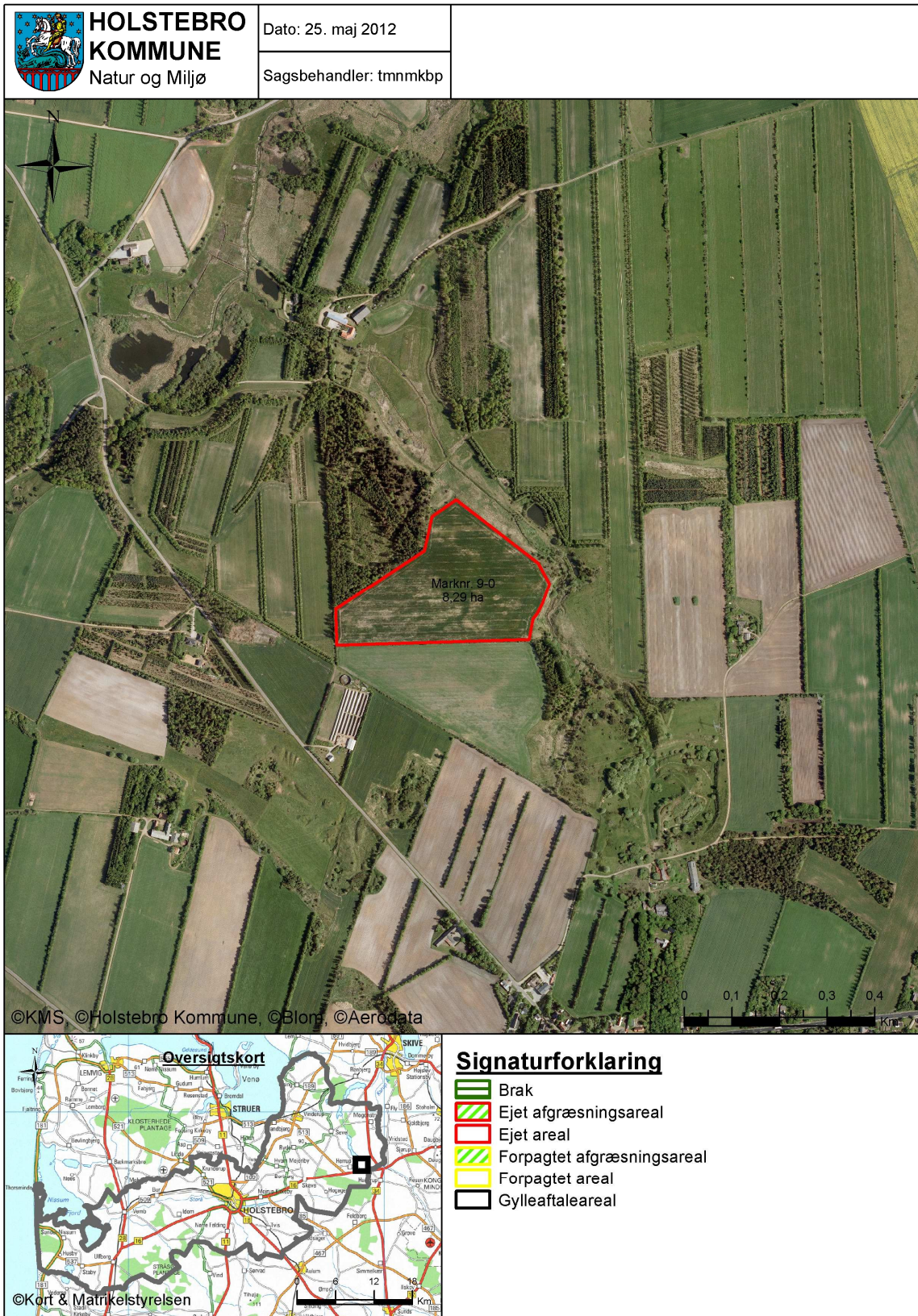

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Arealer del 2 / 2

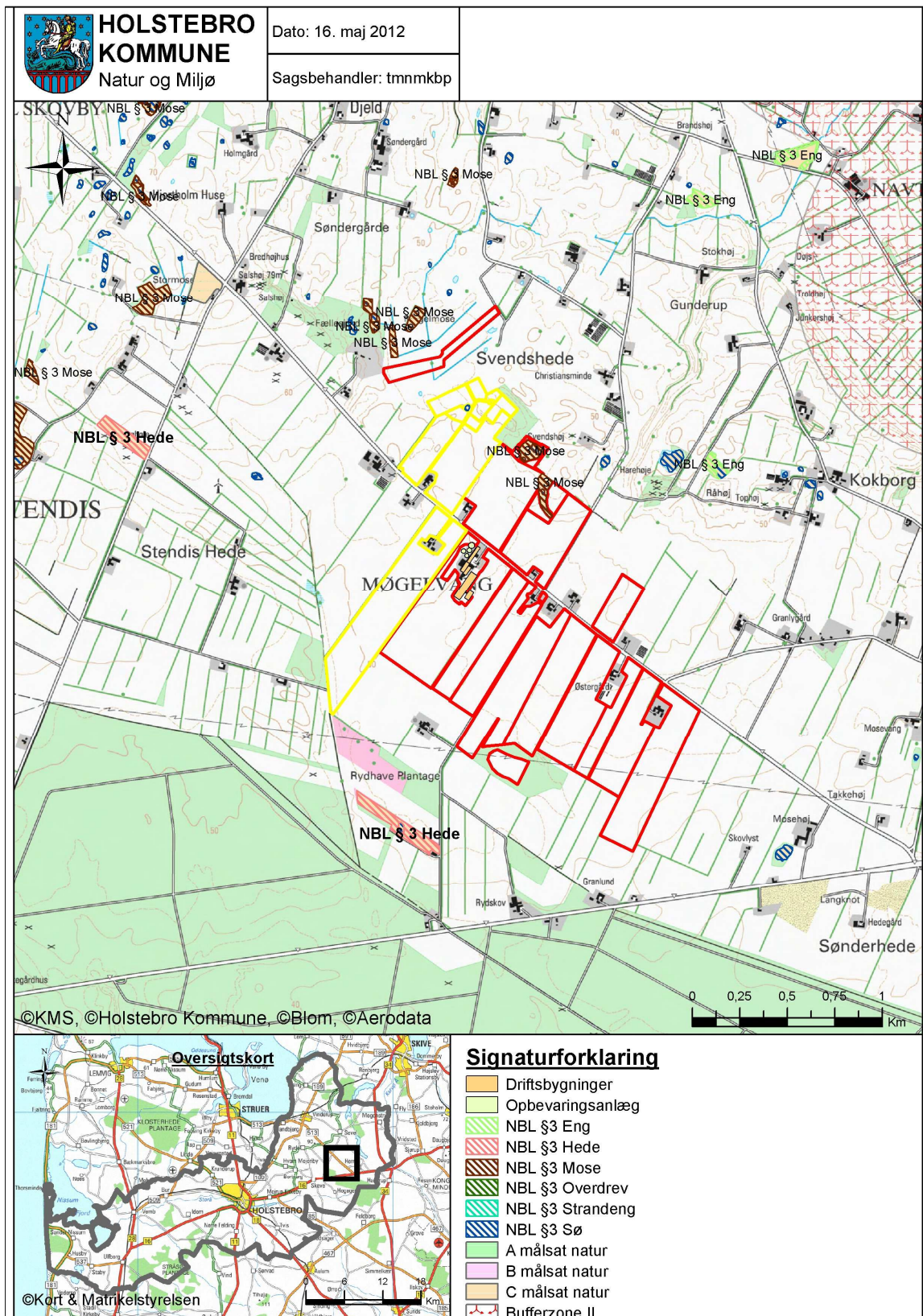

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Ejendom i forhold til § 3-beskyttet natur

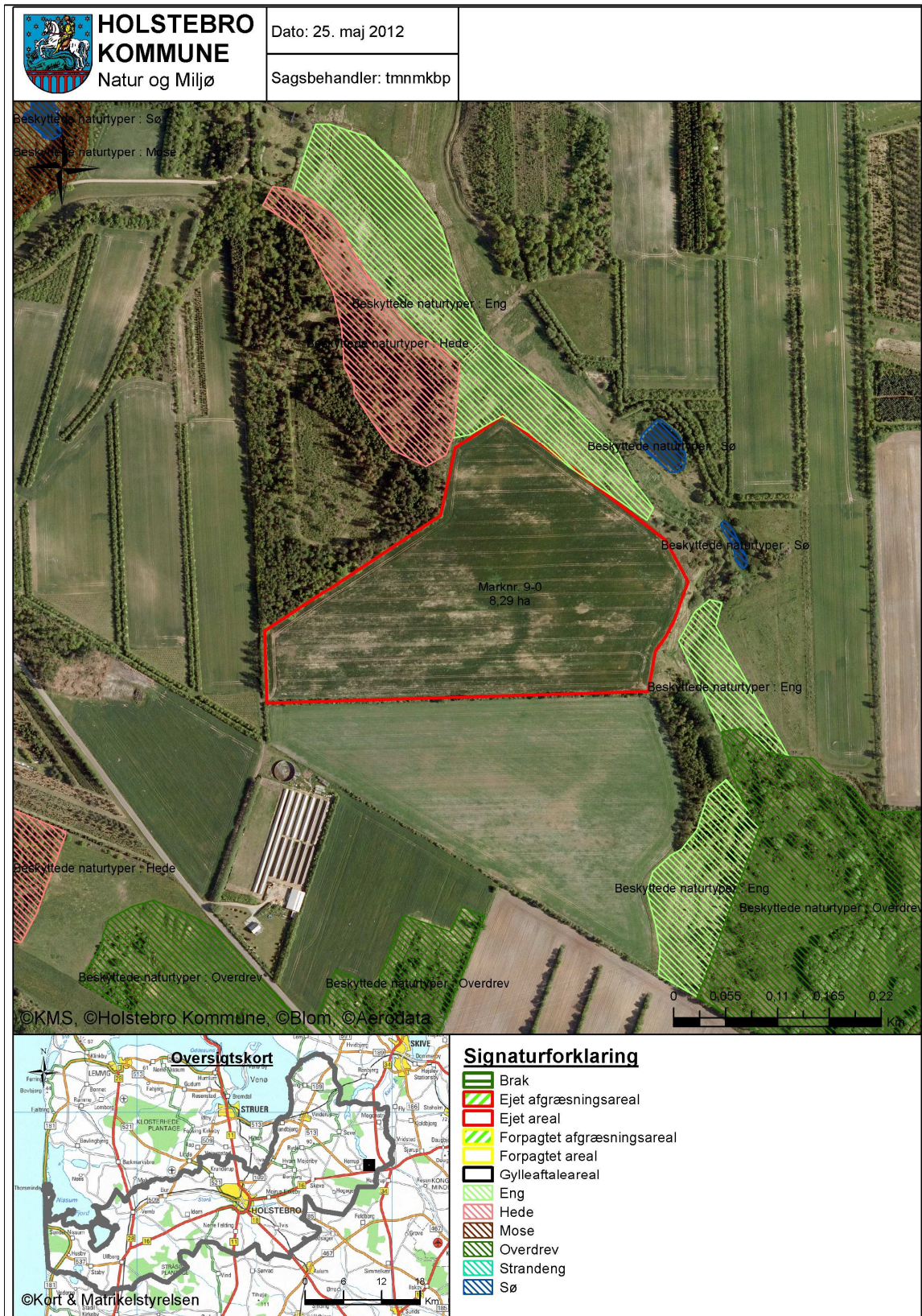

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – Mark 9-0 i forhold til § 3-beskyttet natur

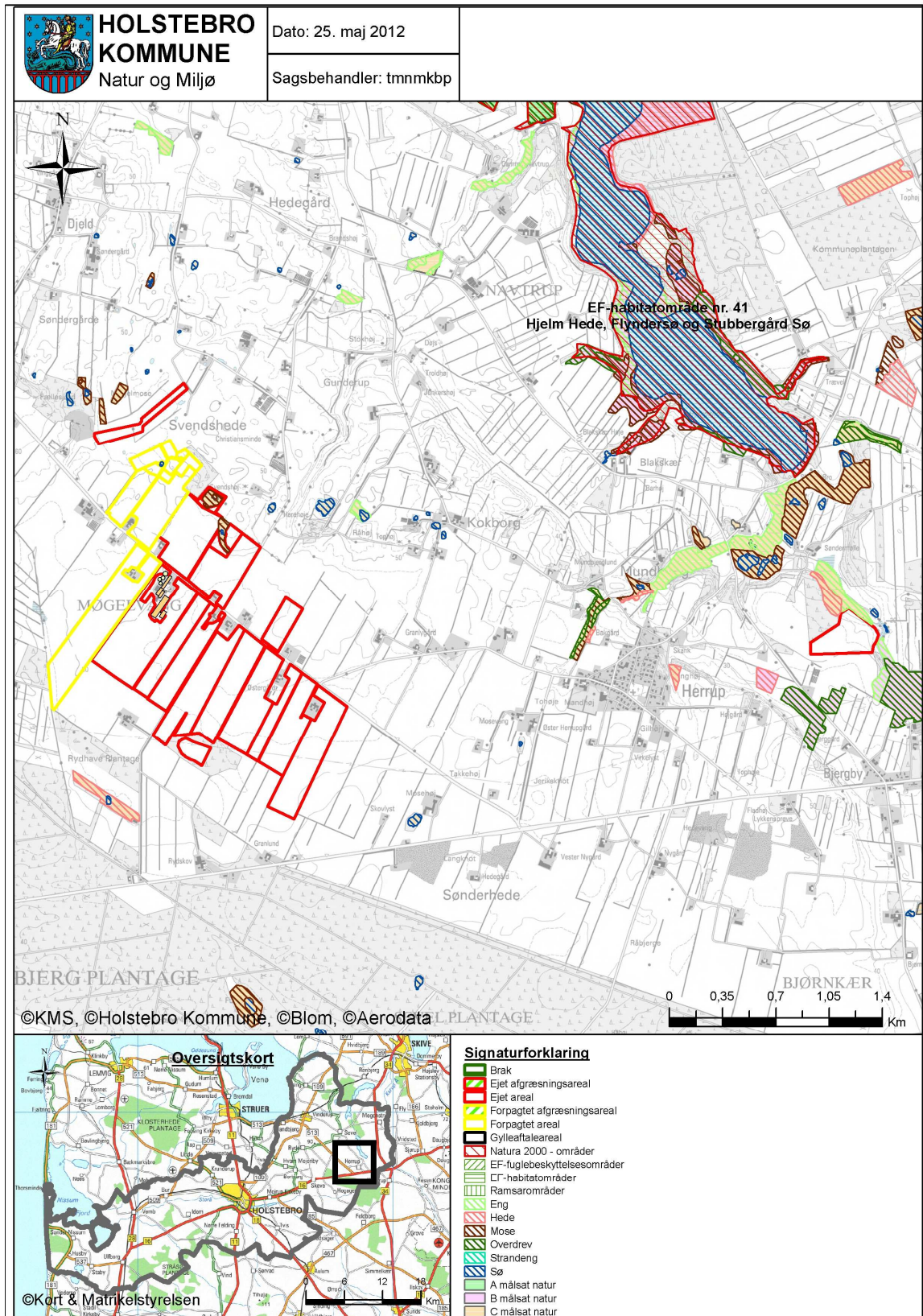

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – § 3-beskyttet natur og Natura 2000

TEKNIK OG MILJØ

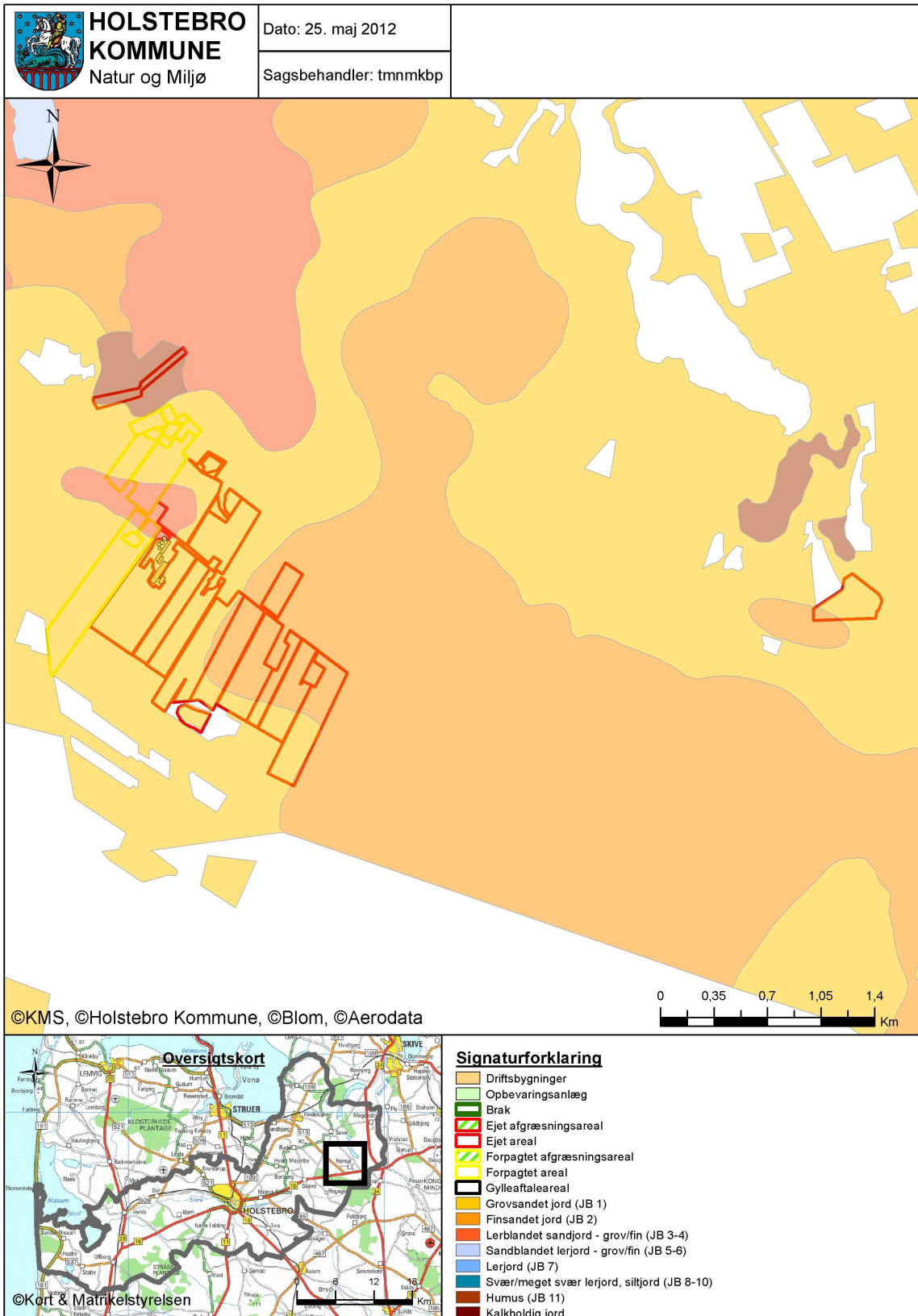
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

Bilag 13 – Jordbundstyper

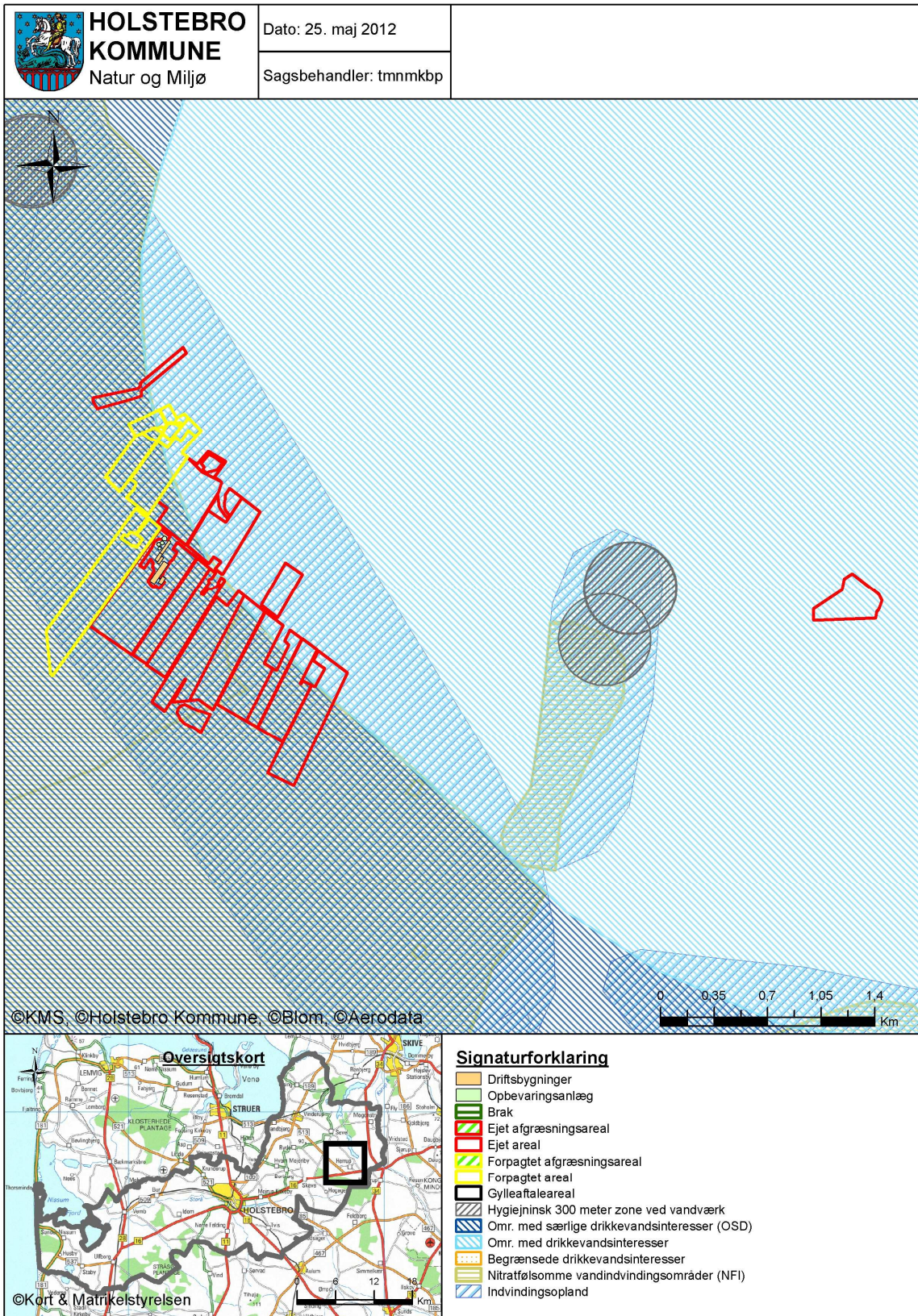

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Grundvandsforhold

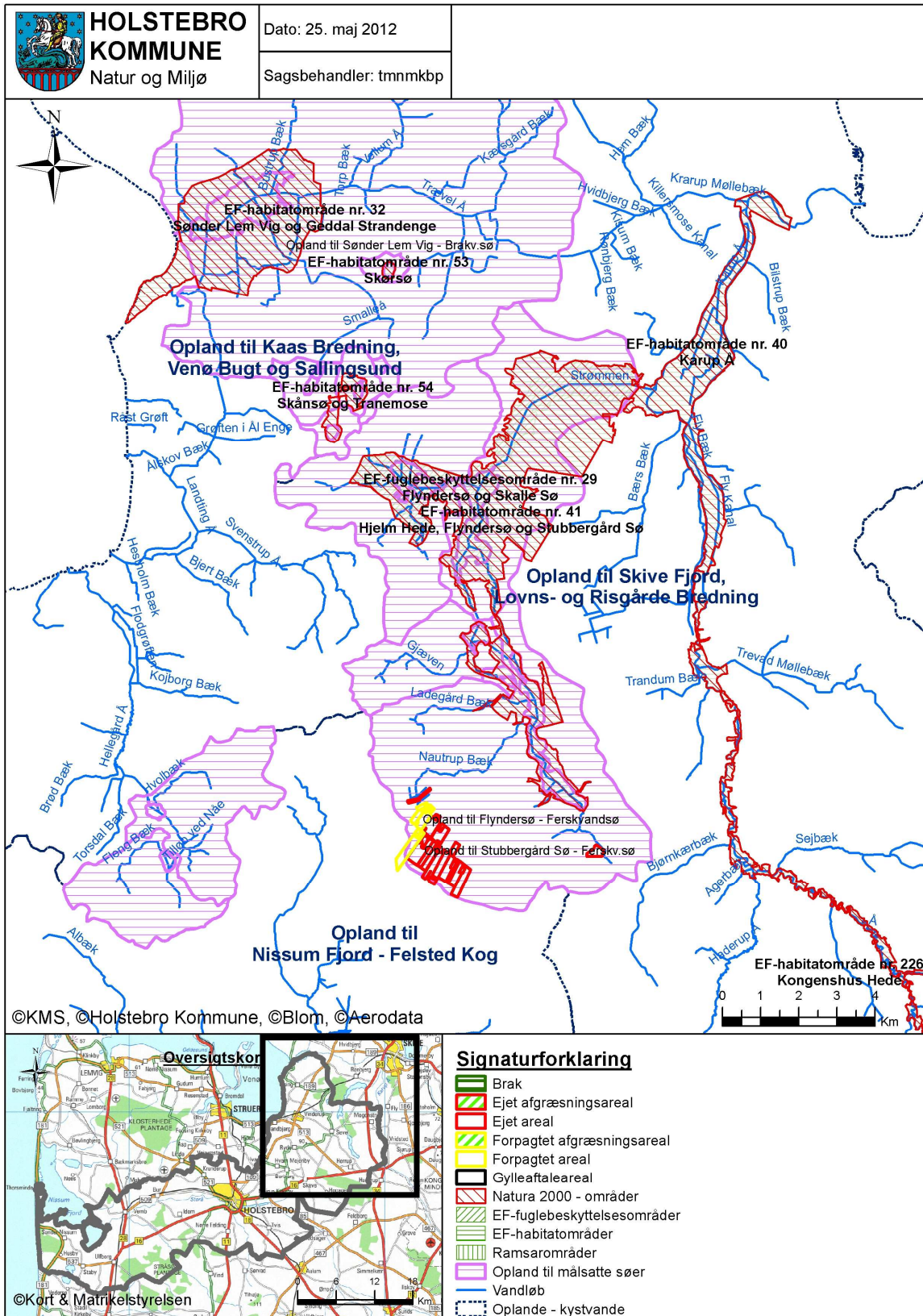

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Natura 2000-vandoplande del 1 / 2

TEKNIK OG MILJØ

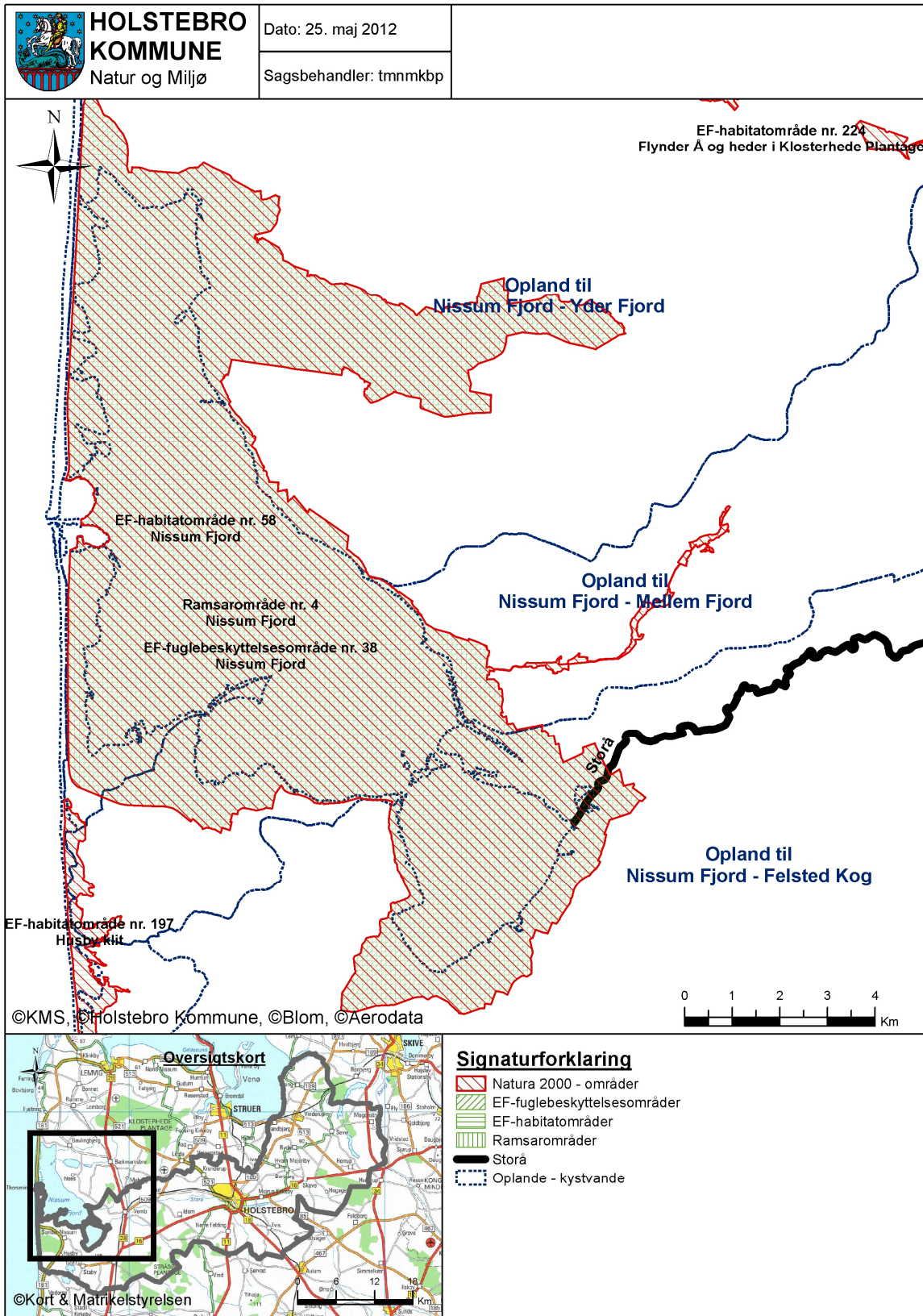
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

Bilag 15 – Natura 2000-vandoplande del 2 / 2

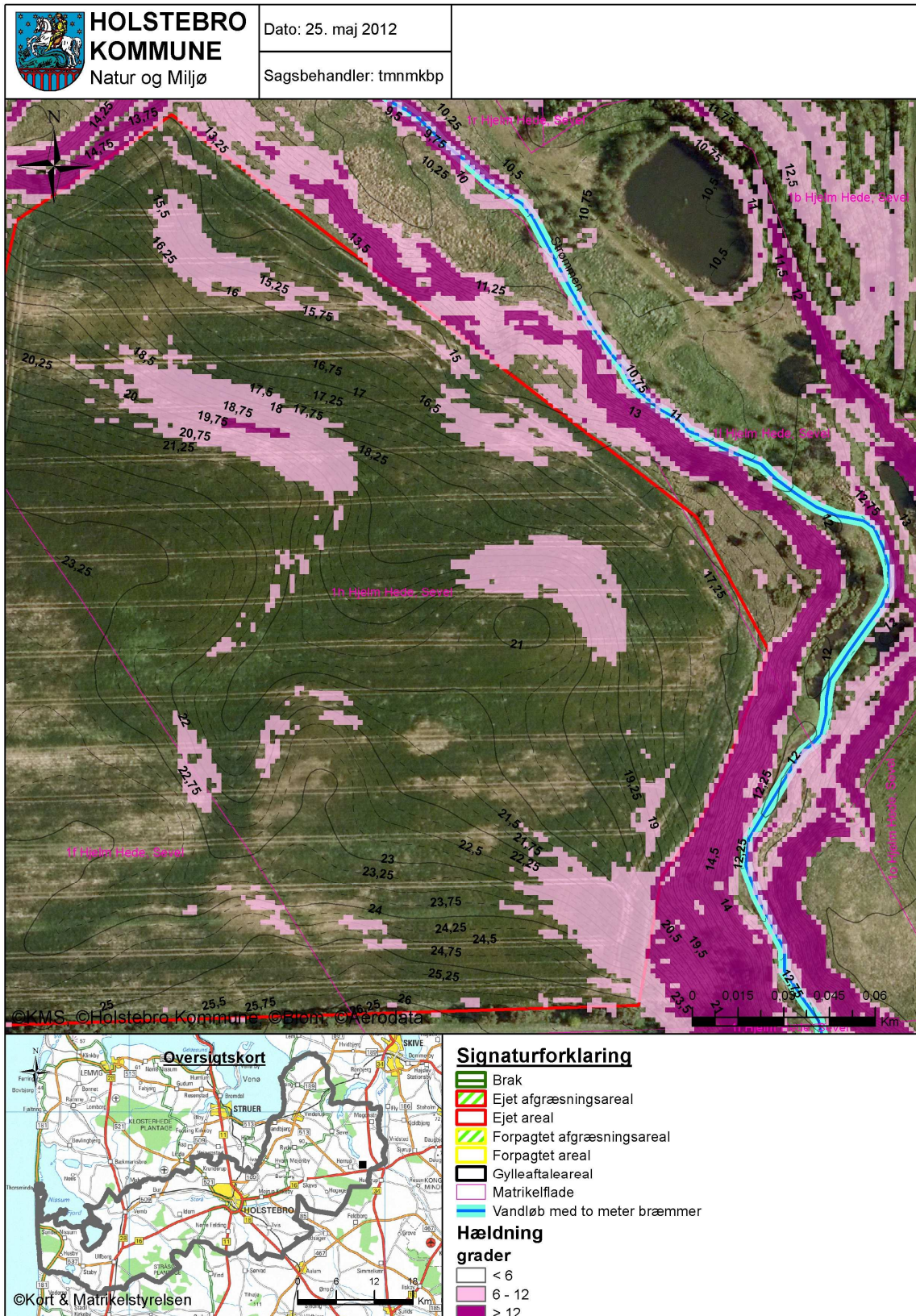
- Signaturforklaring**
- Natura 2000 - områder
 - EF-fuglebeskyttelsesområder
 - EF-habitatområder
 - Ramsarområder
 - Stora
 - Oplande - kystvande

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Risikoareal i forhold til terrænforhold – mark 9-0

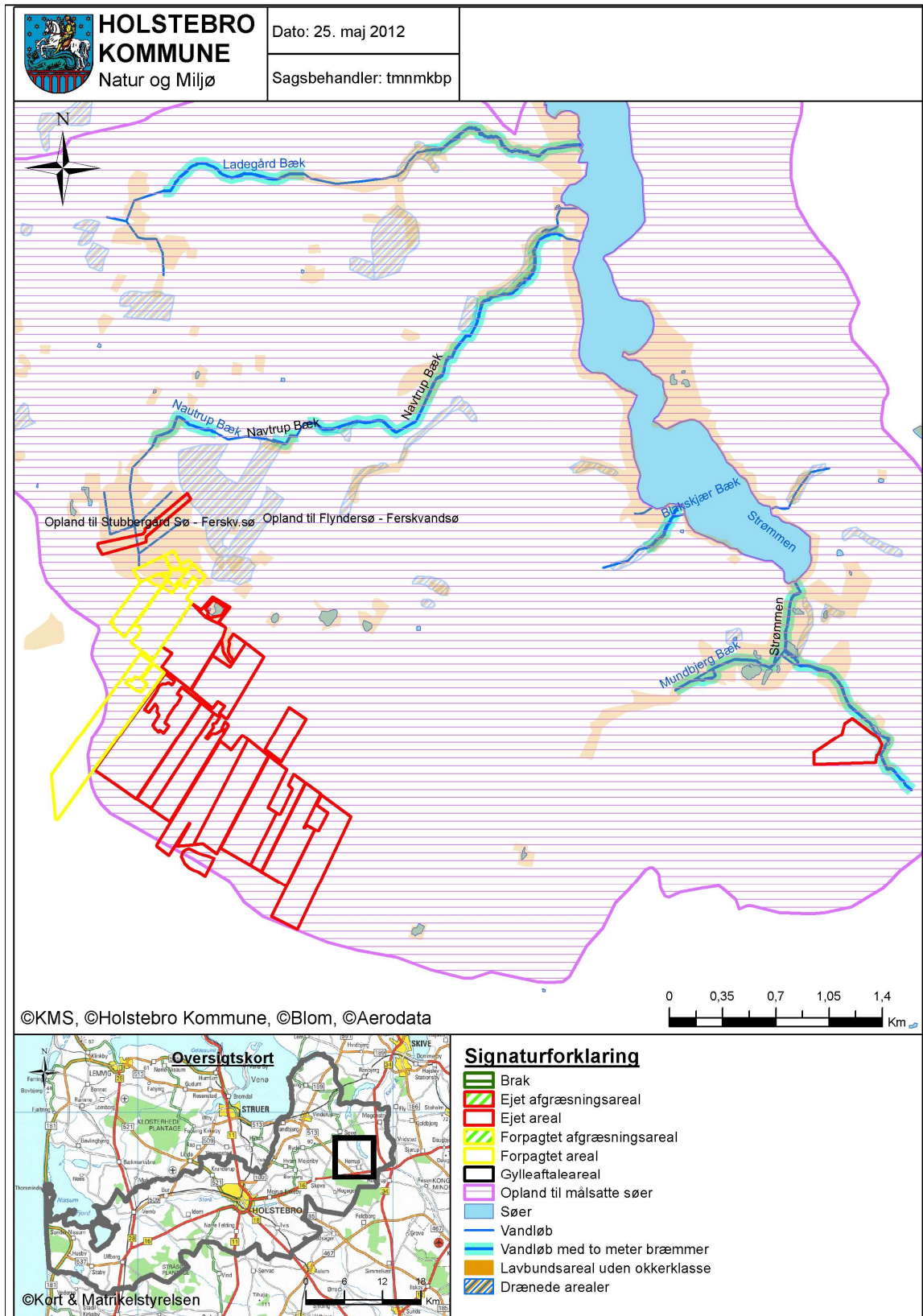

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 17 – Detailafvanding i oplandet til Stubbergård Sø

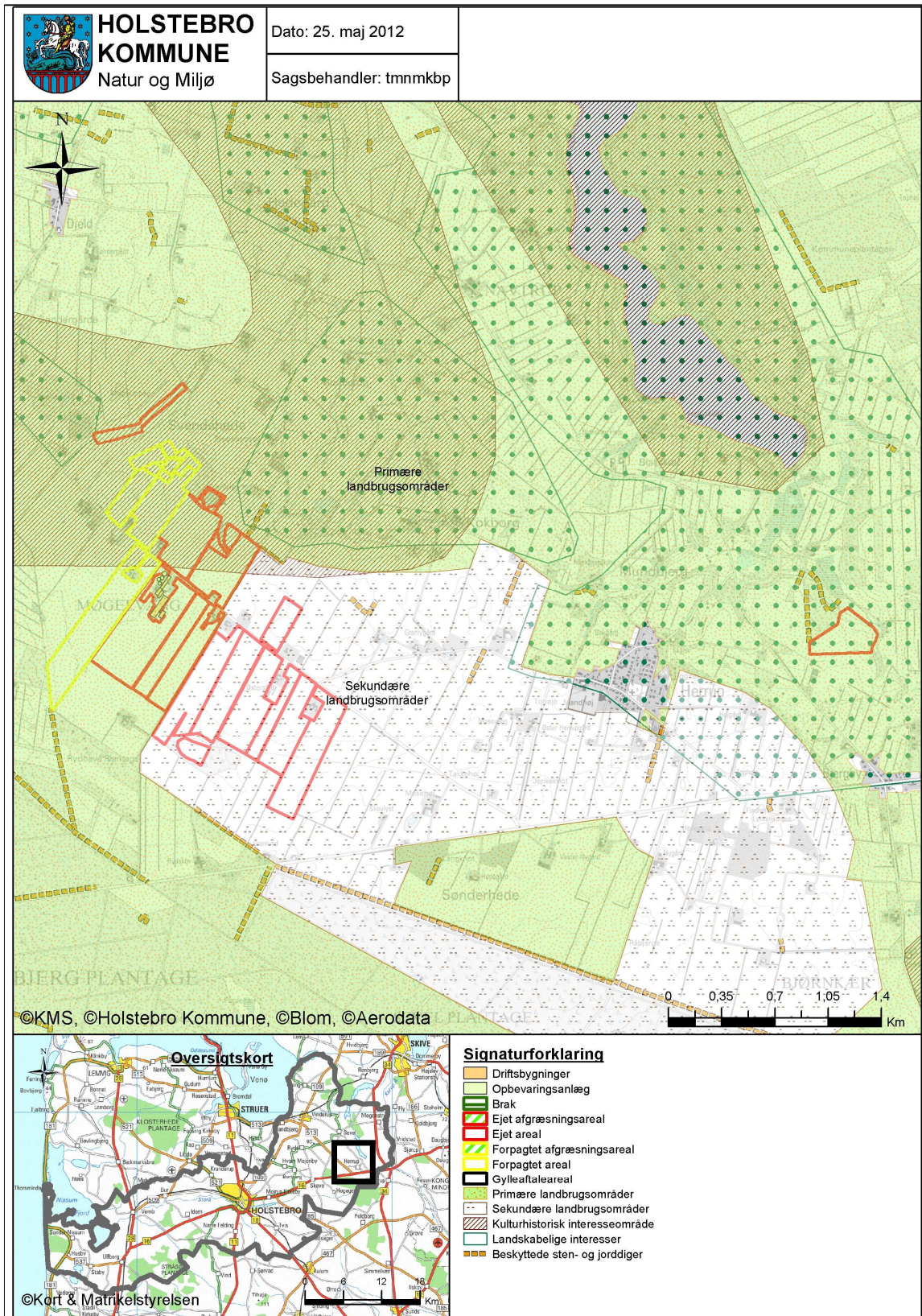

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 18 – Landskabelige og kulturhistoriske interesseområder omkring arealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 19 – Driftsjournal del 1 / 4

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsens vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07 år:					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	Antal/DE	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterifregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående.

ENDAGSFODERKONTROL	
	Dato
EFK 1. kvartal, år:	
2. kvartal	
3.	
4.	

Husk at gemme resultater fra endagsfoderkontrollen, analyser, foderplaner samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder/tilskuds foder og råvarer i fem år.

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							
Gyllebeholder nr. 3							
Gyllebeholder nr. 4							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 19 – Driftsjournal del 2 / 4

ENSILAGE I MARKSTAKKE

HUSK: At gemme kortbilag i 5 år

1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).

Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:

Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

FORSURINGSANLÆG	Dato	Beskrivelse af hændelse
Driftsfejl og alarmer		
Driftsfejl og alarmer		
...		

SERVICE FOR FORSURINGSANLÆG	Dato	Beskrivelse af service inkl. fejlretninger
Kontrol jf. servicemanual		
Kalibrering af pH-målere		
...		

FORSURINGSANLÆG

Driftsfejl og alarmer skal løbende noteres/vedlægges driftsjournalen.

Kontrol og kalibrering noteres. (kontrolrapport skal være tilgængelig i 5 år)

MÆLKEKØLINGSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 19 – Driftsjournal del 3 / 4

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.
Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	1. kvartal			2. kvartal			3. kvartal			4. kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												
..												
..												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om forbruget.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Holstebro Kommune
...				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 19 – Driftsjournal del 4 / 4

JORDPRØVER TIL FOSFORANALYSE (udtages minimum hvert 5. år)		
Handling	Dato for udtagning	Dato for analyse
Jordprøve til fosforanalyse		
...		
...		

Husk at fosforanalyserne og kortbilag med prøveudtagning og markkort skal vedlægges driftsjournalen.

Beredskabsplan	Dato
Revideret	
Gennemgang med ansatte	

Andet

Bilag 20 – Miljøstyrelsens notat af 22. december 2011

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Erhverv
J.nr.
Ref.
Den 22. december 2011

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om kvælstofudvaskning svarende til planteavl

Miljøstyrelsen har taget Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, jr.nr. NMKN-133-00068, fra 24/11 2011 til efterretning. Dette medfører ændringer i Miljøstyrelsens vejledning om husdyrgodkendelsesloven vedrørende konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevand, der ligger udover det fastlagte miljøbeskyttelsesniveau.

Som konsekvens af afgørelsen har Miljøstyrelsen foretaget ændringer i vejledningen, der indebærer, at vurderingen af, hvorvidt husdyrholdet indenfor det enkelte delopland har været stigende tager udgangspunkt i, hvorvidt en lineær regression viser, at der har været en stigning større end 0. Hvis forklaringsgraden r^2 er mindre end 0,5 er analysen usikker, og der skal i så fald tages udgangspunkt i en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår og niveauet pr. 1. januar 2007. Det følger af nævnets afgørelse, at hvis husdyrbruget reducerer udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlsbrug, nærmere defineret som udvaskningen ved valg af et planteavlssædskifte, kan der ses bort fra en evt. stigning i husdyrholdet i oplandet. Nævnet har således tiltrådt, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte ”planteavlsmodel”. Ifølge nævnet bevirker det, at i sager, hvor dyreholdet er stigende i det pågældende opland, skal kvælstofudvaskningen fra rodzonen nedbringes til et niveau, der svarer til en arealdrift med brug af handelsgødning og et plantesædskifte svarende til jordtyperne. Dette ”fiktive” udvaskningsniveau skal dermed fastlægges på samme måde, uanset hvilken dyreart husdyrgødningen stammer fra.

Miljøstyrelsen har som konsekvens heraf ændret vejledningen, så den bringes i overensstemmelse med afgørelsen fra Natur- og Miljøklagenævnet. Det betyder, at de reduktioner i udvaskningen, som følger af referencesædskifterne for husdyrbrugene i forhold til referencesædskifterne for plantebrug (flere efterafgrøder og mere græs i kvægsædskifterne) fuldt ud kan anvendes som virkemiddel til at nå planteavlsniveauet for udvaskning. Ændringen af vejledningen bevirker, at udvaskningseffekten af husdyrgødningen *ikke* længere skal fratrækkes effekten af det valgte sædskifte ved ansøgningen, som det tidligere fremgik af vejledningen, men i stedet skal der i ansøgningen vælges et referencesædskifte svarende til planteavlsbrug.

Bemærk at Miljøstyrelsen har udsendt flere helpdesk svar med baggrund i Miljøstyrelsens hidtidige vejledning og at disse svar derfor ikke er retvisende længere. Svarene vil derfor blive fjernet fra Miljøstyrelsens hjemmeside.

Miljøstyrelsen skal endvidere gøre opmærksom på, at kommunerne opfordres til at lade ændringer med henblik på opfyldelse af dyrevelfærdskrav for sohold fra 1. januar 2013 indgå i forbindelse med prioritering af arbejdet med sager om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Forholdet er nærmere beskrevet i brev udsendt til kommunerne fra Miljøstyrelsen den 20. juni 2011.